

Droletari din toate țările, uniți-nă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Nr. 14 (202)

Anul VIII
4 aprilie 1959

IONUȚ
(Din seria de
Imagini din Țara
Oașului)

Fotografie de
D. PRETOR

- Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române a emis un Decret pentru lichidarea rămășițelor oricăror forme de exploatare a omului de către om în agricultură, în scopul ridicării continue a nivelului de trai material și cultural al țărănimii muncitoare și al dezvoltării construcției socialiste. În fotografia 1, un grup de țărani muncitori din comuna Pogoanele, regiunea Ploești, citind Decretul.

- Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român și Consiliul de Miniștri al R.P. Române au elaborat o hotărâre cu privire la unele măsuri pentru îmbunătățirea conducerii și controlului de partid și a activității economice în gospodăriile agricole de stat.

- "Filaturii Române de Bumbac" i s-a decernat Steagul Roșu de întreprindere fruntașă pe ramură pentru rezultatele deosebite obținute în cel de-al doilea semestru al anului 1958.

- Delegația economică franceză condusă de dl. Jean Deciry, din Ministerul Afacerilor Externe al Franței, a părăsit simbăta trecută Capitala (fotografia 2).

- Duminică a fost inaugurată în comuna Dărăști-Ilfov prima gospodărie colectivă cu specific legumicol din raionul Vidra.

- Colectivul uzinelor de tractoare "Ernst Thälmann" din Orașul Stalin a construit, de la începutul anului și pînă în prezent, cu 600 tractoare mai mult decît în aceeași perioadă a anului trecut.

- În Capitală se desfășoară cel de-al III-lea concurs al formațiilor artistice studențești de amatori, din centrul universitar București. Concursul se va încheia la 18 aprilie. Fotografia 3 reprezintă un aspect de la acest concurs.

- Nenumărați cetățeni participă cu entuziasm la acțiunea de infrumusețare a Capitalei. În fotografia 4, un aspect din timpul muncii voluntare pe șantierul școlii elementare ce se construiește în cartierul C.F.R.-Triaj.

- În zona Luciu-Giurgeni, regiunea Galați, s-a terminat executarea unui complex de instalații energetice necesare efectuării unor desecări și altor lucrări de ameliorare, care cuprind peste 20.000 ha terenuri.

- Săptămîna trecută s-au obținut noi succese pe tărîmul transformării socialiste a agriculturii. Printre ele se numără și cooperativizarea în întregime a agriculturii în raioanele Turnu Măgurele din regiunea București și Gherla din regiunea Cluj.

- La Șantierul Naval din Galați a fost lansată la apă cea de-a patra motonavă de 2.000 tone.

- Fabricile producătoare de bunuri de larg consum din țară pregătesc noi produse destinate consumului populației muncitoare. Cu acest prilej, fabrica de confecții "Gheorghe Gheorghiu-Dej" din Capitală a organizat săptămîna trecută o prezentare de noi modele de confecțiuni de primăvară și vară (fotografia 5).

- În universități și institutele de învățămînt superior au avut loc, în ultimele zile, mai multe sesiuni ale cercurilor științifice studențești. Numai la Universitatea "C.I. Parhon" au fost prezentate peste 100 de lucrări științifice.

Previziunea colectivizării din satul Ceacu, comuna Cuza Vodă, regiunea București, cu privire la sporirea recoltei de cereale s-a împlinit. Cantitățile contractate au contribuit din plin la mărirea fondului de bază, care, în 1958, a ajuns la peste 4.500.000 lei. În ce privește valoarea zilei-muncă, ea a depășit 60 lei.

UN AN DE SUCESE

de George CIUDAN

Fotografii de M. IVANCIU

De atunci a trecut numai un an. Chemarea pe care a adresat-o Consfătuirea de la Constanța tuturor lucrătorilor din agricultură a prins viață în multe sate ale patriei noastre.

Aceasta dovedește încrederea nestrămutată a țărănimii noastre în cuvântul partidului, hărnicia și dragostea ei pentru ridicarea agriculturii la nivelul posibilităților și cerințelor noi.

Din hotărârea de a ajuta și mai mult propășirea agriculturii, Plenara C.C. al Partidului Muncitoresc Român din noiembrie 1958 a trasat noi sarcini pentru continuarea lărgirii a sectorului socialist și pentru continuarea în-

tărirea a unităților socialiste existente.

Sucecele agriculturii noastre noi, producțiile tot mai mari — de la o campanie la alta, de la un an la altul — contribuie din plin la construcția socialismului în patria noastră și împlinesc cerințele tot mai mari pe care le reclamă îmbunătățirea continuă a traiului oamenilor muncii.

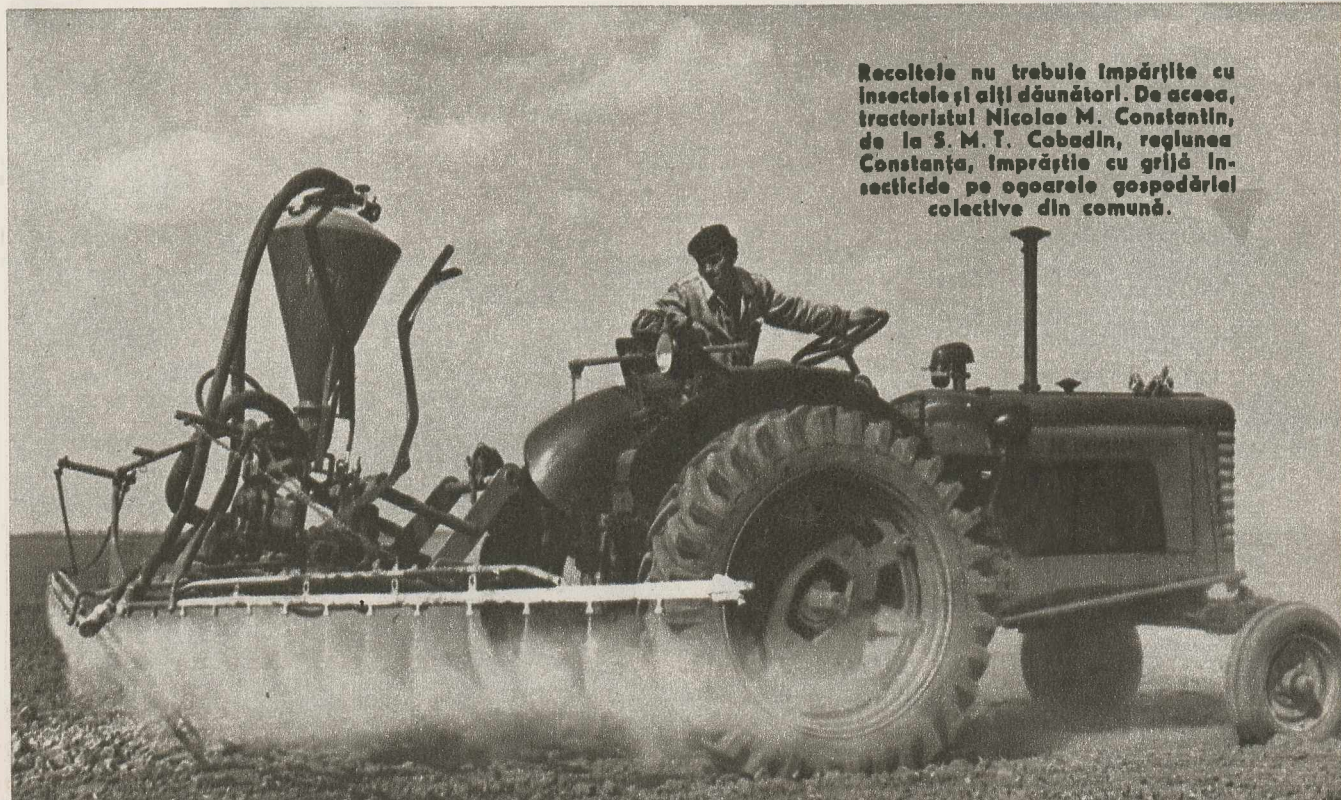
Acum, când se împlinește un an de la Consfătuirea de la Constanța, lucrătorii din agricultură își numără succesele pe care le-au realizat și-și reînnoiesc angajamentele în toi de primăvară, când se pun temelii noi pentru recolte sporite.

Acum un an, în inima primei regiuni colectivizate, la Constanța, din inițiativa partidului și guvernului a avut loc prima Consfătuire pe țară a țăranilor și lucrătorilor din sectorul socialist al

agriculturii. S-au întâlnit atunci, cu mare sfat, oamenii holdelor și răzoare, colectivști și întocășiți, mecanizatori și ingineri, specialiști de partid și de stat, oameni de știință, scriitori, ziarști. Cu deosebit simț de răspundere au analizat felul în care se împlinesc sarcinile trasate de Congresul al II-lea al partidului nostru, cu privire la transformarea socialistă a agriculturii și creșterea producției agricole. După ce au ascultat expunerea țărășului Gh. Gheorghiu-Dej, au făcut prețioase propuneri, rezărind viitorul luminos al țării noastre socialiste. Axându-și discuțiile pe sarcinile puse în expunere, ei au arătat că sursele holdelor îmbrățișate pot fi și mai întinse, că producția agricolă poate fi cu mult sporită, că fermele pentru creșterea și îngrășarea porcilor trebuie să fie și mai bogate, că turmele de

ovine cu lână fină și semifină vor trebui să umple izlazurile noastre. Toate problemele acestea au fost discutate în numele vieții îmbelșugate și al fericirii poporului nostru.

Recoltele nu trebuie împărțite cu insectele și alți dăunători. De aceea, tractoristul Nicolae M. Constantin, de la S. M. T. Cobadin, regiunea Constanța, împărtășește cu grijă insecticide pe ogoarele gospodăriei colective din comună.

1) După Constătuirea de la C. stanta, colectivității din com. Pecineaga, raionul Negru Vodă au sporit suprafețele însămînțate cu porumb. Fotografia, care reprezintă un aspect din curtea gospodăriei, în luna octombrie 1958, dovedește din plin.

2) Oamenii s-au convins de avantajele pe care le oferă gospodăria colectivă. În fotografie: meroase familii de țărani muncitori din comuna Poiana Mare, regiunea Craiova, devenind membri ai colectivei, aduc cu bucurie inventarul lor agricol la gospodăria în care au intrat.

3) La baza de recepție din comuna Nicolae Bălcescu, raionul Medgidia, e freamat deosebit. Țărani muncitori au venit să prezinte pe preț bun, produsele pe care le-au contractat cu statul.

4) Cultivarea sfecclei de zahăr se extinde tot mai mult. În fotografie: colectivității din Leninești, regiunea Timișoara, reușește să „zahăreze” ogoarele de sfeccă.

5) Pentru ca fructele să fie sănătoase, multe și gustoase, mii trebuie curățați de omizi. În fotografie: utemistele Oprina Vădești și Razie Osman, de la G.A. „Bela Brainer”, raionul Nevoadea.

6) Creșterea vitelor aduce mari venituri. Pe baza acestei convingeri, în tot mai multe gospodării de stat și colective s-a pornit intensă acțiune de dezvoltare a fermelor de vite și de îmbunătățire a creșterii acestora. În fotografie: interior al grajdului de creștere a vitelor din G.A.S. Pantelimon, regiunea București.

7) Dezvoltarea fermelor pentru creșterea porcilor a devenit o preocupare de căpetenie a colectivităților. Iată maternitatea în care sînt îngrijite cele 40 de scroafătoare de la G.A.C. „Victoriile” comuna Dragoș Vodă, regiunea București; în medalion, unul din exemplare, împreună cu noii născuți, din rasa Marele alb.

8) După muncă și răsplătire sînt bune cerealele, sînt gustoase brînză și vinul, dar și banii sînt necesari. În fotografie: colectivitatea din gospodăria colectivă „16 Februarie 1958”, din Oradea, primește veniturile bănești.

ÎNTÎLNIRE CU TINEREȚEA

Acolo,
Lângă soarele torid
Al forjelor
Își înfloreste fața,
Și ochii, din scînteii,
Comori deschid,
Cum razele din rouă,
Dimineața.

Te văd
În orizontul răsturnat.
Adînc,
În minele desferecate
Și cerul, sus,
De joc s-a-mbujorat
Cînd brațul tău
În roca dură bate.

Am șters, pe cîmp,
Sub brazde, amîndoi,
Răzoarele
Topite-n noaptea humii.
Cînd ne-au cercat
Și vînturi reci și ploii,
Noi am doinit
De tinerețea lumii.

Pe cărțile
Lui Lenin, aplecați,
Ca pe-o fîntînă limpede
Și vie,
Văzurăm fruntea
Munților Carpați
Încinsă-n aștri noi
Și-n poezie.

Ne-am întîlnit,
De veghe, la hotar.
Ostași ai țării noastre
De lumină
Și inima-a lovit
Cu zicnet rar,
Sunînd în poarta vremii
Ce-o să vină.

O; cîntec drag.
De zbor înalt avid,
Îa anii toși
Și înspre soare du-ni-i!
Tu ne-ai dat viață
Ca să fim, Partid,
Și lumea tinereții
Și tinerețea lumii...

George DEMETRU PAN

ASTRALĂ

Pe cerul nopții știu eu mii de stele;
Au mari lucriri, ard cu vîpaie mare
De cum coboară blînda înserare
Și pînă-n zori, cînd pier cu ea și ele.

Dar eu mai știu cum ard cu-nflăcărare
Pe noi zidiri, pe fostele castele,
Pe culmi de munți, pe stema țării mele,
Mai mîndre stele decît cerul are.

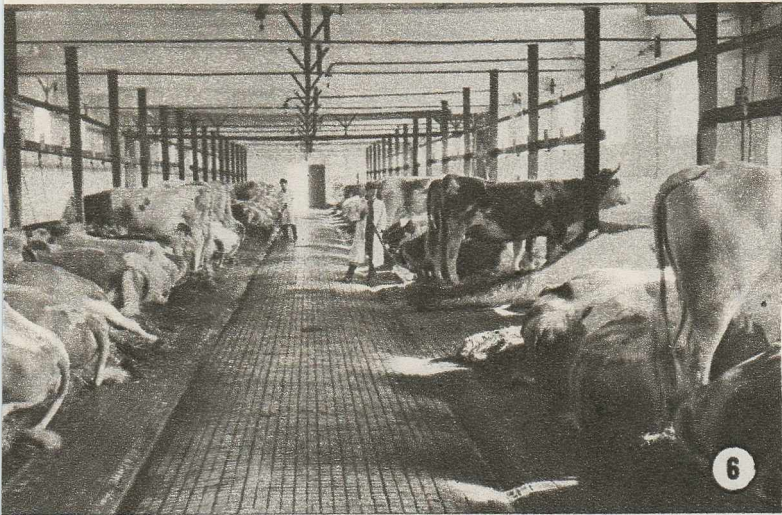
De cînd înalță fruntea fără pată,
Așa e țara noastră: instelată —
De simți că treci prin lanuri de lumină.

În muncile diurne încordată
Își merge calea ei, diamantină,
Spre comunism, spre țînta ei deplină...

PRIVELIȘTI

Ascultă în ceasul senin, după ceață,
Și-auzi bucuria cum urcă spre viață;
Privește porumbul, privește secara,
Și grîul, trifoiul și inul, iar seara
Privește-le strînse; privește batoza
— hornică-albină — privește și roza
toire a păcii în liniștea noastră,
Privește cum ride mușcata în glastră;
Privește la valțuri, privește cum țese
Războiul minuni de pînțeturi; în lese
Cum peștii se zbat; privește cum casa
Azi pare mai înaltă, privește: frumoasa
Țărancă pe umăr cu secera trece,
Privește pe cer în sus la Berbece,
Minerii în scoici de-abataje cum sapă
Și luntrea zvîrlugă în drumu-i pe apă,
Vinul înăsprîndu-se-n crame, privește
Cînd lupii tabără pe-o oaie, hoțește:
O pușcă de strajă, un pumn strîns sub zeghe
— ochi ageri scrutează priveliștea veche.
Ascultă țîmbalul, ascultă țîtera,
Cum șopotă valul, cum țecăne litera,
Ascultă zurnăind apa pe țeavă,
Pe arii grîul cîntînd imn de slavă —
Butucii la gatere cum spîntecă vîntul.
Cum liberi își spun rapsozii cuvîntul.
Munca-n uzini, la arii, în casă,
În oii, în grădini, în balta sușoasă
De la un capăt la altul al țării
Cunoaște-o din zori pînă-n saptu-nserării:
Ascultă urzitul de oameni și fapte...
Ascultă, privește, un geniu în toate!

Zbori, lume desprinsă din negrul trecut —
E fără-ntors drumul de noi străbătut.

SPLEEN ARISTOCRATIC ȘI

NOTAȚII PENTRU UN SCENARIU PE BAZĂ DE FAPTE REALE

de Al. GÎRNEAȚĂ

1. Hotel Palace din Saint-Moritz... Căști de mineri, fracuri negre, cămăși albe, la butoniere crizanteme. Multimilionarii se distrează...

2-3. La petrecerea „populară”, organizată de milionarul englez Michael Lewis. Lordul Kilmarnock și-a înfășurat la gât o eșarfă și și-a învinețit ochiul... la machior, iar soția sa, travestită și ea, dar plină de bijuterii, zimbește „à la populaire” (fotografia 2). Alți oaspeți „subțiri” mănincă cartofi și pește prăjit din ambalaj unsuros (fotografia 3).

4. Paris... Fetișcane, atrase de promisiunea unei glorii ușoare sau de mirajul monedelor de aur, dansează pe mese. Mâini bătrâne, dar îngrijite, mâini care știu la Cazinou să adune sau să piardă cu dezinvoltură milioane, se frământă convulsiv.

5. Lihniți de foame, sfârșiți de oboseală, fără adăpost, au căzut pur și simplu din picioare. Scena poate fi întâlnită nu numai la Neapole, ci și în alte orașe italiene.

6. Fete supte, priviri pierdute, fără speranță. Șomeri englezi... Iată, mr. Lewis, adevăratul „popor de jos”...

7. Aci, în dărăpănăturile de la marginea Parisului strălucitor, își tirăsc zilele oameni infometăți.

8. În timp ce multimilionara americană Gallagher e disperată că-i moare... cățelul, acești docheri din New York, șomeri de mai multă vreme, ar fi mulțumiți să-și poată agonisi măcar o bucată de piine.

9. Houston (S.U.A.) — Împinși la desperare de mizerie, Clark Stillon și soția sa (stînga) n-au văzut altă salvare, decît vînzîndu-i pe copiii (dreapta).

Salvarea lui Funny și drama lui Clark Stillon — Jocul negru al miinilor albe din Saint-Germain — Căști de mineri pe chelii aristocratice: „lumea bună” londoneză petrece — „Poporul de jos” îndură și luptă — Extravagantul mister Lewis are o idee: hai să ne jucăm de-a... mizeria—Cînd „capitalistul popular” ronțăie cartofi prăjiți...

ÎN OBIECTIV: ZONA MIZERIEI. BLESTEMATUL HUZUR AL „LUMII BUNE” ÎN OGLINDA RÎNDUIELILOR STRÎMBE.

DALL'ALBA DELL'IDEA...
 FURONO NORRI SPIRITI A IMMUTABILE FEDE
 FINO A PIO MARIGLIANO DEL MONTE.
 EDUCATO ERA QUESTE MORA
 DI LORO SMI GERMINANDO
 STRMI DI TROI
 PRONTI AD IMMOLARSI
 PER LA S. NA ITALIA NOSTRA

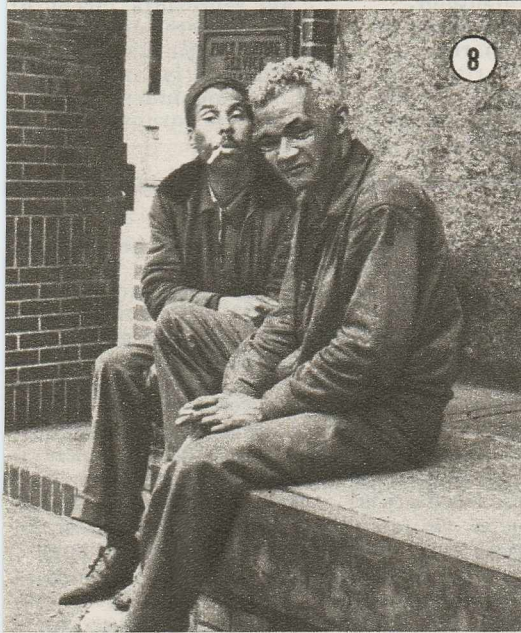

MIZERIE LA PĂTRAT

rașul Houston, celatea petroliferă a familiilor Rockefeller, Morgan, Mellon etc. O căsuță, la marginea orașului. Cuvântul „căsuță” e de fapt pretențios pentru îngrămădirea de birne și cărămizi, ceva mai înaltă decât un stat

de om potrivit. În fața colibe, stăpînul ei: Clark Stillon. E înalt, slab, osos, neras, nervos. Își face de lucru în fața casei, adică umblă fără rost, mai mult ca să se miște. Această cocioabă este ultimul său adăpost, după un an de neconținute mutări. Dacă lucrurile vor merge tot așa de prost, nu-i va rămîne decît să vagabondeze ca mulți alții, pe drumurile Americii. Fiindcă, de un an, Stillon este șomer. Ajutor de șomaj nu mai primește de mult. Lucrurile din casă au fost vindute pentru mîncare, în speranța că acest „provizorat” nu va dăinui. Acum s-au terminat și lucrurile din casă. Nici pentru mîncarea cea mai sărăcăcioasă nu mai sînt bani. George și James sînt două mici schelete. Clark Stillon îi privește cum se joacă. Copiii se mișcă domol, neputincioși, la umbra firavă a unui copac jumulit. Ceea ce, la început, a fost un gînd fugar, a devenit obsesie și, acum, hotărîre. Copiii trebuie salvați. Să aibă de mîncare. Dacă nimeni nu mișcă nici un deget să-i scape, dacă de lucru nu se găsește, el trebuie să facă o ultimă încercare. O încercare disperată. Își va vinde copiii. Și cu banii — 300 de dolari — va căuta să întreprindă ceva, o negustorie mărunță. Sau, măcar, să se întremeze, să capete forțe, să nu fie total sleit cînd va găsi de lucru. De lucru... Atît!

...Fluviul Hudson, New York. Pe malul apei, o doamnă în vîrstă plînge, urlă, imploră ajutor. Privește disperată în valurile care afundă ori scot la iveală o mogildeață. Și doamna urlă, se vaită, își zmulge părul, imploră.

— Se inecă! Salvați-i!
 Se adună lume, vin polițiștii. Doamna este recunoscută. Este doamna Gallagher. Comisarii, sergenții, simplii polițiști se agită. Se telefonează. Imediat își face apariția un helicopter amfibiu. Bărți de salvare intră în acțiune. Helicopterul coboară între malurile betonate ale fluviului, atinge oglinda apei. Pe mal curioșii privesc infrigurați.

Doamna n-are curaj să se uite. Se sprijină de un binevoitor și scîncește. Rumoare. Doamna în vîrstă tresare, se înviorază. Cîneva sare din helicopter și, victorios, depune la picioarele desperatei doamne mogildeața care era gata să piară în valuri. Doamna scoate haina de blană și învește salvatul de la inec, a cărui îmbrăcăminte e udă leoarcă. Doamna ingenunche, îl sărută. Lacrimile disperării s-au transformat în dulci mărgăritare. Și, de sub blana luxoasă, printre brațele calde, materne, ale doamnei Gallagher, salvatul de la inec scoate o coadă neagră, bearcă, pe care o mișcă cu vioiciune. „Funny” e fericit. Ce bine e să fii unicul cățel al unei doamne bogate. Întregul aparat al statului se pune în mișcare!

★
 ...O firmă mare, ca un arc, cu litere groase de fier pe o placă fină de oțel: „Boussac”. Poarta e închisă. Pe trotuare dau tîrcoale umbre. Sînt mai multe decît ieri și mine vor spori. La casierie alte umbre primesc, cu miinile tremurînde, lichidarea: cîteva monede. O mină albă împinge pe tăblia ghișeu-lui monede mici de nichel și argint; mîini uscățive, aspre, le primesc.

★
 Se joacă tare în tripourile deghezate de pe bulevardul Saint-Germain.

... Mîini albe se înfig în grămezile de monede, le frămîntă, le împing în sertare, în pungi de piele. Monedele de aur alunecă...

Un castel somptuos, cu pereți în oglinzi, cu parchetul lucitor ca gheața. Fotolii largi, primitoare, odihnitoare. Pe brațele lor, mîini. Mai mult bătrîne, mîini de bărbați, cu vinele proeminente, sclerozate. Mîinile acestea se frămîntă, degetele se înfig în invelişul de catifea al mobilei, închircite, se destind, freamătă voluptos, devin nervoase, agitate. Traduc fidel sentimentele posesorilor. Acolo, în fundul sălii, între oglinzi, fetișcane, atrase de promisiunea unei glorii înlesnite sau de mirajul monedelor de aur, dansează goale. Și mîinile, mîini îngrijite, bătrîne, cu vine sclerozate, aparținînd unor bogătași și înalți demnitari francezi, se frămîntă convulsiv...

★
 ...O firmă mare, pe doi piloni de beton. Litere mari, luminoase, de neon: „Filatura și Țesătoriile Prouvost”. Poarta e închisă. Pe trotuar, peste drum, umbre. O umbră intră într-o brutărie. Împinge pe tejghea o monedă.

Mică, de argint, strălucitoare. Vizavi, într-un tripou, o mină albă dă brînci unui purcoi de napoleoni, de ludovici. Pe brațele fotografiilor se înfig mîini bătrîne... Lumea bună petrece. Mîini netede, trandafirii, diafane, mîini îngrijite.

★

...Căști de miner, calote negre, strălucitoare. Obiectivul coboară. Sub căști, figuri strălucitoare, ferice, ochi limpezi, extatici. Obiectivul coboară iar. Fracuri negre, cămăși albe, la butoniere crizanteme albe, garoafe albe. Obiectivul cuprinde sala, o imensă sală de bal, plină de zarvă, cu oameni veseli, exuberanți. Sintem la Hotel Palace din Saint-Moritz: milionarii se joacă „de-a minierii”... Căști de miner pe chelii aristocratice... Posesorul uneia se trudește să destupe o sticlă de șampanie, pe care o ține cu o mină pe cască. E un tînăr și răspunde la numele de Winston Spencer Churchill, „nepoțelul” bătrînelui W. Churchill. Vecinul său de masă îl privește rizînd, amuzîndu-se copios. Tot cu cască de miner și el. E miliardarul grec Stavros Niarchos... Căști de miner, calote negre, strălucitoare, cupe de șampanie, fracuri, garoafe albe, risete, rochii de seară.

...Căști de miner, calote cenușii, murdare. Obiectivul coboară. Sub căști, fețe aspre, chinute, negre de cărbune, ochi tulburi, interogativi. Obiectivul coboară iar. Salopete, haine peticite, negre, murdare, la butonieră cite o pată de noroi gros. Obiectivul cuprinde curtea imensă, plină cu oameni. Mereu vin mineri, mereu ascensoarele azvîrl în curte puhoai de mineri.

E tăcere, minie surdă ce așteaptă să izbucnească. Ne aflăm în bazinul carbonifer belgian Borinage. Imaginea aceasta se repetă în zeci, sute de exemplare, la toate grădile de mină. Minerii sînt în grevă. Patronii vor să închidă minele, să-i concedieze pe mineri. Căști de miner, calote cenușii, murdare. Posesorul uneia e un italian gonit din fundul Siciliei de sărăcie, de pămîntul vitreg, un italian atras de mirajul unui salariu ce se promitea suficient. Într-o baracă — o putredă și mizeră baracă—il așteaptă șase suflute. Vecinul său e un miner belgian. E tăcut, cu fruntea încrunțată, cu buzele strînse... În curtea minei izbucnește larmă: strigăte, discuții... Se votează moțiuni, se organizează pichete de grevă... 250.000 de oameni nu vor să rămînă fără lucru, fără pîine, fără adăpost... Căști de miner, calote cenușii, murdare de glod, chipuri aspre, minjite de cărbuni, priviri temătoare, salopete peticite, buze strînse fără zîmbet, la butoniere pete de noroi.

★

...Cartierul X din Roma. Sute de oameni fără adăpost au atacat niște barăci, au năvălit în ele; în împărțiturile lor mizere s-au bătut cu cei pe care i-au găsit aici și, fericiți, împăcați, împart mizeria, adăpostită pudic de acoperișul gudronat al unor barăci.

★

...La Londra, milionarul textilist Michael Lewis își inaugurează noua și somptuoasă locuință din Chelsea. Lewis este un om cu idei. De aceea, la serata sa invitații au fost poftiți să se îmbrace pentru o noapte ca „poporul de jos”, să bea wallop și șampanie (asta ca „poporul” de sus), să mînce, din bucăți de ziar unsuros, cartofi și pește prăjit, să infulece moluște și să vină îmbrăcați cam așa cum își inchipuie ei că se înveșmîntă sărăcimea Londrei. Soția domnului Lewis, Gloria, costumată întocmai ca o florăreasă de operetă, s-a așezat sub o imensă pinză care o reprezintă pe eroina lui Shaw din „Pygmalion”, Elise Doolittle. Lordul Kilmarnock, într-un sweter albastru, cu gîtul bandajat cu o eșarfă, cu ochiul învinețit la machior — pentru o mai exactă „culoare locală” — soarbe tacticos dintr-o cupă de șampanie. Alături, fericită, lady Kilmarnock, cu brațele și degetele încărcate de bijuterii (ca „poporul” de sus), zîmbește „la la populaie”. În alt colț, milionarul american Claude Meyes (trebuia să fie de față și reprezentantul american al „poporului de jos”) ronțăie cartofi și pește prăjit. Milionarii se distrează. Este, în saloanele Lewis, un amestec de costume stridente, pestrițe. Aci țopăie niște oameni care, costumîndu-se astfel, vor să demonstreze,

SCRISOARE
DIN
S.U.A.

SPUTNIKUL ECONOMIC

Albert KAHN

Curînd după întoarcerea mea din Uniunea Sovietică, discutăm cu un om de afaceri american despre planul de șapte ani.

— Mă îndoiesc că-l vor duce la bun sfîrșit — mi-a spus el. E mult prea ambițios.

I-am atras atenția că așa s-a spus și despre primul plan cincinal, care a fost totuși îndeplinit.

— E adevărat — a recunoscut el. Dar Uniunea Sovietică era pe atunci o țară tînără din punct de vedere industrial. Vei vedea, însă, că acum se vor lăsa și ei de cite va din problemele noastre.

— De pildă?

— Supraproducție periodică, taxe mari, inflație, depresiune economică și așa mai departe.

— Crezi că sînt inevitabile?

— Nici vorbă! Propria noastră experiență arată acest lucru...

Acest punct de vedere, pe care îl împărtășesc unii oameni de afaceri americani, este interesant mai ales din două motive. Pe de o parte, fiindcă ne dovedește că acești oameni de afaceri sînt complet ignoranți în ce privește problemele economiei socialiste; pe de altă parte, pentru că dezvoltă — din partea aceluiași oameni de afaceri — o acceptare fatalistă, o abordare neștiințifică a faptului că anumite prăbușiri economice ar face parte integrantă din viața economică în general și că ar fi inerente oricărei orînduiri.

Era o vreme cînd exponenții capitalismului declarau cu entuziasm că sistemul lor oferă nemărginite perspective pentru un continuu progres uman. Astăzi, însă, asemenea afirmații

trufase nu se mai aud nici chiar în Statele Unite, unde capitalismul s-a dezvoltat mai mult decît în oricare altă țară.

Asta nu înseamnă, desigur, că marii bancheri și industriași americani au început dintr-o dată să se îndoiască de „libera întreprindere” și de sistemul lor de a storce profituri.

Dar o notă nouă se poate distinge în exprimarea convingerilor lor. După ce Uniunea Sovietică a lansat cu succes prima planetă artificială a Soarelui, revista „United States News and World Report” relatează: „Într-o trecere în revistă a programelor referitoare la spațiul cosmic, un comitet special al Camerei Reprezentanților a S.U.A. a făcut această remarcă: În general, Rusia ne-a depășit probabil cu 12-18 luni.

Un grup de experți apreciază că, fie și cu un efort puternic, S.U.A. tot vor avea nevoie de 5 ani, ca să ajungă din urmă Rusia”.

Este cert că în S.U.A. își fac loc din ce în ce mai mult nemulțumirea și nesiguranța. Și această stare de spirit se manifestă nu numai în rîndul maselor largi ale poporului, frîmțate de spectrul șomajului în creștere, de costul ridicat al vieții, de taxele mereu mai mari și de atmosfera deprimantă a războiului rece. Această stare de spirit există chiar și în rîndul cercurilor conducătoare ale industriei și finanțelor.

O anchetă întreprinsă recent de către ziarul „Business Week” în rîndul oamenilor de afaceri americani constată că aceștia nu-și pun mari speranțe în

posibilitatea unei redresări în afacerile lor.

„The Magazine of Wall Street” relatează că nivelul producției „prevăzută pentru mijlocul anului 1959 nu e mai ridicat decît ajunsese în 1955, adică acum vreo patru ani”.

O publicație periodică editată de „First National Bank” din Boston avertizează asupra pericolului pe care-l reprezintă „supra-optimismul”, declarînd: „Existența unui șomaj serios... este simptomul unor puncte nevralgice care persistă în economie și pledează pentru ca perspectivele să nu fie văzute prea în roz”.

Cît de ascuțite sînt aceste contradicții, în contrast cu situația din Uniunea Sovietică! Acolo șomajul este necunoscut; producția națională cunoaște salturi nemaîntîlnite, iar muncitorii, departe de a fi tulburați de productivitatea mărită a muncii lor, luptă în mod conștient să o desăvîrșească.

Nu poate fi un contrast mai izbitor, decît comparația pesimismului americanilor cu privire la viitorul lor economic, cu perspectivele întrevăzute în septenalul sovietic!

„Planul de șapte ani — remarcă un economist american — constituie provocarea unui sputnik economic”. Analogia este foarte potrivită. Dacă lansarea primului sputnik sovietic semnalează zorii epocii zborurilor cosmice, planul de 7 ani reprezintă începutul unei noi ere pe pămînt. În mai puțin de zece ani socialismul își va confirma în mod concludent superioritatea sa asupra capitalismului.

pare-se, cît de aproape sînt ei de poporul lor, cum îi împărtășesc gusturile și îl înțeleg. Dar, mai ales, ce binefacere este „capitalismul popular”. De fapt, însă, o noapte pe an milionarii și miliardarii cuprînsi de spleen (plictis) se scîlîmbăie, încercînd să imite atitudinea ale omului de jos, iar 365 de zile îl jecmănesc, îl asupresc, îl disprețuiesc.

★

...Brazilia. Întinderi imense, părăginite de inundații. Sute de case s-au prăbușit sub furia apelor. Plutesc acoperișuri sparte, paturi frînte, ligheane, cadavre, scoarțe, scaune, uși. În fața acestui prăpăd, sute de familii tremură de frig, de groază, de teama viitorului. Au rămas și fără sărăcie.

★

...Londra, Mayfair, recepție botezată „A 12-a noapte”, organizată de Paul Richey. Toți invitații, crema Londrei, vin îmbrăcați în servitori.

...Obiectivul îi cuprinde pe copiii textiliștilor italieni din Salerno, care defilează cu mici pancarte: „Nu o concediați pe mama”... Imaginea următoare ne aduce la serata londoneză dată de Hélène Cordet, care și-a făcut apariția călare pe un măgăruș, ținut de dîrlogi de o somitate financiară londoneză,

costumată în mag. Obiectivul ne întoarce în Italia, lângă Milano, în „zona mizeriei”. Pe un loc îngust s-au îngrămădit sute de mii de muncitori necalificați, foști țărani care, în căutare de lucru, au sărit din puțul latifundiar, în lacul patronal. Aici, în locul pădurilor și al cîmpurilor, au apărut așezările celor strămutați, ale căror case sînt atît de mici, încît amintesc de colibeale pigmeilor. Pe aici s-a cuibărit „piața neagră a sclavilor”. Pentru un angajament, muncitorul oferă intermediarului o parte din viitorul său salariu. Obiectivul ne poartă la New York. În East Side, unde cucoanele din „lumea bună”, plictisindu-se de aceeași viață imbuibată și monotonă, au căutat un refugiu în senzații tari. Obiectivul pătrunde într-un apartament luxos, unde suspusele doamne practice prostitua. Adică o practicau, fiindcă au fost descoperite...

★

... Mizerie și desfri, tragedii și huzur, drame și imoralitate. Două lumi, două fețe ale aceleiași nedrepte orînduirii: victimele și călăii. Unii aleargă desperați, să găsească o pîine; alții, nemaștiind ce să facă de plictiseală, îi parodiază pe primii, batjocorîndu-i încă o dată.

Ofensivă la mina tineretului

— reportaj —

de Liviu MAIOR

Ilustrație de N. POPESCU

În ultimii ani, spre Valea Jiului s-au îndreptat muncitori din toate colțurile țării. La fel cu Hunedoara, la fel cu Reșița, localitățile din preajma Petroșenilor au înmănușat și au sudat în colective largi, oameni din cele mai îndepărtate provincii ale patriei.

Din Apuseni au sosit moși.

Pe tinăra linie din defileul Jiului au venit olteni. Din nord, maramureșeni. Din părțile Caransebeșului, bănațeni. Din Muntenia, din Dobrogea, din Moldova, de pretutindeni, au sosit mii, zeci de mii de bărbați îndrăzneți, doritori să-și măsoare forța și știința cu piatra neagră a abatajelor.

Dintre toți aceștia, mina a ales pe cei mai harnici, mai viguroși și mai pricepuți. În nici o altă meserie din lume, poate, selecția cadrelor nu se desfășoară mai rapid, mai categoric și mai eficace, decât aici. Mina are puterea de a scoate la suprafață, într-un timp record, pe toți cei lipsiți de sentimentul cinstei și al datoriei. Comozii, profitorii, lingușitorii nu se pot aciuia aici în nici un chip.

N-au unde.

Valul enorm de tineret, care a inundat cîteva ani la șir bazinul carbonifer al Petroșenilor, s-a cristallizat, pînă la sfîrșit, în zeci și sute de noi brigăzi de mineri. Numărul celor tineri a întrecut de cîteva ori pe cel al vîrstnicilor. La Lupeni — cea mai mare mină de cărbuni din țară — peste 80% dintre muncitori sînt tineri. Din totalul de mineri aflați aci, 80% au vîrsta cuprinsă între 20 și 30 de ani. Tocmai de aceea Lupenii au fost declarați anul acesta „Mina tineretului”. Prima mină a tineretului din țară!

Ei bine, ce treabă fac băieții aceștia, proaspăt intrați în breasla mineritului? Să-i cunoaștem mai îndeaproape...

MINA LUPENI — SECTORUL III

Parcă nici unde, întunericul nu e mai desăvîrșit, ca în galeriile minelor. În orice altă parte, ochiul învinge după o vreme întune-

cimea, deslușind ici-colo semne, contururi vagi din ceea ce există în jur. În mină, lipsa lămpii aruncă în ochiul omului o noapte materială, grea și densă, care-l orbeste, îl îngroapă, paralizîndu-i cu totul mișcările.

Mă gindeam la toate acestea, în timp ce parcurgeam galeriile electrificate ale sectorului III. Aci, lumina electrică, zăvorîtă în lămpi perfect etanșe, domnește pretutindeni. Mi se spune:

— De lămpile cu baterie pe care le-am luat, ne vom servi doar în suitori și în două-trei abataje proaspăt deschise...

Împreună cu inginerul Nicolae Zăvoianu (despre care un cineast, văzîndu-l așa înalt, tînăr și frumos, ar spune: iată un admirabil interpret pentru rolul eroului pozitiv dintr-un film cu mineri), parcurg galeria principală a minei. Din cînd în cînd, ne dăm la o parte pentru a lăsa cale liberă trenulețului subteran, ce urcă spre suprafață cărbunelui proaspăt smuls din măruntaiele muntelui.

Străbatem, în continuare, galerii lungi, nesfîrșit de lungi, primim în plin obraz picurii nevăzuți, cenuși de straturile superioare, ne cățărăm pe suitori de zeci de metri. Tovarășul meu rîde:

— Ei, ce spuneți, vă place „atmosfera“?

Ironia prietenească și ușoara condescendență cu care băieșii privesc uneori munca noastră, a celor de la suprafață, îmi sînt cunoscute. N-am de ce să mă supăr. Răspund:

— Nu mi-e tocmai ușor. E chestie de obișnuință.

Cu toate că înțeleg prea bine că nu e vorba numai de obișnuință, ci în primul rînd de pasiunea pentru mină. Nu obișnuința îi îndeamnă pe oameni să rămînă o viață întreagă mineri. Munca aceasta dură, care cere bărbați cu mușchi și suflet de oțel, devine cea mai frumoasă din lume pentru cel care a învățat-o.

Unii dintre cei care lucrează azi în sectorul III au sosit la Lupeni „pentru un timp scurt”. Fie ca voluntari în brigăzile de tineret, fie din întîmplare și curiozitate. Pînă la sfîrșit, dragostea pentru proaspăt învățata meserie a fost mai tare decît dorul întoarcerii. S-au statornicit aci ca mineri și cetățeni ai Lupenilor.

Pe biroul inginerului șef Pompiliu, am văzut un dosar voluminos, cu scrisori. Cei plecați în armată anunțau direcțiunea că, îndată după terminarea stagiului militar, se vor întoarce să muncească tot în Valea Jiului.

PREA MULTĂ HODINĂ...

În biroul directorului, am întîlnit patru mineri pensionați de scurtă vreme. Am aflat despre ei că au pensii de peste o mie de lei. Și, totuși, cereau să fie reangajați... Se simțeau stingheri, parcă fără rost, la suprafață. Unul dintre ei, Papp Carol, glumi cu tîlc:

— E prea multă lumină și hodină sus. Nu sîntem obișnuțiți...

Pe însoțitorul meu, inginerul Zăvoianu, după atîtea ore petrecute în adîncuri, timp în care n-a fost scutit de eforturi și nemulțumiri serioase, îl aud spunîndu-mi:

— Nu există muncă mai frumoasă ca asta pe care ai văzut-o.

Și cred că dragostea și pasiunea aceasta pentru minerit nu pot fi asemănată decât cu cele ale marinarului ce-și simte picioarele sigure numai pe coverta vasului, în mijlocul mării.

POPAS PRINTRE... „DRACII”

... De la orizontul 480, ajungem la puțul-centru, parcurgând galeria de legătură. Mai departe, cu ascensorul, la puțul șase, orizontul 119.

Aci lucrează brigada de cuplători, condusă de Ioan Oprescu. „Dracii” lui Oprescu. De unde această poreclă? Mi-a fost de ajuns să-i privesc cum lucrează, ca să găsec singur răspunsul. Șapte, cîți sînt, fac cam același lucru: decuplează vagonetele ce sosesc pe galerie și le așază în coliviile liftului ce urcă și coboară cu viteză de holid, prin puțul numărul șase.

Ei bine, ritmul lor de muncă e cu adevărat fantastic. Într-un timp record o întreagă garnitură e decuplată, așezată în ascensoare și trimisă, vagonet cu vagonet, spre orizontul inferior. În numai cîteva minute un tren întreg, însumînd zeci de „rizne”, este îmbucătățit, împins pe linii și înghițit de coliviile lacome ale ascensoarelor. Nici nu-ți vine a crede că vagonetele acestea cîntăresc fiecare cîte o tonă. În brațele lor vinjoase, par simple jucării de carton.

Ritmul acesta trepidant nu incetează decât o dată cu decuplarea ultimului vagonet. Sau în timpul pauzelor ce apar în mod incidental: cînd undeva, pe parcurs, se ivesc „caramboale”, care împiedică „goalele” și „plinele” să sosească la timp. (Dar atunci tinerii nu mai glumesc, nu mai rid, nu mai cîntă, ci înjură cu năduf.)

MINA SCOATE LA SUPRAFAȚĂ NU NUMAI CĂRBUNELE...

De altfel ritmul acesta accelerat de muncă nu este propiu numai băieților lui Oprescu. Nu numai vagonetarilor de la puțul șase, ci tuturor tinerilor din sectorul III. De la un capăt la altul; din abataj și pînă la gura minei. Nu se poate altfel...

Mecanicul, vagonetarul, încărcătorul și minerul nu-și pot duce munca decât printr-o colaborare strînsă, de clipă cu clipă. Succesul sau insuccesul unuia depinde nemijlocit de succesul sau insuccesul celuilalt. N-au trimis la timp cei de la suprafață vagonete goale, stau cu brațele încrucișate cuplătorii, șed cei de la buncăr, așteaptă cei din galerii, își opresc munca cei din abataje. Sau: prea puțin cărbune scos în abataje — liniște, stagnare, nemulțumire în tot cuprinsul minei. O singură oră de inactivitate înseamnă, pentru două abataje, o sută douăzeci de tone cărbune mai puțin.

Minerii unui sector, ațiți cîți sînt (o sută, o mie sau cinci mii), trebuie să decidă într-un singur glas: vom munci bine sau excelent. Tinerii sectorului III au optat pentru ultimul calificativ. „Avem plan: 810 tone lunar. Ne angajăm să dăm 900 și chiar mai mult”. Și primele luni ale anului în curs au dovedit că și-au respectat cu strășnicie angajamentul.

Iată de ce spuneam, la începutul acestor rînduri, că mina, mai mult decât alt sector de muncă, are puterea de a-i scoate la suprafață, într-un timp record, pe toți cei care ar încerca să obțină cîștiguri fără osteneală, fără eforturi concrete. Și, în aceeași ordine de idei, iată de ce oamenii nu pot fi aci leneși sau invidioși, ci numai harnici, cinstiți și prieteni.

NU O TONĂ, CI DOUĂ!

... Ne continuăm drumul spre galeriile de sub acoperiș. Glumind în tăcere cu mine (cu mine: om „de zi”), tovarășul Zăvoianu

mă face să ajung în sectorul III-est, nu cu ascensorul, ci pe suitori lungi și ameteitoare și prin ghiaburi de trolu, înguste și lunecoase. Îi răspund și eu, tot fără glas: nu-i mărturisesc că ascensiunile acestea le fac cu plăcere și interes. Îi mulțumesc abia acum, în acest reportaj: incursiunile la care m-ai supus, dragă prietene, mi-au folosit, amănunțindu-mi documentarea plănuită. Mulțumesc!

În galeria de sub acoperiș, întîlnim echipe de mineri propriu-zisi (în terminologia strict profesională se numește *miner* numai cel care mînuiește ciocanul pneumatic). Printre ele, echipa lui Nicolae Onișor. Căldura mare, de circa 30° (ca vara la Mamaia!), îi obligă să lucreze aproape goi. Lupta îndirjită cu muntele le-a croit trupuri armonioase și sănătoase. de adevărați atleți.

Onișor ne anunță mindru:

— 18 tone, pe ziua de azi! Ce spuneți?

Ca să înțelegeți mai bine bucuria lui Onișor, trebuie să știți că echipa lui s-a angajat, în ultima ședință de producție, să îmbrățișeze inițiativa minerului Tucaciuc de la Aninoasa.

— Onișor, firtate — a intervenit atunci inginerul. Bagă de seamă! Angajamentul trebuie să fie real, și nu formal. Tucaciuc spune: cite o tonă de cărbune în plus zilnic, de fiecare cap de om. Veți reuși să faceți lucrul acesta cum trebuie?

— Asta e treaba noastră!

Și azi, carevasăzică, 18 tone cărbune într-un singur schimb! Cu alte cuvinte băieții lui Onișor și-au depășit propriul angajament, dînd în plus, nu o tonă pe cap de om, ci două.

L-am cunoscut, tot la Lupeni, pe Nicolae Guță. Băiatul acesta a bătut recordul la viteză. Dar nu pe stadion, ci... în mină. S-a întîmplat așa: la o chemare a comitetului raional U.T.M., Nicolae Guță și brigada lui s-au angajat să înainteze în steril o sută metri liniari pe lună. Și au săpat în piatră, într-o lună, o galerie de 102 metri! Record unic în Valea Jiului. Aș zice: Nicolae Guță și ortacii lui s-au plimbat prin stîncă, ca pe bulevard.

... La întoarcere, trecem prin sectorul maestrului Stoicea Ioan. Ieri, la un pahar cu rachiu, a dat cu pumnul în masă: „Mîine băieții mei vor da, într-un singur schimb, 400 tone cărbune!”

— Cum merge? — îl întreb acum.

— Bine! Cînd va suna sirena, vom avea 400 de tone cărbune!

SCURTE CONCLUZII, LA SUPRAFAȚĂ

Ca vizitator, acolo, în măruntaiele adincurilor, n-ai timp, n-ai chef de prea multe concluzii. Supus unei avalanșe continue de impresii și senzații, îți amîni, voit sau inconștient, meditația. Abia întors la suprafață, te pomenești cuprins de o mie de gînduri, de o mie de probleme. Întreaga viață ți se orîduiește pe dimensiuni noi, totul capătă parcă semnificații și calitative proaspete. Oamenii pe care i-ai cunoscut îți apar mai mult decât minunați. Iar leneșii, șmecherii și interesații, mai leneși, mai ipocriți și mai odioși ca oricînd.

L-am întrebât pe inginerul Zăvoianu:

— Și care-i acum primul obiectiv al băieților dumitale?

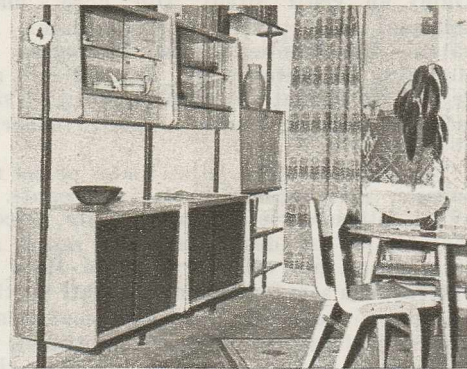
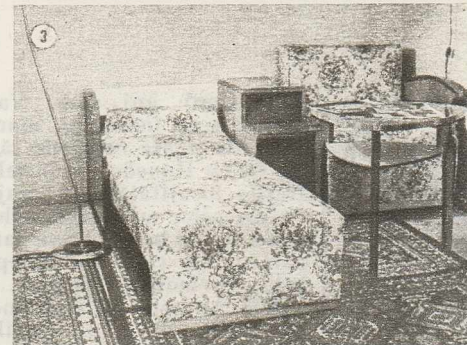
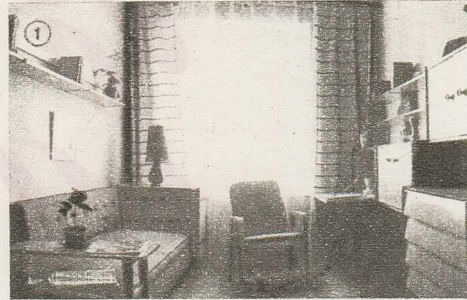
— O mie de tone cărbune zilnic! — mi-a răspuns prompt.

Nu mă indoiesc că vor izbui.

Marile păduri subterane ale Văii Jiului vor primi atacuri din ce în ce mai viforoase. De sub lespedeza milenilor va fi smuls anul acesta un număr și mai mare de vagonete încărcate cu bulgări de soare negru. Energia înmagazinată în giganzii verzi ai erelor apuse va fi pusă la dispoziția industriei noastre siderurgice, în cantități din ce în ce mai mari. Pentru treaba aceasta, s-au angajat mii de mineri ai Văii Jiului. În fruntea lor stau azi bravii băieți ai „Minei tineretului”, stau miile de tineri sosiți aci din toate colțurile țării, proaspeți mineri și cetățeni ai Lupenilor.

MODERN

și practic

Pentru apartamentele noi, moderne, e nevoie de mobilă corespunzătoare. O dată cu creșterea vertiginoasă a construcției de locuințe în U.R.S.S. cresc și cerințele noilor locatari. Traducînd în viață prevederile septenaltului — de a se produce în 1965, mobilă în valoare de 18 miliarde rubli și de a se asigura, în același timp, ridicarea calității — colectivele fabricilor de mobilă din Uniune Sovietică lucrează la crearea de noi modele care să satisfacă gustul și cerințele cumpărătorilor. Recentă expoziție organizată la Moscova, la care au fost prezentate o serie de modele noi de mobilă confortabilă, practică și, mai ales, ieftină, s-a bucurat de interesul și aprecierea vizitatorilor.

Iată, aci, cîteva din modelele expuse.

1) Cameră studio, cu o piesă încăpătoare și practică, ce poate servi în același timp ca bibliotecă, masă de lucru și șifonier.

2) Mobilă pentru camera copilului. Dulapul poate servi drept masă și pat. (Masa se răsfoarnă în afară, în poziție verticală, și patul gata — un minunat pătuț de copii!)

3) Un colț plăcut. Garnitura este simplă, dar cochetă și ieftină.

4) O piesă utilă pentru o cameră de dimensiuni reduse: vitrină, bufet și, în același timp, bibliotecă

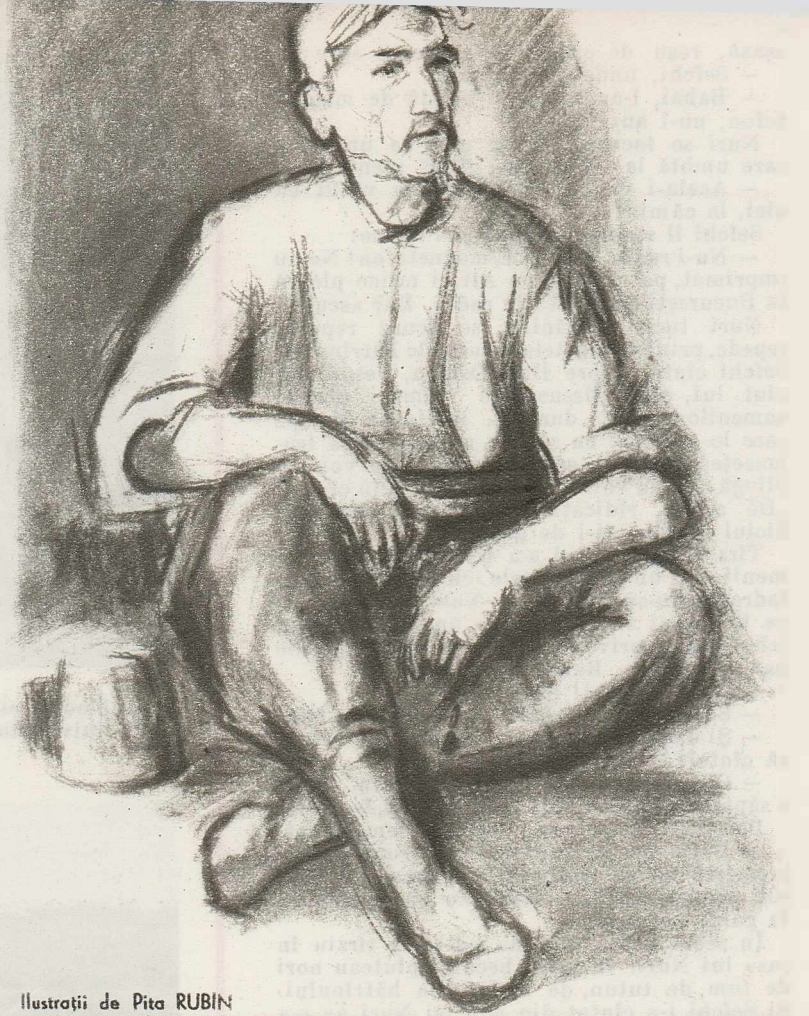
Demostene BOTEZ

ÎN CARTIER

Pe-aici a fost odată o cărare.
Ducea spre casa unei ghicitoare.
Spunea în cărți, în bobii și în cafea,
De-o fericire care nu venea.
Băteau nefericiții, mulți, la poartă.
Dar astăzi ghicitoareea ceea-i moartă,
De-o boală neștiută, fără leac.
Iar fericirea, oamenii și-o fac...

Pe unde-a fost cărarea-i bulevard
Și e tramvai pe unde a fost gard;
E-un cartier de case noi acum,
Frumoase, toate, ca într-un album.
Și chiar pe locul unde a fost casa
În care-a stat cindva cărturăreasa
Ce-avea o firmă cu un as și-un zar,
Sint patru ani de cind e dispensar.

S-au și găsit, săpind la temelie:
O oală, trel cărbuni și-o prostie.

Ilustrații de Pita RUBIN

FILOZOFUL

— povestire —

de Dionisie ȘINCAN

Cei care-l cunosc spun că Nuri este un prieten foarte bun, un om de care te lipești cu tot sufletul. Că e tăcut Nuri Ahmed? Ei, și ce-i cu asta? Oamenii sint tot atit de feluriți, cite boabe de nisip sint pe prundișul mării sau cum spune însuși Nuri: „Cinci degete are omul! Unul nu seamănă cu altul. Te uiți la mina ta și din ce te uiți mai mult, nu ți-o mai recunoști“. Nuri are ciudașeni din acestea. Toată lumea știe că o mină are cinci degete, toată lumea știe că un deget nu seamănă cu celălalt! Asta e! Dar Nuri vorbește despre treaba asta în așa fel, încit cazi pe gânduri și te întrebi: „Hei, n-o fi ceva aici?“ Și desigur că este. Ochii lui Nuri, adnci și limpezi, sfredeindu-te pe sub sprâncenele stufoase, îți spun că înțelepciunea nu are margini.

Lui Nuri i-a mers vestea de om care nu se nira de nimic. Orice s-ar întâmpla, orice boutate ar afla, el rămâne tot potolit, iar sprinceană lui dreaptă nu s-ar ridica a mirare chiar de l-ai tăia. Are el un fel de a fi, de a privi în jurul lui în liniște, cum nu se vede la mulți oameni. Ar fi în stare să stea pe prispă, cu picioarele încrucișate sub el, o zi întreagă, fără să clipească, numărându-și mătăniile de abanos pe care i le-a dăruit un neam de-al lui, călătorit la Mecca, la mormîntul profetului. Cind te uiți la mătăniile cum i se scurg printre degete, parcă simți curgerea gîndurilor omului, liniștite, înțelepte și pline de miez. Așa cum stă el pe prispă în zilele de vară, tăcut, cu părul nins de ani, privind pierdut spre zarea dealurilor, urmărind zborul graurilor, pare o statuie din piatră. Nu degeaba un pictor, trecind pe-aici prin sat și cunoscindu-l, l-a rugat să-i dea voie să-i prindă chipul pe pînză.

— N-ai să faci nimic! — i-a spus zîmbind Nuri.

— Cum vine asta?! — s-a mirat pictorul.

— Pe pînza ta, omule, prinde frumusețea lumii, nu urîșeniile ei.

— Care-i urîșenia lumii? — a întrebat pictorul.

— Eu! Iar frumusețea ei este lumina. Prinde lumina, dacă poți. Dar n-ai să poți! Lumina numai Alah o poate prinde.

Totuși Nuri a stat liniștit pe prispă, numărându-și mătăniile, și pictorul s-a apucat de treabă. Bătrînul îl și uitase.

Spre seară, cind vremea se răcorise și cind dealurile dinspre Dunăre ardeau sub vilvătăile apusului, Nuri a tresărit. S-a sculat repede și s-a dus la pictorul care-și ștergea obosit fruntea. I-a privit pînza în tăcere și buzele i-au tremurat. Apoi, întorcîndu-se spre artist, se aplecă cu fața pînă la pămînt:

— Acesta nu sint eu! — a zis Nuri. Glasul măgarului nu ajunge la ceruri! Acesta este glas de vultur. Mina ta e de aur, prietene. Acoperă tabloul și du-l de aici, să-l vadă oamenii.

S-ar părea că Nuri n-are necazuri, supărări, că bucuriile lui nu seamănă cu ale celorlalți oameni. „Un suflet ferecat!“ — spune despre el prietenul lui, Caibula. Dar nici Caibula nu-l cunoaște îndeajuns. Nuri nu-și arată frămîntarea sufletului și de aceea chibzuiești că totul trece pe lângă el ca un murmur pe care urechea lui nu-l socotește vrednic de luat în seamă. „Mai frumoasă este lumina“ — par să grăiască ochii cenușii și adnci, blînzi și un pic triști.

Spre deosebire de el, fiul lui, Sefchi, este ca un pirău sprinten care sare din stîncă în stîncă. O clipă nu poate sta locului, gura nu-i tace și mîinile lui, nervoase și neliniștite, par să vorbească și ele. Nuri îl privește trist, îndurerat.

— Fiule, vorbele sint ca păsările cerului. Cum le-ai scăpat din mină, nu le mai poți prinde. Nu ți-e milă de limba ta?

Sefchi ride cu toată gura, ride cu ochii, cu dinții, cu sprinceană și parcă și urechile îi rid.

— Babai! — spune el tare. Din tot ce e al omului, nimic nu trebuie să lenevească. Cum ar putea să tacă limba, cind sufletul are de spus ceva?

La asemenea vorbe, Nuri clatină din cap scirbit și-și privește fiul cu tristețe și neliniște.

De la o vreme bătrînul nici nu-l mai bagă în seamă pe Sefchi. Lui nu-i plac oamenii care vorbesc mult. Katié, nevastă-sa, îi mai aduce cite o veste despre isprăvile feciorului, dar el tace. Tot de la Katié a aflat Nuri că fiul său cîntă seara la cămin și că daulgiul Cară-Ali îi ține isonul. La vorbele femeii, n-a zis nimic. Doar și-a încrunțat puțin sprinceană. Apoi a venit Caibula alături de el, pe prispă. Și au tăcut amîndoi vreme îndelungată, privind jocul graurilor deasupra salcîmilor. Într-un tîrziu, Caibula l-a întrebat în șoaptă:

— Ce-i cîntecul, Nuri?

— Oftatul sau bucuria sufletului, Caibula — i-a răspuns acesta. Cîntecul are aripi dumnezeiești, nu-l poate ajunge nici glonțul.

Apoi iar s-a întins liniștea. Cind seara și-a trimis liliecii, ca niște săgeți negre și bezmetice, să fluture în văzduh, Caibula s-a ridicat oftînd:

— Vrednic fiu ai, Nuri! Pune oamenii pe gînduri.

— Cum așa, Caibula?

— Cîntecul lui este și oftat, și bucurie. Au venit oameni de la București să-l asculte. Glasul lui îl prind într-o cutiuță. Cind vor, îi dau drumul să zboare și, atunci, îți sfîșie pieptul cu frumusețea lui!...

— Vorbele sint ca păsările cerului... Cîntecul e altceva! Numai Alah...

— Știu, Nuri — îl întrerupse Caibula. Dar păsările acestea se întorc în cutiuță după ce au bătut aerul cu aripile. Hai să le ascultăm și noi!

Căminul cultural nu este departe. Este așezat la răsîntie de drumuri. Ferestrele lui luminate sint ca niște ochi imenși, galbeni, străjuind în noapte. Cu cit se apropie cei doi bătrîni, cu atît cîntecul de acolo crește. Ajuși în curte, ei nici nu îndrăznesc să calce cu toată talpa, de teamă să nu-l tulbure pe cîntăreț. Se opresc sub ferestre, cu capetele plecate, cu inimile înfiorate, și ascultă. Cîntecul zboară cu aripi mari, vîslind în înaltul cerului, rotindu-se, ridicîndu-se și căzînd, și iar ridicîndu-se. Nuri a rămas cu mina la piept. Poate vrea să-și potolească bătăile inimii. Sau poate inima lui plînge ori ride. Și hohotul ei adnc și pătimaș îl sperie. Nu îndrăznește să-și ridice ochii și să privească în sală. Îi e rușine că și-a muștrat fiul și, pentru înfia oară, se întrebă neliniștit dacă nu cumva toată înțelepciunea lui nu face o para chioară, pe lângă darul lui Sefchi. Nu mai are timp să-și răspundă. Glasul a tăcut, cîntecul s-a frînt. Încet, își ridică privirile și se uită în sală. Tot satul e acolo. Și Sefchi este, uite-l în primul rînd. Dar... cum se poate? Doar el cîntase!

Neliniștit, urcă treptele și intră în sală. Toate privirile se întorc spre el, cu respect. Și Sefchi începe să cînte din nou. Bătrînul cascadează ochii uimit. Nu cîntă Sefchi! Uite-l, el stă în banca întii și-i face semn cu mina să se apropie.

Nuri calcă ușurel. Ajuns lângă fiu, se

așază, roșu de emoție. Se apleacă spre el.

— Sefchi, unde ți-e glasul?

— Babai, l-au prins pe bandă de magnetofon, nu-l auzi?

Nuri se încruntă și se uită la un tânăr care umblă la un aparat, lângă scenă.

— Acela-i radio, Sefchi! N-am văzut eu aici, la cămin?

Sefchi îl strânge de braț și-i spune:

— Nu-i radio, babai! E magnetofon! Ne-au imprimat, pe mine și pe Ali, și miine pleacă la București să ne dea la radio. Dar ascultă.

Nuri tace. Mătâniile se scurg repede, repede, printre degetele osoase ale bătrînului. Sefchi cîntă despre Hađi-Osman, despre bi-ciul lui, care plesnea pe vremuri obrazii oamenilor, cîntă durerea, lacrimile lor, pe care le asemuie cu stelele nopții, cîntă frumusețea lumii în care oamenii n-au voie să plîngă. „N-au voie” — spune Sefchi în cîntec. „De aceea, ridicăți-vă, oameni! Smulgeți biciul și frîngeți-l de genunchi...”

Tîrziu, cînd totul s-a terminat, cînd oamenii au umplut ulițele cu glasurile lor, îndreptîndu-se spre casă, Nuri se ridică de pe bancă și se apropie de aparat. Tânărul tehnician îl privește curios. Bătrînul pipăie banda cafenie. Buzele lui murmură:

— Aici e Sefchi! Aici e Sefchi!...

— Să mergem, babai — îl îndeamnă fiul.

— Și dacă vrei, poți să-l mai pui pe Sefchi să cînte? — întrebă Nuri.

— Cum să nu! — îi răspunde acesta. Peste o săptămîină, o să-l poți auzi din nou, la radio.

Bătrînul îl privește, clipind emoționat.

— Dacă nu te supără — se roagă el — primește să te odihnești în noaptea asta sub acoperișul meu. Mîine, o să te duc eu la gară, cu căruța.

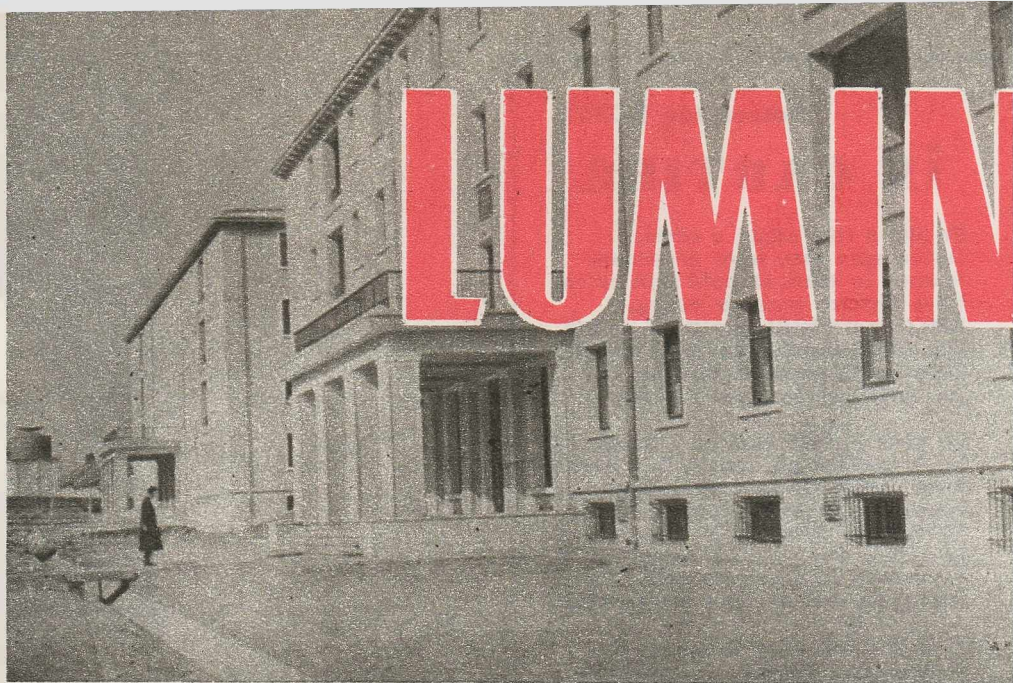
În seara aceea, lumina s-a stins tîrziu în casa lui Nuri. În jurul becului pluteau nori de fum de tutun, de la luleaua bătrînului. Și Sefchi i-a cîntat din nou, și Nuri nu s-a mai supărat pe vrednicia limbii fiului. Ba, cîstînd cu tehnicianul un pahar de vin, i s-a descleștat și lui limba pentru prima oară. Și tot pentru prima oară s-a mirat Nuri și de odrasla lui, și de mașinăria care prinde cîntecul de aripi și-i dă drumul cînd vrea omul. Așa i s-a pierdut faima de om care nu se miră de nimic. De data asta, a ajuns să se mire.

În zori, pe drumul alb de stepă, o căruța îi legăna pe bătrînul Nuri și pe tehnician. Nuri fuma îndrăcit din pipa de corn și, din cînd în cînd, scutura de hățuri, îndemnînd caii. Într-un tîrziu, întorcîndu-se spre tehnician, îi spuse:

— Cîndva, un om a trecut prin satul nostru și mi-a făcut chipul pe pînză. Am rîs înfii de strădania lui. Îmi ziceam că numai Alah poate plămădi chipuri vii. Omul acela a făcut un chip viu, apoi a plecat.

Tace din nou. Caii urcă pieptiș un deal pietros. Deasupra, în înalțuri, se leagănă leneș un uliu de stepă.

— Aseară mi-am amintit de el — continuă puțin mai tîrziu Nuri. Mă gîndesc dacă nu cumva frumusețea lumii trece înfii prin om... Uite, cam așa e și cu Sefchi... și cu pictorul... și cu mașinăria ta...

Doă blocuri noi au fost terminate de curînd pe dealul Copoulul: sînt căminele studențile de la Universitatea „Al. I. Cuza.” Alte trei blocuri au fost luate în primire de Institutul Agronomic și încă două, de Institutul Politehnic.

La practică. Sub supravegherea asistenților Ion Sîrbu și Natalia Ailincăi, studenții anului I al Institutului Agronomic execută lucrări practice, pe baza normelor de muncă din unitățile agricole socialiste. În fotografie, un grup de studenți dezgroapă vița

Vestitul taraf al Universității „Al. I. Cuza”, compus din 44 de studenți instrumentiști și soliști vocali. Vestit, pentru că a cucerit de două ori titlul de laureat (1957 și 1958) la concursurile de trecere în revistă a formațiilor artistice studențești și a dobîndit premiul „Miorița” al Institutului de Folclor al Academiei R.P.R., pentru activitatea de culegere a materialului folcloric din regiune.

PE COPOU

Reportaj de E. DASCĂIU

Fotografiile autorului

Acum 20 de ani, bătrînul Iași găzduia pe Copou un unic institut de învățămînt superior: universitatea, cu cele patru facultăți și cei 2.000 de studenți ai săi. Astăzi, întineritul Iași găzduiește pe Copou patru institute de învățămînt superior: universitatea, cu cinci facultăți; Institutul de Medicină, cu două secții; Institutul Politehnic, cu cinci facultăți, și Institutul Agronomic, cu trei secții. În total: 7.000 de studenți.

Săracă era acum 20 de ani „Alma mater” de pe Copou, săraci fiii ei! Trei cămine, în care domneau mizeria, foamea și frigul, adăposteau abia 460 de studenți. Materialul didactic al universității, puțin și învechit; laboratoarele, mereu depășite de cerințe.

★

Se spune, într-o dare de seamă din 1958, a consiliului din Iași al Uniunii Asociațiilor Studenților: „A intrat în tradiția centrului nostru universitar ca, în fiecare an, să dea în folosința studenților noi cămine, noi laboratoare și săli de cursuri...”

Vedeți? A intrat în tradiție... Tradiții noi pe Copou. În fiecare an se adaugă cîte ceva la dotarea institutelor în care tineretul este chemat să învețe. Un număr de 14 construcții, din care șapte blocuri noi-nouțe, strălucind de curățenie și ordine, reprezintă cu adevărat cămine calde, prietenoase, pline de lumină, pentru cei 3.407 studenți și studente ce le locuiesc (aproape 50 % din totalul studenților ieșeni). Mai mult de jumătate din studenți sînt bursieri. Cît privește condițiile de învățătură, înzestrarea bibliotecilor și laboratoarelor, condițiile practicii etc., un membru al corpului didactic de la agronomie îmi spunea că dacă ei, profesorii, care au studiat înainte de eliberare, ar putea oferi studenților un tablou complet al transformărilor de pe Copou din ultimii 10-15 ani, lucrurile ar părea de-a dreptul uluitoare, aproape de necrezut.

N-a trecut prea multă vreme de la încheierea lucrărilor celei de-a doua Conferințe pe țară a Uniunii Asociațiilor Studenților din R.P.R. Hotărîrile Conferinței au pătruns stimulator în viața studenților ieșeni, deschizînd un program vast de lucru în toate compartimentele activității studențești: profesionale, culturale, artistice, sportive. Îndemnul adresate studenției, în numele partidului, de către tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, în legătură cu îmbinarea studiului teoretic cu practica construcției socialiste, sînt entuziasmat traduse în viață. Un număr de 1.700 de studenți ieșeni sînt constituiți în 119 cercuri științifice, în care se adîncesc probleme strîns legate de particularitățile economice ale regiunii. Iată două asemenea teme:

— Posibilitatea reducerii prețului de cost în construcții, printr-o mai bună organizare a șantierelor de construcții din orașul Iași.

— Reducerea prețului de cost în țesătorii, prin creșterea indicilor de utilizare a războaielor la „Țesătura”-Iași.

Mulți absolvenți ai institutelor din Iași își aleg ca titlu pentru lucrările lor de diplomă teme din problematica unităților economice din regiune. Iată un asemenea titlu: „Reducerea consumului specific de energie electrică și îmbunătățirea factorului de putere la întreprinderea forestieră U.I.L.-Ciurea”. La întreprinderea „Moldova-Tricotaje” se execută în prezent proiectul unei lucrări de diplomă a unui absolvent al politehnicii, privind îmbunătățirea procesului de producție.

4.340 de studenți ieșeni, constituiți în 180 de brigăzi de muncă patriotică, cu o bună experiență dobîndită în lucrări de hidroameliorații și construcții de șosele în raioanele regiunii, pe numeroasele șantiere de construcții din oraș sau la complexul de odihnă de la Cîrîc, sînt gata acum să ia în primire noi lucrări de interes obștesc.

O bogată viață culturală, artistică și sportivă caracterizează în același timp viața studenților de pe Copou. Din nou cîteva cifre: cinci echipe de teatru, tot atîtea formații corale și două formații orchestrale, cinci echipe de dansuri românești, patru brigăzi artistice de agitație. De înțepăturile „Seringii” (o brigadă satirică a medicinistilor) se tem, ca de mama focului, toți chiulangii și leneșii cîți au mai rămas prin institut. Pregătirea serioasă și modestia jucătorilor echipei studențești de rugbi din Iași i-au atras simpatia nu numai a publicului ieșan, ci și a sportivilor din întreaga țară. Cercurile de artă plastică, de radiofonie sau fotografie de la Casa de cultură a U.A.S. din Iași, precum și activitatea cultural-artistică și sportivă multilaterală și larg cuprinzătoare din căminele și cluburile studențești reprezintă de pe acum premisele pentru ca studenții ieșeni să traducă în fapt îndemnul Conferinței cu privire la dezvoltarea unei vieți culturale sănătoase, pline de conținut, izvor de mari satisfacții tinerești.

Care este urmarea practică a tuturor acestor activități și preocupări, ne-o spun, de asemenea, cifrele: în 1958 peste 92% dintre studenții ieșeni au promovat cursurile; în sesiunea ianuarie 1959, la Institutul de Medicină s-au prezentat la examene 98% dintre studenți. Precum se vede, la Iași se studiază serios!

★

„Trebuie să vă pregătiți temeinic pentru profesiunea aleasă, pentru minunata activitate constructivă ce vă așteaptă în fiecare colț al țării, unde veți avea pe deplin posibilitatea să vă afirmați talentul, energia, entuziasmul și întreaga capacitate, în muncă și lupta pentru victoria socialismului, pentru binele și fericirea poporului, pentru înflorirea patriei noastre dragi—pentru pace în lume”. Aceste cuvinte rostite de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej la cea de-a doua Conferință pe țară a U.A.S.R. au intrat adînc în conștiința studenției.

La muncă patriotică, pentru amenajarea parcului din fața noii clădiri a Institutului Politehnic.

La cercul de pictură al Casei de cultură a U.A.S. din Iași.

Cercul științific de sub conducerea asistentului L. Cantemir (în halat alb), de la Institutul Politehnic, execută o nouă experiență în determinarea datelor tematice: reglajul vitezei motoarelor asincrone alimentate cu tensiuni asimetrice, prin intermediul condensatorilor ↓

LA A 14-A ANIVERSARE A ELIBERĂRII UNGARIEI

PRINTRE MINERII DE LA BORSOD

de TOKÁR Péter
ziarist din R. P. Ungară

S-tau de vorbă cu minerul Sándor Tömöri, secretarul organizației de partid de la Colonia Albert. Îmi povestește că, atunci când a ajuns aici, în mină, era abia un flăcăian-dru. Un zîmbet amar îi trece peste față, în timp ce ne descrie felul în care se lucra jos, în adîncurile pămîntului, pe vremurile acelea cînd în locul benzii conveierului care transportă azi cărbunele, erau folosiți... cai îm-bătrîniți, bolnavi de podagră și cu albeață la ochi.

— Vai de viața noastră de atunci! — spune Tömöri. Douăsprezece ore de muncă, zi de zi. Întors acasă, găseam, pregătit de mama, ligheanul cu apă cu oțet, ca să-mi înmoi mina. Căci rău mai era chinută această mină. Nu era lucru ușor, să tai peretele de cărbune cu tirnăcopul, timp de douăsprezece ore în fiecare zi. Munceam ingenuncheați în noroi, de sus șiroia apa, iar noi tăiam cărbunele, tăiam mereu.

— Și astăzi, cum merge treaba?

— Te așezi cu burghiul electric în fața stratului de cărbune și, în decurs de șapte-opt minute, ți-ai scobit „ort“-ul.

— Dar asta ce minunăție o mai fi?

— Noi îi spunem „ort“ părții frontale a peretelui de cărbune: aici se așază „încărcătura“ și apoi se dinamitează. Altădată, această operațiune dura patru-cinci ceasuri. Acum, o dăm gata în câteva minute.

— Și ce fel de mașini aveți?

— În ultimii cîțiva ani, ne-am mecanizat de-a binelea. Ne ajută în muncă burghiile electrice, mașinile de abataj și de încărcat, benzile transportoare și cele cu gheare. La noi, caii au dispărut — o dată cu magnații minelor. Acum, nu trebuie să mai transporti cărbunele în fundul minei cu vagonetii, pe distanțe de 400-500 metri. Cărbunele călătorește pe banda transportoare, pînă la lumina zilei.

În timp ce stau de vorbă cu tovarășul Tömöri, localul organizației de partid se umple de oameni. Minerii s-au deprins ca.

În fotografia mare:

Mina de cărbuni de la suprafață, deschisă în 1957 în Sajókaza.

Sus:

1) Minerul Árpád Loy, laureat al Premiului Kossuth, mîndrie a minerilor din Borsod.

2) Întă ce purta numele de „casă de cultură“ la Colonia Albert, pe vremea cînd aici stăpîneau patronii.

3) ...Noua casă de cultură, adevărat palat al culturii.

4) În valea râului Sajó cărbunele călătorește „pe sus“, în vagonetii funicularului.

înainte de a porni spre casele lor, să intre în localul organizației de partid, pentru o vorbă sau două. Cînd ajungem să vorbim despre „cele ce sînt la suprafață“, mă văd înconjurat de un grup întreg de mineri.

— La noi — spune un miner mai vîrstnic — s-a schimbat și suprafața pămîntului, de nu-ți vine s-o mai recunoști. Căci dacă stai și te gîndești cum arăta altă dată!...

— Pe vremuri — spune un alt miner — mobila minerului era... doar o masă cu picioarele crăcănate și un „diko“ de lemn.

— ?...

— Acest diko din lemn era ceva foarte ciudat. Erau patru scînduri așezate pe niște picioare. Puteai să-ți zici și pat, dar noi nu-i spuneam decît diko. Dacă nu mai era de lucru, puneam mina pe masa cu picioarele crăcănate și pe diko, și porneam cu ele în lume. Baraca de lemn rămînea pustie...

Minerii se încing la vorbă. Ba unul, ba altul ne spune cîte ceva despre vremurile de altădată. În baraca de lemn locuiau cîte cincizeci — bine înțeles atunci

cînd era de lucru... căci pe vremuri nu toată lumea se putea lăuda cu așa ceva.

Pornim cu toții în grup, să dăm o raită pe meleagurile minei. După eliberare, 110 mineri și-au construit aici case proprii. S-a ridicat și un cămin pentru necăsătorii, unde stau 150 de oameni. Există și o cantină pentru 500 de persoane, și o baie de toată frumusețea. Minerii ne arată cu mîndrie casa de cultură. Și chiar au cu ce să se mîndrească, pentru că această casă de cultură, care poartă numele lui Ioan Corvin, are o capacitate de 1.500 de locuri. Casa de cultură — căreia i s-ar putea spune fără nici o exagerare și palat al culturii — este astfel înzestrată, încît poate satisface pînă și cele mai mari pretenții.

— Dar ce-a fost pe-aici în octombrie 1956?

Noianul de răspunsuri care au țîșnit la această întrebare ar putea fi rezumat într-un singur cuvînt: cinstea minerilor din Colonia Albert n-a fost pătată. Au fost doar trei lepădături — printre care o odraslă de chibur — care au încercat să lovească

în puterea populară, dar și-a primit răsplata cuvenită. Minerii s-au dovedit, în majoritatea lor zdrobitoare, credincioși socialiștilor.

...Se apropie însurarea. I puțul din Sajókaza nu mai găsim pe nimeni. Minerii au plecat mult pe la casele lor. Îmi înțeleg norocul din birou în birou. Cele din urmă, dau de telefonist de serviciu, care îmi spune că aștept nițel, că acuși trebuie să apară de undeva inginerul șef omul care „nu are astîmpăr“ ni ziuă, nici noaptea.

„Neastîmpăratul“ inginer-șef și iese în curînd. Este un o tînăr, cu numele de Gusztáv Sztermann, care și-a luat diploma de inginer de mine în anul 1947. Tatălui său — lăcătuș la mina de Saldóbánya — nu i-a trecut prin mînte, pe vremuri, că fiul lui va ajunge inginerul șef al unei baze miniere atât de însemnat. De orînduirea socialistă a înfăptuit și această „minune“!

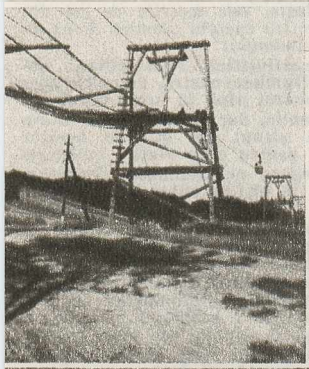
— La ora asta, nu prea avem multe de văzut în subteran — nici la întîrînire n-o să găsim pe nimeni — spune inginerul șef. Să mergem, însă, s

edem cum merge treaba la mina e suprafață. Cred că niciieri nu ar putea spune cu mai multă reptate că „a fost spintecată ursa pământului“, decât aici. Trebuie să îndepărtăm mii de tone de pământ de la suprafață, pînă să dăm de comoaie de cărbuni care se ascunde aici. Ce mașini ciudate lucrează aici! Lina de suprafață, văzută din afară, arată ca un fel de crater în Lună. În fundul acestui crater aișună macaralele, screpererele, uldozerele și alți monștriciuđați, în fier și oțel. Se întâmplă, însă, deseori ca nici măcar mașinile să nu fie în stare să infringă îndărătnica rezistență pe care o pune pământul. În asemenea cazuri minerii fac apel la uriașă putere a explozibilului.

— În octombrie 1957, s-a înfipt aici, pentru prima dată, fierul apei în pământ — spune ingierul șef — iar acum am ajuns să scoatem din aceasta mină de suprafață, 42 de vagoane de cărbune pe zi. Și sintem de-abia la început. O dată ce va progresa îndepărtarea stratului de pământ, se va ușura și extracția.

S-a înserat de-a binelea, cind e-am terminat vizita la mina e suprafață. Pe cer s-au aprins stelele. Pesemne universul „și-a îndeplinit planul“ pe ziua de astăzi. Se aprinde și sus, pe orizontul puțului de la Sajókaza, ceaua roșie cu cinci colțuri. Ea nu e numai un simbol al solidarității de clasă a muncitorilor de aici cu cei de pe alte teleaguri. Ea are și o semnificație... concretă. Lumina ei vestește, la mari depărtări, că minerii au îndeplinit și în această zi lanul.

Acasă la **ORION**

Fotoreportaj de S. STEINER

Aflindu-nă pentru mai multe zile în capitala R.P. Ungare, mi s-a recomandat în mod insistent să vizitez fabrica „Orion“. Prietenii noștri maghiari sînt mîndri de această minunată realizare a muncii lor creatoare. Și pe bună dreptate: aparatele de radio și televiziune purtînd marca „Orion“ se bucură de o largă și bine meritată prețuire. În cele mai diferite colțuri ale globului. Anul 1958 a adus fabricii și o consacrare oficială a meritelor dobîndite: în expoziția de la Bruxelles, aparatul de radio „A.R. Orion“ a obținut premiul 1.

Produsele fabricii excelează atît prin calitatea recepției, cît și prin rezistență. Înainte de a leși pe poarta fabricii, aparatele de radio sînt verificate prin experiențe deseori foarte dure — șocuri și căderi de la câțiva metri! Căci ele trebuie să reziste nu numai unei întrebuințări îndelungate în condiții optime, ci și transporturilor lungi de mii și mii de kilometri, deoarece astăzi produsele fabricii sînt exportate în tot mai mare număr în țările Asiei, Americii de Sud, Africii.

Întreprinderea produce și televizoare. Aparatul de recepție 501, fabricat anul trecut, a dat rezultate multumitoare. Iar noul tip, televizorul 501 — realizat în 1959 — a ridicat și mai mult prestigiul fabricii. El posedă 12 canale, avînd astfel calitatea de a recepționa nu numai emisiunile din țară, ci și emisiunile de peste hotare — din U.R.S.S., R.P. Romînia, R.P. Bulgaria, R.P. Polonia, R.D. Germania, R. Cehoslovacia.

Majoritatea celor care lucrează la „Orion“ sînt tineri. În mai toate secțiile fabricii există brigăzi de tineret, care aduc o contribuție prețioasă la realizarea cu succes a complicatului proces de fabricație, dovedind o înaltă pregătire tehnică și științifică.

Într-un cuvînt, am întîlnit la „Orion“ un colectiv de oameni minunați, dorinți să-și aducă un efort mai prețios aport la falma fabricii și a țării lor.

Dar să lasăm fotografiile să prezinte cîteva aspecte din această întreprindere budapestănd și pe cîteva dintre membrii colectivului ei.

SUS: Proba finală a unui aparat de radio. Să nu vă mirați că tehnicianul Szántó János mînuiește atît de riscant aparatul. Constructorii supun aparatele unor șocuri puternice, pentru a le verifica trînicia.

1) Sárközi Zsuzsa e fruntașă în echipa ce lucrează la linia de televizoare 501.

2) Controlul de frecvență la aparatele de radio. Rabely László dovedește multă pricepere și îndemînare.

3) Una din cele mai importante brigăzi de tineret din fabrică: cea care efectuează proba finală a televizorului 501.

4) După terminarea orelor de producție, mulți tineri pleacă împreună, spre locurile de destindere și distracție.

Savantul american, laureat al Premiului Nobel, dr. Linus Pauling.

pe omul de pe stradă din S.U.A. că un viitor război nu-l va atinge nici-cum; că ei, chipurile, se va legăna liniștit în sezi lungi grădini sale, așteptând să-l pice dolarul; că pentru ei vor lupta „rasele inferioare”. Îmi amintesc că unul dintre membrii Congresului a declarat-o față acun oțiva ani: „Trebuie să înarmăm celelalte națiuni, ca să-l trimitem la moarte pe copiii lor în locul copiilor noștri”. Ca și cum popoarele celor patru continente n-ar avea dorința mai fierbinte decât să moară pentru magnații Americii! Și ca și cum un război atomic ar ocoli cu grijă amintitul sezi lungi! „Uniti socotesc — spuneți dumneavoastră, în legătură cu acele personalități oficiale care nu vor să deslusească americanilor simplii situația reală a lucrurilor — că înaintarea poporului nostru pe drumul ce i-l trasează Washingtonul ar fi stingherită de discuțiile publice prea largi pe tema tleburilor curente. Nu încapo nici o îndoială că discuțiile despre bomba „curată”, inițiate anul trecut, au avut drept scop înăbușarea opiniei publice, tulburate de sedimentările, radioactive. Toate acestea, pur și simplu, i-au indus în eroare pe oameni, deoarece declarațiile referitoare la bomba „curată” erau fie inexacte, fie formulate pentru a crea o impresie falsă... Oamenii au crezut că s-ar depune eforturi pentru făvirea unei arme cu radioactiveitate scăzută. Se știe, însă, că arma războiului nuclear va fi radioactive în cel mai înalt grad”.

Într-adevăr, în Statele Unite se experimentează arme tot mai ucigătoare. Oare de ce?

„Eu însumi aş vrea să înțeleg acest lucru — exclamați dumneavoastră. Ministrul de război, Mc. Elroy, a declarat recent: „Consider că Statele Unite stau în stare să declare și să suporte un război atomic, în timp ce U.R.S.S. — nu”. Iertați-mă că vă întrerup, dar ce afirmație stranie! Oare mister Elroy o fi gândind tot așa și acum, după lansarea „planetei roșii” pe orbita solară?

Citez și frazele dv. în legătură cu nenorocirile imediate ale experiențelor nucleare:

„Data de seamă a comisiei științifice a O.N.U. „Influențele radiației atomice” — sau, cel puțin, ceea ce anunță despre ea ziarul „New York Times” — corespunde aproape în întregime cu declarațiile mele... Există însă o deosebire între terminologia folosită de reprezentanții comisiei pentru energia atomică și de mine. În declarațiile mele, eu vorbesc despre mulțimea ființelor omenești, în vreme ce ea, comisia, vorbește despre procente... Nașterea a o sută de mii de copii degenerați, ca rezultat al experiențelor nucleare, este socotită de cel din comisia pentru energia atomică drept un număr „neînsemnat”...”

Comisia științifică? Poate chiar... savanți?... Dumneavoastră, domnule doctor, ați păstrat pînă la urmă tonul sobru, academic, dar îngăduși altora s-o spună pe șleau: pe milniile acestor domni — pentru care viețile omenești sînt „procente neînsemnate”, împinse neglijent la ultima rubrică a observațiilor lor — eu unul văd pete de stinge.

Poate că domni! aceștia, cîntîndu-mi din înțimplare cuvintele, se vor ofensa: le dau lecții? Dar problema războiului atomic nu e numai a savanților, după cum nu e nici a diplomaților, nici a generalilor. Ea e problema noastră, a milioaneilor de oameni din toată lumea, și noi, în primul rînd, avem drept la cuvînt în această privință.

Asemeni nouă, celor din România — unde atîtea vieți au pierit în urma bombardamentelor anglo-americane, de la începerea cărora se vor împlini, exact în ziua cînd aceste rînduri vor vedea lumina tiparului, 15 ani — nu suferit și cetățenii pașnici din numeroase țări bombardate de hitleriști. Nu, aceasta nu trebuie să se mai repete! Și mai ales în condițiile morții atomice.

Stimate domnule doctor Linus Pauling!

Vă mulțumesc încă o dată pentru admirabilele dumneavoastră gînduri. Mă bucur că, în lupta pentru pace, pentru biruința rașunii și a demnității umane, vă avem alături de noi. Cele mai distinsse personalități ale veacului nostru sînt alături de noi. E și aceasta o cheazăie că lupta noastră va izbîndi.

Cel ce v-a scris este un tînar român, care, ca ziarist, a fost fericit să împărtășească cîntitorilor patriei sale cuvintele dv. lucide și cu atîtea accente emoționante; să le împărtășească punctul de vedere al unui eminent savant american, un om care, înfruntîndu-l pe adepții „războiului rece” din Occident, militează curajos pentru ideea nobilă a păcii, a zădărnirii cataclismului atomic.

Ilie PURCARU

Pledoarie pentru

CERUL CURAT

„Cercul de deasupra lumii trebuie să fie curat!”

(Din interviul acordat de savantul american dr. L. Pauling, ziaristilor Robert Kowen și Virginia Mill).

STIMATE DOMNULE DOCTOR LINUS PAULING

Am citit cu mare atenție cuvintele dumneavoastră. Aș putea spune că le-am sorbit. Cînd un savant ca dr. Linus Pauling, laureat al Premiului Nobel, nume cunoscut din Alaska și pînă-n China, părăsește solitudinea bibliotecii ca să se adreseze mulțimilor, spectacolul e din cele mai pasionante. Pasionant și de o importanță copleșitoare. Căci, un ceas mai tîrziu, gîndurile unui astfel de om pot fi gîndurile milioaneilor de oameni care-i admiră și care se încred în judecățile lui.

Vă mulțumesc pentru gîndurile dumneavoastră, stimată domnule doctor. Sînt exact ceea ce așteptam de la doctorul Pauling; de la ochiul pătrunzător al savantului și de la spiritul său larg, cinstit, umanist, neliniștit de bătaiele dezordonate ale orei de față, de pericolul ce pîndește globul nostru. Și faptul că asemenea gînduri vin dintr-o țară de unde zărele ne aduc, zi după zi,

vestea că alt superman a făcut apologia superbombelor adăugă un diamant în plus frumuseții lor.

„Marea primejdie — spuneți dumneavoastră, referindu-vă la împărțirea lumii în două tabere înarmate și la povara cheltuielilor pentru înarmare — constă în faptul că se creează primejdia pe deplin reală a izbucnirii unui război atomic, care ar aduce distrugerii unice. Aceasta este primejdia principala. Un alt aspect al problemei constă în aceea că mijloace uriașe... din venitul mondial se consumă în modul cel mai neproductiv, neaducînd popoarelor nici un folos... Nivelul de viață al popoarelor ar putea fi simțitor ridicat, dacă noi am încheia acorduri internaționale privind reducerea cheltuielilor pentru înarmare”.

Și mai departe:

„Cred că primul pas trebuie să fie un acord internațional eficient cu privire la experiențele cu arma atomică”.

Adevărul acestor cuvinte trăiește de multă vreme la noi, în țările socialiste. El trăiește nu numai în gîndurile oamenilor, ci în însăși existența lor: la noi se făptuiește pentru asta. (Știți, probabil, că țările noastre, în frunte cu Uniunea Sovietică, au cerut insistent și de nenumărate ori aceste acorduri, străduindu-se să convingă puterile occidentale ca să le semneze!) Clădim o lume pe care o socotim cea mai frumoasă, cea mai dreaptă dintre toate, și asta cere

eforturi („mijloace uriașe”) creatoare, lucruri cu nepuțință sub un cer agitat. Noi socotim că veacul al XX-lea are destinul „a mare și implacabil: comunismul. Dar nu impunem nimănul părerile noastre. Pe cerul lumii vrem să ne întrecem cu țara dv. doar în ce privește sputnicii și rachetele cosmice.

Credeți-mă, domnule dr. Pauling, că vorbele dv. sînt apreciate așa cum se cuvine de cetățenii patriei mele.

Dar americanii?

Oare ei își dau seama îndeajuns de primejdia experiențelor atomice și de urmările unui eventual război?

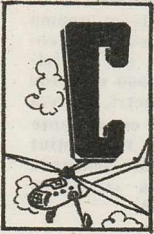
„Nu — o spuneți, cu vădită amărăciune — nu cred că americanii își dau seama de această primejdie. Cred că oamenii, în general, se miră doar de faptele pe care le citez în declarațiile mele și în cartea mea „Nici un fel de război”. Cea mai mare parte din informațiile cuprinse în carte nu sînt răspîndite în rîndurile populației și, în felul acesta, constituie deseori o nouă tentă pentru majoritatea oamenilor”. Aceasta se explică, subliniați dv., prin faptul că „melodele noastre de difuzare (este vorba de informarea prin presă — n.r.) în rîndurile publicului nu contribuie la lămurirea acestuia și însoși guvernul nu începe să facă acest lucru, adică nu ținde ca poporul Statelor Unite să-și dea seama cum se cuvine de situația de astăzi”. V-ați gîndit, probabil, și la „metodele” de dezinformare, prin care bostii „războiului rece” vor să-l convingă

ULTIMUL BIRJAR

— povestire științifico-fantastică —

de V. SAPARIN

I.

oline, cute uriașe pe corpul planetei, acopereau tot ceea ce puteai cuprinde cu ochii, se învălmășeau într-o dezordine haotică, îngrădeau orizontul. În stînga, fără să se abată nici măcar cu un pas de meridian, trecea Marele drum polar.

Igor vedea clar, din aer, cum acesta sărea peste prăpăstii, se îngropa în tunele, apărea din nou în depărtări.

Ca întotdeauna, Piscul ascuțit nu s-a ivit dintr-o dată și, ajungînd în sfîrșit să-l observe, Igor sări aproape instinctiv din fotoliu. Sentimentul așteptării pline de nerăbdare, atît de bine cunoscut vînătorilor, pescarilor, iubitorilor naturii, puse stăpînire pe el. Vibrotonul, parcă ghicind intențiile pilotului, țîșni în sus și, apoi, se avîntă cu toată viteza de care era capabil, către Piscul ascuțit. Aripile străvezii vibrau ritmic, neobosit. Zborul era minunat și Igor nu se putu abține să nu reflecteze la lucruri plăcute. Bunăoară, la faptul că conducerea cu ajutorul biocurenților ce iau naștere în organismul omului, o dată cu gîndul asupra unei mișcări, e un lucru mare; e de ajuns să dorești să zbori, și îți iei zborul. Splendide senzații! Păcat că lucrul acesta nu e încă aplicabil și la navele transcontinentale...

Îndată ce vibrotonul se ridică deasupra creștetului dealului, fotoliul, împreună cu pilotul, rămase suspendat în aer, iar apoi, supunîndu-se dorinței lui Igor, începu să descrie cercuri și zigzaguri.

Cei pe care îi căuta nu se vedeau nicăieri. În sfîrșit, într-o poeniță, la poalele colinelor, licări o pată galbenă. În urma unei tigroaice splendide, săriră dintr-un tufiș doi pui mari, vîrgați, care începură să se rostogolească prin iarbă.

Fotoliul zburător se lăsă în jos și se opri la vreo zece metri deasupra familiei vîrgate. Probabil că fiarele erau obișnuite cu asemenea vizite, deoarece jocul continuă netulburat. Acum Igor își putea oferi în voie plăcerea de a observa tigrii.

Ideea creării unei rezervații pentru animale, unde să nu calce picior de om, îi aparținea în întregime. Biologia era doar cea de-a doua profesie a sa. Prima însă... Oftă.

După ce, timp îndelungat, contemplă priveliștea, Igor scoase din buzunarul de la piept blocul-universal și, îndreptîndu-i obiectivul către tigrii, se uită pe ecran. Cînd cadrul i se păru potrivit, apăsă pe butonul cu inscripția „turnează”.

De cîteva luni, lucra la un film documentar asupra familiei de tigri și spera că într-un an și jumătate îl va termina.

Tocmai pusese înapoi, în buzunar, blocul-universal, cînd acesta lansă semnalul „sînteți chemat”.

— Ascult — spuse Igor.

Purta blocul-universal după ultima modă, în buzunarul de la piept, în așa fel, încît microfonul să stea în afara hainei. Aceasta permițea efectuarea convorbirii, fără scoaterea blocului.

— Ce faci și unde te afli? — întrebă un glas vesel.

— O, cred că o să am mult de furcă — spuse Igor, scoțînd blocul neted, făcut dintr-o masă plastică elastică, și îndreptînd ecranul către sine.

Un păr roșcat, un nas pistruiat, o privire veselă...

Portretul pe care-l ținea în mîini deschise gura și spuse:

— În sfîrșit, m-ai scos din buzunar... Ei, hai, acum arată-te și tu.

Nu te-am mai văzut de un veac...

Igor întoarse ochiul obiectivului către sine.

Leoșka, roșcovanul, strîmbă buzele.

— Un adevărat „om modern”, cum se spunea în vechime. Nu-ți lipsește nici măcar nasturele „orbis”, cu o stație de radioemisie în interior — zise Leoșka. Ca și cum nu ți-ar ajunge blocul-universal! Jucării... Oamenii serioși n-ar sta să se răsfețe cu asemenea fleacuri. Se pare că te afli în aer. Dar ce e dedesubt? Arată-mi. Ah, acestea sînt Colinele galbene! Ei, drace, chestia e interesantă. Dar unde e vestita familie de tigri? A, da, acum îi văd; într-adevăr, sînt splendizi! Zi așa... Te afli în elementul tău — în aer, în mijlocul naturii...

Era vizibil că Aleksei rîdea de prietenul său. Putea fi oare acesta un semn că îi pregătește o surpriză?

— Dar printre altele — reluă el — cînd zbori? Peste o oră? Unde? În Australia? Atunci, treci pe la mine... Eu mă aflu acum în Australia, la Platoburg. Asta, deocamdată, cum se spunea în vechime. De ce rizi? Am citit într-o carte. Nu știi că istoria literaturii e cea de-a treia specialitate a mea? O pasiune din anii de școală... Pe curînd!

Aleksei dispăru și Igor își văzu propriul chip pe ecran, ca într-o oglindă. Fața-i era lungă, parcă trasă, cu o mină destul de tristă. Sau poate i se părea așa, față de figura lui Leoșka? Alături de el, cine nu pare trist?

— E timpul să plec la aeroport — își spuse, privindu-și propria figură.

Ah, iată de ce avea un aer atît de posomorit: se gîndea la zborul pe care avea să-l facă. Și doar, astăzi, zborul era interesant, poate și pentru faptul că, la capătul său, îl aștepta întîlnirea cu Aleksei.

Igor vîrî brusc blocul în buzunar. Supunîndu-se voinței sale, vibrotonul se îndreptă spre aeroport.

II.

Pe pista din masă plastică se afla, pregătită de plecare, uriașa navă transcontinentală de 500 de locuri. Corpul aparatului era avîntat

înainte, iar în spate se răsfrîngeau brusc aripile ascuțite. Cu ajutorul escaladoarelor, pasagerii urcau în aparat prin trei trape.

Vibrotonul se lăsă prudent în jos, lîngă cea de-a patra trapă, de serviciu. Igor se ridică din fotoliu, apăsă pe butonul cu inscripția „Mulțumesc”, iar fotoliul, cu aripile strînse, se îndreptă pe rotilele sale, ascultător ca un cățel, spre garaj. Frumos exemplar, ultimul model!

Punînd piciorul pe partea de jos a trapei, care îl duse imediat în cabina de comandă, Igor zîmbi fără voie. Tinerii piloți o numeau „trapa imperială”. În trecut, cînd echipajul se compunea din cîteva oameni, exista desigur un sens în amenajarea unei intrări separate. Dar acum?... Pe atunci, însă, chiar și cabina de comandă își îndreptătea numele...

Cît de mult viețuiesc în limbă cuvinte care și-au pierdut sensul inițial! După toate probabilitățile, Igor își va alege cea de-a treia profesie — lingvistica. În ultimul timp, arată un interes crescînd față de cuvinte... N-ar fi bine, oare, să se consulte asupra acestei probleme cu Aleksei?

Leoșka? El e un om cu șase specialități și e gata să-și mai însușească încă șase. Dacă-ai avea de-a face cu altul, ai putea crede că le face pe toate cu superficialitate. Aleksei, însă, le profesează cu talent și în mod judicios. În această privință Igor e mai slab decît prietenul său. El are doar două profesii, dar în ceea ce o privește pe cea de-a doua — ea există numai pentru că prima, pasiunea cea adevărată, cere alături de ea o distracție. În general, se întîmplă așa. Dacă ești, să zicem, un pasionat al chimiei, lucrezi cu sufler, cu uitare de sine, iar acasă, pentru tine, cînti la vioară sau desenezi, îngrijești cactuși, colecționezi cărți rare sau te dedici fotografiei artistice, „omorîndu-ți” timpul sau „rarele ceasuri libere” — cum se spune prin vechile romane pe care le citează Aleksei. Da, desigur, cînd omul dormea nu 3 ore din 24, ca astăzi, ci opt ceasuri bune — e caraghios chiar să te gîndești la asta, acum, în secolul al XXI-lea! — și mai dedica primei și principalei pasiuni încă opt ore, realizînd, bineînțeles, mai puțin decît acum, în patru sau cinci, aceasta constituia o problemă.

Acum, însă, pasiunile oamenilor pentru activitatea din anumite domenii de cultură sau știință au încetat să mai fie „problemele lor personale”; ele au devenit cea de-a doua sau a treia specialitate. Iar unii, cum e de exemplu Aleksei, au chiar șase profesii, pe care le îndrăgesc. Și el are timp pentru toate, nu face nimic de mîntuială.

Dar, oare, nu filozofează prea mult, înainte de vreme? La urma urmei, o să se gîndească la toate acestea, stînd în așa-numita cabină de comandă.

Deschise ușița.

Un om îmbrăcat într-un combinezon albastru își făcea de lucru în cabină, instalînd o lădiță din masă plastică, cu colțuri rotunjite.

— Salut pilotului — spuse acesta. Iată, am instalat un aparat nou, după indicațiile Controlului Securității Zborului sau ale Biroului Planificării. E o ceartă pe acolo...

— Și ce vor de la mine? — întrebă Igor.

— Să nu dați nici o atenție lădiței. Nici eu nu știu ce conține. E sigilată. Am montat doar cablurile după o schemă, și atât. Drum bun! — și-i făcu un semn prietenos cu mina.

Igor își ocupă locul. Instrucțiunile cereau ca, la decolare și la aterizare, pilotul să se afle neapărat în cabina de comandă. Pentru ce? Aceasta o știa doar Controlul Securității Zborului.

Aproape mecanic, observă cum se dădu semnalul de plecare, cum aparatul răspundea — luminile schimbîndu-se pe tablou și săgețile indicatoarelor ocupîndu-și locurile între liniile îngrădite. Numai aparatul sigilat în cutia sa de masă plastică rămăsese nemișcat.

Motoarele intrară în funcțiune.

Clădirea aerogării, aflată în dreapta geamului, se clinti parcă din loc. Pomii de la marginea aeroportului se uniseră într-o singură panglică. Un rulaj scurt, foarte scurt, o fîșnitură teribilă și iată că orașul alb-auriu începu să se vadă jos, din ce în ce mai jos, printre coline. Apoi se văzu o parte a traseului și din nou orașul, atât de depărtat în zare încît de-abia i se mai distingeau contururile. Un cerc, și aparatul fîșni în sus, către soare, către stele, spintecînd un strat de nori, care de jos părea atât de îndepărtat.

Motoarele duduiau ușor și ritmic.

III.

Scoțîndu-și blocurile-universal, pasagerii citeau cărți, răsfoiau reviste, vizionau filme. Multe se schimbaseră în lume de cînd Biblioteca centrală, Difuzarea universală a presei și Filmul general organizau emisiuni pentru deservirea posesorilor de blocuri-universal individuale. Doar cu cinci ani în urmă, pe etajerele din avion se mai aflau cărți și reviste adevărate, o bibliotecă dispunînd de cîteva sute de volume. Acum fiecare poartă în propriul buzunar o bibliotecă cu zeci de milioane de volume, cu o secție de exemplare unicate și manuscrise rare. Orice carte poate fi citită prin blocul-universal, trimițîndu-se o comandă și așteptîndu-se doar trei minute. Tirajele revistelor, care nu demult mai atingeau cifre astronomice, scăzuseră vertiginos în ultimul timp și se puneau în mod foarte acut problema dacă mai e necesară tipărirea și expedierea lor. Se considera că sînt trebuincioase doar cîteva exemplare pentru transmiterea automată a imaginilor, la cererea posesorilor de blocuri-universal. Și încă o serie pentru iubitorii tradiției, care preferau să țină revistele în mînă și să le răsfoiască cu propriile degete.

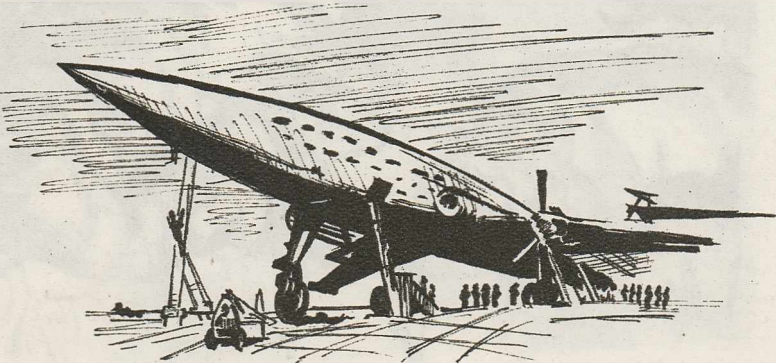
Despre teatru și cinematograful, ce să mai vorbim... O premieră e vizionată de milioane de oameni, indiferent de locul unde se află ei în acel moment. E caraghios să-ți amintești cum oamenii se adunau în săli speciale, pentru așa-numitele vizionări publice. Acum, fără a te scula din fotoliul avionului, ai posibilitatea să-ți împărtășești părerea tuturor celor care s-ar interesa de ea sau să ascuți oricare altă părere. Și toate acestea, fără a-ți deranja vecinul. Căci e de ajuns să apeși pe butonul cu inscripția „Vorbire mută” și glasul cîntărețului, a cărui imagine o vezi pe ecranul blocului-universal, îl vei auzi numai tu (înainte se utilizau pentru așa ceva căști voluminoase).

Dar tehnica se dezvoltă uimitor de repede. Ce va fi peste 10-20 de ani...

...Igor avea timp destul pentru a reflecta la ce poțtea. Putea să se așeze în oricare fotoliu liber și să-și scoată, ca toți pasagerii, blocul-universal, pentru a viziona „Lacul lebedelor” sau ultima creație a unei noi stele a teatrului. Trebuia doar să afle în care din teatrele de pe glob se dădea spectacolul dorit. Se spunea că cele mai bune montări ar fi fost la New York, Cambridge, Tambov.

N-avea decît să dorească și putea apăsa pe butonul cu inscripția „Repetă”, de pe blocul-universal, ca să asculte observațiile matinale, înregistrate pe o bandă fină. Putea să-și dicteze gîndurile, pentru ca mașina automată să le transcrie cu grijă; putea asculta orice conferință, chiar și una ținută cu o săptămîină sau un an în urmă, ori, mă rog, putea face o mie de lucruri.

Nu putea, însă, să se atingă de butoanele de la postul de comandă. O, aceste butoane, ironizate în revistele umoristice, butoane ce-l înconjurau pe om din prima zi de viață și pînă la adînci bătrînețe! „Jos butoanele!” — e o mișcare justă, progresistă, și are, fără îndoială, viitor. Igor s-a putut convinge și astăzi cît de bine și de plăcut se

ȘTIINȚA ÎNVINGE

Polul inaccesibilității își livrează secretele

O expediție sovietică, condusă de Arkadi Nikolaev, a stabilit o nouă bază de observații științifice în regiunea polului inaccesibilității relative a Antarcticii.

Expediția lui Nikolaev a străbătut peste 4.000 de kilometri la o altitudine ajungînd pînă la 4.000 de metri și, în drumul ei, a putut să măsoare pentru prima oară în Antarctica straturi de gheață groase de 3.770 metri.

Noua bază stabilită de savanții sovietici va servi ca releu pentru expedițiile și cercetările ce vor fi întreprinse anul acesta, cu scopul de a dezvălui secretele reliefului subglaciar, care par a fi extrem de interesante.

Covor rulant în loc de metrou

Mai mulți ingineri austrieci au pus la punct invenția unui covor rulant subteran, care ar putea să transporte 70.000 de persoane pe oră.

Invenția constă dintr-o bandă de 90 cm lățime, care se deplasează cu o viteză permanentă de 25 km pe oră.

Urcările și coborîrile în stații ar urma să fie mijlocite de benzi auxiliare, cu viteze gradat micșorate și mărite, care vor circula paralel cu banda principală.

Proiectul va fi experimentat la început pe o porțiune redusă, spre a se vedea cît este de accesibil călătorilor neobișnuiți cu un asemenea mijloc de transport.

Omul poate studia și alte galaxii

În Franța a apărut de curînd o carte semnată de cunoscutul astronom Gérard de Vaucouleurs, care demonstrează posibilitățile de azi de a studia galaxiile vecine, cu ajutorul noilor mijloace optice și radio-electrice.

Autorul arată, printre altele, că, dacă în urmă cu 30 de ani savanții astronomi nu cunoșteau alte galaxii decît pe a noastră, numită „Calea Laptelui”, astăzi, datorită marilor progrese pe care le-a făcut știința, oamenii pot studia

corpuri cerești situate la mai multe miliarde de ani-lumină.

Dacă ținem seama că un an-lumină corespunde cu aproximativ 10.000 miliarde de kilometri, putem vedea la ce distanțe colosale în spațiul cosmic poate pătrunde perceperea științifică a omului.

Un aparat care vede, înțelege, interpretează...

„Perceptron” se numește noul aparat pus recent la punct de specialiștii în cibernetică — un aparat care e capabil să perceapă, să identifice și să înțeleagă tot ceea ce se petrece în jurul lui, fără nici un fel de intervenție a omului.

Aparatul este compus din trei elemente esențiale:

— Un sistem senzorial, care înlocuiește ochiul uman;

— Un sistem de asociație, care identică și interpretează formele vizuale, emițînd semnale convenționale către dispozitivele de înregistrare

— O unitate de control, care permite să se observe funcționarea aparatului.

poate zbura fără să te gîndești la nici un fel de butoane. Acum, însă, grozav ar dori să pună degetul pe claviatura de comandă și să simtă cum uriașa corabie aeriană se supune și celei mai ușoare atingeri a sa. Dar apăsarea butoanelor e permisă numai în timpul zborurilor de antrenament, care se organizează pentru ca piloții să nu uite cum se conduce un avion! Doar lui îi plăcuse să conducă. Aceasta îl și determinase, în fond, să-și aleagă profesia de pilot pe avioanele transcontinentale. Dar — de ce n-ar recunoaște cîștit? — profesia aceasta i-a devenit plictisitoare. Nu-i mai dă plăcerea dinainte.

IV.

Igor se opri la intrarea unuia din saloane. Într-un colț sedea un bărbat înalt, care privea gînditor la blocul-universal, țugîndu-și ușor buzele. Discuta cu cineva sau, se prea poate, lucra. Aproape de ușă, cîteva pasageri se antrenaseră într-o conversație. Discuția se învîrtea în jurul unor teme actuale: monumentul cossomoliștilor, pionieri în valorificarea bogățiilor Siberiei, încălzirea Kamciatkăi cu ajutorul căldurii Pămîntului etc. Cineva aminti, după cum era și de așteptat, despre mina-automat din lakuția.

Aceasta făcu pe unul dintre vorbitori, un tînăr cu obraji rumeni, să afirme că folosirea minereurilor naturale e un procedeu învechit. Că e timpul ca zăcămintele minerale să fie create pe cale artificială.

— Consideri că la suprafața planetei au avut loc prea puține schimbări? — spuse zîmbînd un pasager vîrstnic — ca să doreștii să schimbi și adîncul Pămîntului?

— Și de ce nu? — se oțări tînărul.

Interlocutorul nu-i răspunse imediat. Apoi, îi replică:

— Acum trei zile, discutăm cu un...hm, cu un om tot... destul de tînăr (pasagerul aproape rîdea). El mi-a explicat că omul poate obține tot ce dorește, din ce dorește. De exemplu, dintr-o bucată de piatră obișnuită, poate scoate fier, aur, sau... salam. Pentru aceasta, e nevoie doar — așa a spus el: „doar” — să dezintegrezi atomii în părțile componente și să alcătuești, din acestea, noi atomi.

(Continuare în numărul viitor)

Bucureștii în secolul al XIX-lea. În sfînga, pe planul doi, hanul lui Manuc. (Macheta aflată la Muzeul de istorie al Bucureștilui).

BUCUREȘTIUL ALTUI VEAC

Acum un veac și jumătate Bucureștiul n-avea aerul unei capitale. Casele de piatră erau puține la număr. De la un capăt la altul, orașul, cu ulițele sale întortocheate și cu clădirile afumate de vreme, era clădit din lemn sau paiantă și incendiile îl mistuiau periodic.

De-abia după venirea lui Caragea Vodă, o dată cu petrecerile ce au urmat ciumei din 1812-1813 și cu îmbogățirea slujitorilor domnitorului, orașul a început, după expresia unui memorialist, „să prindă cheag”, să iasă din primitivitatea orientală a începuturilor sale.

Și în vreme ce zaiafeturile nu mai conțineau în protipendadă, jafurile domnești se petreceau nestingerite. „Mergea vorba în țară că: „Belu belește, / Goleșcu golește, / Manu jupuiește” (I. Ghica).

Acești trei dregători, prieteni apropiați ai lui Vodă Caragea, au făcut averi nemăsurate și probabil că lor li se adresează expresia ce începe să circule după 1820: „A scoate bani și din piatră seacă”. După cum povestește Ghica, „venit domn de pușini ani, Caragea căuta să adune bogății cu care să poată trăi măreț în străinătate”, firește după mazălire. De aceea „Cînd i se părea că punga nu i se umplea destul de repede, avea și alte boarde la arc. Scoatea pe aga în țîrg cu cîntarul și cu falanga; acesta prindea cu ocaua mică pe vreun brutar, pe vreun circiumar, pe vreun măcelar, îi trîntea oțete o sută de nuiete la tălpi sau îl fîntuia de ureche în mijlocul oțetei. Vodă era sigur că isnaful”) avea să alerge de la unul la altul, ca să facă curamă”, iar pedeapsa înceta îndată ce starostele venea la curte cu un porcoi de mahmudele”.

O lume de îmbogății se ivește și prosperă, întemeindu-și huzurul pe mizeria și suferința marii majorități a populației alcătuite din meșteșugari, slujbași, mici breslași, dascăli și lucrători de

prin atelierele de tăbăcărie, sticlărie, tipografii și abatoare.

Pe la 1840 Bucureștiul, așa cum ni-l înfățișează în tablouri și gravuri de-ale lor, în schițe și crochiuri, Raffet, Doussault, Lancelotti ori Negulici, era un oraș plin de contraste. Patina timpului o aflai la acele monumente care datau din veacurile trecute. Turnul Colței sau biserica Mitropoliei erau din acestea. Alături de ele, hanul lui Manuc sau cel din Gabroveni își trădau vîrsta, afumate de focuri vechi și miro-sind urit a mucegai și aer stătut. Aveau aripi cu un cat, pridvoare cu geamlîcuri și curți înteroare pietruite, dar mereu pătate de lături. În vreme ce pe Podul Mogoșoaiei palatele se ridicau semețe, luminate „a giorno”, în mahalaua Tabacilor sau pe cîmpia Filaretului oamenii locuiau în bojdeuci de chirpicii prigonite într-o coastă și luminate de opaite. În zilele ploioase de primăvară sau toamnă glodul era pînă la genunchi și sacagiii nu răzbeau prea departe de inima orașului.

Cu toate acestea Bucureștiul nu era o așezare covîrșită de monotonie și nici într-atît de înapoiată ca țirgurile levantine. Avea pitorescul său și, într-un fel, modernismul său, mai cu seamă în centru. Cît despre pitorescul așezărilor marginase, ne vorbesc îndeajuns vestitele mustării din dealul Filaretului, cu tarabele ivite toamna la tot pasul sub umbre mari de rogojini, unde trecătorii, abătuți din întîmplare ori cu pricină, sorbeau din căni mustul dulceag, întrecîndu-se în gustări cu miitei ardeiași și pastramă pudrată cu boia. Se adunau cheflii la circumiile lui Tasache ori la Bădoiu, îndopîndu-se cu fripturi și băutură, îndemnînd lăutarii și cîntînd fiecare după îndemnul inimii: „Lume-n culme, / Veac soldiu, / Nu mi-e-n vrere, / Să te știu”.

Dar mai erau și dintre aceia — și nu era mic numărul lor — ce veneau mai mult să privească, fiindcă n-aveau lețcaie în buzunar și singura lor avuție era speranța. Stăteau înnegurați la mese și cite unul fredona în surdina: „Frunză verde usturoi / Legea

mă-tii de ciocoi / De te-aș prinde la zăvoi / Să-ți dau măciuci să te-nmoi”.

Cînd pașoptiștii cheamă poporul la revoluție, tabacii, mîrginașii și tinerimea patriotică se ridică gloată și, pe Cîmpia Libertății, aplaudă, la 15 iunie 1848, proclamația lui Bălcescu, citită și îndulcită de Eliade. Erau acolo negustori, meseriași, muncitori din ateliere, dascăli și „desculți” din Delea Veche și din Obor. Vestea cea bună de la Islaz luminase sufletele și îmbărbătase conștiințele. Oamenii nădăjduiau ca revoluția să transforme cu adevărat Țara Românească. Republica avea să dizolve privilegiile feudale, să desființeze robia și să-i împroprietărească pe clăcași. Cei adunați pe Cîmpia Libertății doreau cu toții același lucru, versurile lui Ion Catina erau pe toate buzele: „Dreptul lor e și al nostru / Cîmpul lor e-n al vostru / Și-adunarea cea obștească / Fîind casa românească / Este casa tuturor”.

Așa visau pe atunci căuzașii, avîntați în lupte din care, pentru moment, aveau să iasă, cu tot eroismul lor, învinși.

În vremea aceasta orașul oferea contraste uimitoare și vizitatorii străini nu întîrzie să semneze această stare de fapt.

Un diplomat francez, Bois le Comte, vizitînd în toamna anului 1834 Bucureștiul, scrie următoarele: „Bucureștii, pustiiți de războaie, de tulburări civile și de focuri, se restabilesc repede. Amestec de frumoase palate și de sărace colibe, cînd sub înfățișarea unui sat mare, cînd a unei cetăți risipitoare... Ca stare de spirit nu s-ar putea spune că un adevărat spirit public există în capitala Munteniei. E un amestec de principii, de idei și de moravuri opuse. E o nesiguranță generală asupra drepturilor, îndatoririlor și datoriiilor, un amestec de independență și slugărnicie, de liberalism și de privilegii boierești”. Profesorul german Friedrich S. Christmas remarcă și el, în aceeași ordine de idei: „În București se văd cele mai păcătoase colibe, lîngă palate somptuoase. Cea mai amară sărăcie se arată — lîngă luxul cel

mai triumfător: civilizația și barbaria par că se ating în acest oraș”.

René de St. Pigéory, arhitect-șef al Parisului, vizitează orașul în 1854, ca invitat al banului Ralet, și, întrebînd ce impresie i-a făcut Capitala, răspunde cu duh: „La dumneavoastră oamenii dospesc iarna noroiul pe care, resemnați, se pregătesc să-l înghită în trombe de pulbere, vara”. Și, în încheiere, mărturisește că maidanele văzute dincolo de Podul Beilicului și pe drumul — numit mai tîrziu — al Snagovului, i s-au părut „durate pentru eternitate” așa de întinse și imunde se înfățișaseră ochilor săi. Cine să știe pe atunci că pe aceste maidane, „durate pentru eternitate”, se vor clădi într-o bună zi cvartale de blocuri pentru muncitori și parcuri umbroase, cum nici nu visa arhitectul șef al Parisului, domnul de St. Pigéory!

Richard Kunisch, inginer chemat la Constantinopol pentru organizarea unei pulberării, cu lege, cu prilejul călătoriei de la Viena prin principate, impresii pe care le publică în 1861. Iată-l ajuns în București. „Înăuntrul, orașul face impresia unei grămezi de sate, cu ziduri fără acoperiș și murdărie orientală. Pe străzi se bălăcesc porci și trec cirezi de vite. Femeile stau chircite la porți, ceasuri în șir. Însă alături afli o capitală foarte rafinată (überfeinerte Hauptstadt), în care arnăuții scintilează din aurării la coada caleștilor, palatele își întind fațadele, magazinele expun produse la modă, scumpe și de gust. Totuși Bucureștiul n-au o stradă pe care să poți trece după ploaie, fără pericol, în trăsură ori pe jos, cu toate că orașul are operă italiană, teatru francez și rominesc”. Iar mai departe, povestește cum, dincolo de oraș, spre Tîrgoviște, a văzut oameni hrînindu-se doar cu zeamă de urzici și lîncezînd în bordeie. La conacul lui Alecu Ghica, o „persoană distinsă și îndatoritoare”, a băut șampanie în cupe de platină și, într-o atmosferă de week-end, a citit ultimele gazete franțuzești. O doamnă cîntînd cu temperament „Roberta, o tu che adoro” l-a surprins plăcut pe călătorul uluit de marile contraste de aci.

Voi încheia aceste însemnări despre Bucureștiul altui veac, citind reflecțiile filozofului și publicistului Xavier Marmier, oaspete al orașului în două rînduri — la 1846 și, apoi, în 1855: „Nefericirile omului de rînd din Muntenia și Moldova, fie el țăran ori meseriaș, sînt rezultatul neîncetatei situații rele sub care s-a încovoaiat: calitățile lui sînt însă inerente naturii lui și nu încapă nici o îndoială că, într-o zi, cine știe cînd, cu bogățiile pămîntului, cu seva ce mai dăinuiește în sînul poporului, cu mai bune așezăminte, acest om de rînd se va ridica puternic din deplorabila lui înjosire”.

Xavier Marmier a avut dreptate. „Omul de rînd” s-a ridicat puternic, s-a scuturat din lanțurile înjosirii și asupririi și a dat alt curs istoriei și altă față Bucureștiului, Capitala mîndră și frumoasă de astăzi a unui stat liber, așa cum l-au visat cei mai buni fii ai săi, în ceasurile lor de luptă și de speranță.

H. ZALIS

*) Isnaf: șeful breslei.
**) Curamă: colectă.

SCRITORII ȘI CARTI

ISTORIA CELOR TREI INTERNAȚIONALE

Ceea ce întreprinde W. Z. Foster, președinte de onoare al Comitetului Național al Partidului Comunist din S.U.A., în lucrarea sa *Istoria celor trei internaționale* este cronică apariției proletarietului în arena luptelor politice, a etapelor organizării și transformării acestuia dintr-o clasă în sine, într-o clasă pentru sine, a luptei proletarietului sub conducerea partidelor revoluționare.

După ce, în primele capitole, autorul trece în revistă diferitele tendințe și orientări ce anticipau apariția „Ligi comunistilor” și publicarea *Manifestului Partidului Comunist* elaborat de Marx și Engels, mai pe urmă el zăbovește asupra istoriei Internaționalei I. Foster acordă o atenție deosebită luptelor in-

transigente de fondatorii socialismului științific împotriva oportuniștilor și a celorlalți dușmani ai mișcării revoluționare a proletarietului.

După ce subliniază meritele Internaționalei I, Foster caracterizează particularitățile celei de-a II-a Internaționale.

Autorul observă judicios, că dezvoltarea mișcării proletare a produs, totodată, și o infiltrare mai intensă a oportuniștilor în rândurile ei. Lui Lenin i-a revenit meritul de a fi luat atitudine hotărâtă, intransigentă, față de manifestările împăciuitoare și ale social-democrației de dreapta, de a fi îmbogățit creator tactica și teoria partidelor comuniste din lumea întreagă. Trădarea liderilor social-democrației și trecerea lor de partea intereselor burgheziei imperialiste a provocat falimentul Internaționalei a II-a.

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a creat — arată William Z. Foster — un alt climat politic și economic pentru lupta plină de avânt a maselor. În aceste împrejurări, din inițiativa și sub conducerea lui Lenin se constituie, în 1919, Internaționala comunistă, care a ființat pînă în 1943, cînd s-a dizolvat, spre a înlesni continuarea luptei în noi forme. Foster acordă un larg spațiu relevării contribuțiilor Internaționalei a III-a la lupta împotriva fascismului în Spania și în Franța, la organizarea Frontului Național antiimperialist în China etc., precum și la zdrobirea hitlerismului. Respingînd și condamînd revizionismul, partidele comuniste și muncitorești continuă astăzi, în spiritul tradițiilor revoluționare și al solidarității active, lupta pentru triumful ideilor marxist-leniniste.

Bogată în documente și date istoriografice foarte variate, *Istoria celor trei internaționale* trezește interesul viu al cititorilor și le îmbogățește temeinic cunoștințele despre dezvoltarea mișcării muncitorești internaționale.

Redu ZAMFIR

*) W. Z. Foster — Editura Politică — 1958.

O PICĂTURĂ DE CERNEALĂ

...Cu mii de cai putere

de Petru VINTILĂ

În urmă cu vreo unsprezece-doisprezece ani, cînd am călătorit pentru prima oară pe meleagurile Bărăganului și cînd am văzut gorganele strării, ridicate din loc în loc, sau un cîrd de dropii unde-va, pe lângă Dragoș Vodă, am refăcut ușor, doar cu două elemente, imaginea Bărăganului vechi al lui Odobescu.

Am văzut atunci și cîteva tractoare, cîteva Hanomag-uri hîrbutite și cîteva I.A.R.-22. Erau însă atît de puține, față de uriașa întindere a Bărăganului, încît un răuvoitor sau un dușman putea spune (cu aparența adevărului) că o primăvară nu se face cu o singură floare.

Au trecut primăverile, una după alta, nu multe, și, din an în an, florile acelea, firave la început, au umplut nesfîrșitul Bărăganului. Dacă mergi noaptea cu trenul spre Buzău ori spre Slobozia, spre Ciulnița ori spre Călărași și dacă stai la geam, ai să vezi, în dese răs-timpuri, zeci și sute de lumini, sute și mii de lumini care înaintează în lungul și-n latul stepei — și o să ai imaginea unor uluitoare și calme constelații terestre. Sînt farurile brigăzilor de tractoare a căror putere se măsoară cu miile de cai putere. Privindu-le, îți dai ușor seama că Bărăganul a lăsat trecutului plugul de lemn, urcîndu-se la volanul celor mai moderne mașini agricole.

Dar dacă ai norocul pe care l-am avut eu, să vizitezi Stațiunea de Mașini și Tractoare din Hagieni, și dacă îți exprimi dorința să mergi la una din brigăzi, vei ajunge seara la vagonul-dormitor, unde nu vei întîlni nimic arhaizant. Nici mămăligă s-o tai cu ața, nici fluier de soc lîngă palele focului, nici nechezat de cai legați de loitra vreunei căruțe vechi. Bivacuul brigăzii la care ai mas, oaspete neprevenit, seamănă cu un atelier mecanic, cu o stație de carburanți, iar traiul tractoriștilor, cu cel al unor militari sau al unor prospectori geologi. Mîncarea tractoriștilor stă în marmită, vagonul are paturi suprapuse și, seara, șeful brigăzii, ca un ofițer de stat major, comunică stațiunii, printr-un aparat de radioemisie, cîte hectare a arat și semănat, de ce piese are nevoie urgentă pînă dimineața și de cît combustibil.

... Cînd mergeți cu trenul spre Constanța ori spre Rîmnicu Sărat, ori spre Brăila, ori spre Călărași și vedeți noaptea, alunecînd grav, niște lumini puternice, să știți că acolo sînt brigăzile de tractoare, să știți că în ceasul acela șeful brigăzilor poate că raportează stațiunilor cîți hantri au făcut peste zi și cum stau în lupta pentru recolte îmbelșugate. Să știți că liniștitul, pustiu și străvechiul Bărăgan al lui Odobescu nu mai e nici apatic, nici pustiu: a intrat în era socialismului.

NICOLAE ȚĂUTU: CÎND AU PLECAT COCORII

Remarcîndu-se și ca dramaturg, Nicolae Țăutu rămîne, totuși, credincios mai ales muzei în numele căreia a recitat primele aplauze: muzei poeziei. Iar noul său volum de versuri, intitulat *Cînd au plecat cocorii* (Ed. Tineretului) îndreapă-tește repetarea aplauzelor în special prin bogatele și adesea izbutitele consemnări lirice. În peste o sută de piese evocînd momente din războiului antifascist și aspecte din primii ani ai construcției socialismului la noi, autorul dă glas unor preocupări, idei și sentimente majore, precum respectul și dragostea față de modestii eroi ai poporului, fața de ostașii sovietici eliberatori, compasiunea pentru oamenii simpli, umiliți și loviți de bestia hitleristă, sau ura legitimă împotriva asasinilor hitleristi ori sentimentul deplin al ieșirii la lumină, într-un ev nou, socialist, chemînd la vigoare față de uneltorii unui alt război.

În noul său volum de versuri, Nicolae Țăutu își dezvăluie clar izvorul artei sale, care constă, pe de o parte, în orientarea atenției aproape exclusiv asupra lumii din afară, de unde-i meru solicitată de multitudinea faptelor diurne, iar pe de altă parte, în exprimarea unei game variate de sentimente, mer-

gînd de la emoția delicată a dufosiei, pînă la causticitatea ironiei. Aceste note dau culoare personală mesajului socialist al poetului.

Iată, bunăoară, acest catren: „Au mai lăsat o cască, o bandă de cartușe, / O zvăstică tocită și-un samovar furat... / Apoi urcără a-buri prin zarea de cenușă... / Da, răsufă pămîntul adînc și ușurat! / Cărenul acesta e caracteristic pentru timbrul liric al poetului, care preferă emoțiile reținute, grijiu drămuite, refuzînd atît exploziile spectaculoase și declamatorii, cît și efuziunile sentimentalistice. Idei și sentimente din cele mai adînci sînt exprimate în note grave, ușor demolizate; în această tonalitate sînt scrise piese întregi din cele mai izbutite (*Cînd au plecat cocorii*, *Liniștea pe front*, *Ostașului din Octombrie*, *Mulțumire*, *Recunoștință* ș.a.). În altele, întîmpinăm o impresi-onantă asociație între gravitate și umor: sînt piese, îndeosebi catrene, care evoca acele prime zile de neașteptată și incredibilă liniște, după

capitularea Germaniei hitleriste (După armistițiul, Troitul, Cazemata, Pax, Tunul, Ghereta etc.). Cu un registru poetic parcă intenționat fără mare amplitudine, aceste piese miniaturale surprînd plăcut prin arta contrastelor emoționale, care luminează instantaneu ideea de bază. Iată un exemplu: „De mult e sentineta fugărită, / „Capul de mort” a dispărut sub var, / Dar oamenii ghereta părăsită / O ocolesc și-acuma pe trouar!” (Ghereta). Și altul: „Superbă ironie s-o vezi scîlpînd amar, / La fel de sfidătoare, rigidă și semeată, / Acolo unde-o prînze un harnic nospodar, / Clempus bătut în cuie la noua-i cotineată!” (Crucea de fier).

Deși unele bucăți din volum nu sînt pînă la capăt elaborate, prezentîndu-se ca semifinite, deși altele izbesc neplăcut prin regretabile neglijențe — efect al grabei — volumul înscris un succes al autorului și al noii noastre poezii, prin compuneri vrednice de antologie.

Pompiliu CARAIUAN

ACTUALITĂȚI LITERARE

● **SĂRBĂTORIREA ANIVERSĂRII A 15 ANI DE LA ELIBERAREA PATRIEI NOASTRE** va fi marcată de apariția a numeroase noi lucrări literare. Astfel, Lucia Demetrius a terminat piesa *Vlaicu și fiți săi* și lucrează la romanul ciclic *Satul uitat*, al cărui prim volum va vedea lumina tiparului în preajma zilei de 23 August. *Satul uitat* va fi primul roman al unui scriitor român, în care vor fi îmbrățișate aspecte ale problemei socializării agriculturii în satele secuiești. Pe aceeași temă, avînd însă drept cîmp al acțiunii platurile moldovene, Eusebiu Camilar scrie romanul *Vîntul de miazăzi*.

Dumitru Corbea, urmînd filonul cu multe rezonanțe autobiografice din *Cum am învățat carte*, defineștează romanul *Bădia*.

Povestirea de largă respirație epică a lui Dumitru Mireea *Pămînturile* (publicată în „Tribuna”)

va da titlul unui volum de nuvele avînd ca temă lupta fără-nimii muncitoare pentru împri-prietărire, din anii 1944-1945.

● **CU PRILEJUL ÎMPLINIRII A 250 ANI** de la moartea spătarului Nicolae Milescu, E.S.P.L.A. a tipărit două din cele mai importante lucrări ale cărturarului moldovean: *Jurnalul de călătorie în China și Descrierea Chinei*, amîndouă sub îngrijirea lui Corneliu Bărbulescu. Dacă *Jurnalul* apare într-o a doua ediție, revăzută, *Descrierea Chinei* e tipărită pentru intîia oară în versiune completă românească. Serise cu prilejul unei lungi călătorii diplomatice în China, întreprinse din însărelnarea țarului Petru I, aceste opere ale învățatului spătar cuprînd valoroase relații despre China secolului al XVII-lea, ca și despre părțile răsărite-țene ale imperiului rusesc. Ambele volume au bogate și competente note explicative, indicații bibliografice, precum și ilustrații și hărți.

Născuți în

FURTUNĂ

Într-o convorbire pe care a avut-o, la 25 septembrie 1936, cu un redactor de la „Komsomolskaia Pravda”, Nikolai Ostrovski mărturisea că în romanul „Născuți în furtună”, la care tocmai scria, voia să celebreze „umanismul proletar sau, mai bine-zis, ceea ce în chip obișnuit numim noblețe sufletească, în cel mai frumos sens al acestei expresii”. Act trei luni mai târziu, apărea în librării marea parte a cărții. Și în aceeași zi, parcă într-un tragic joc al destinului, Ostrovski condus cu durere pe ultimul său drum, de re cei care găsiseră în viața luptătorului unionist exemplul aceluși umanism proletar, aceleși nobleți sufletești pe care o transpunea și eroii săi din „Așa s-a călît oțelul”, cei din „Născuți în furtună”. Acest al doilea roman al lui Ostrovski a rămas nenăscut. Dar tinerii săi eroi, născuți în una revoluției socialiste — Raimond, Andria — nu sînt mai puțin vii. Regăsim astăzi pe ecran, așa cum nu demult l-am întîlnit și pe Pavka Korceaghin, filmul realizat de regizorii I. Bazelean și A. Voitețki în studioul „A. Dovjenko” din Kiev.

Face film după un roman al lui Ostrovski implică pentru cineast coplesitoare mîiere de a se ridica la înălțimea sursei inspirației și a forței ideilor pe care le emană. Doi tineri regizori ai filmului „Pavel Korceaghin” au găsit o fericită rezolvare matografică, conturînd portretul moral al Pavka printr-o singură — dar intens natică — faptă: construcția liniei filmului. Creatorii transpunerii cinematografice a romanului „Născuți în furtună” au mers mult mai mult pe țesătura epică a cărții, urmărind episoadele cele mai importante și mulți dintre eroii săi și, poate de aceea, au degajă uneori impresia de aglomerație.

Acțiunea se petrece într-un oraș industrial din Ucraina de vest, în timpul primului război mondial, prin 1918. Panii și nezi sînt acei care, la ordinele imperialismului occidental, vor trebui să creeze al burghez reacționar polonez, merit de a preapăscă valul revoluționar pornit din Rusia. Altfel bolșevismul „va contamina Europa!” În această desperată luptă a reacțiunii, e bună pînă și alianța cu nemicii germani, care ocupau încă Polonia. Dar proletariatul revoluționar din Ucraina se ridică puternic, hotărît. În iureșul unei revoluționare se formează și se afirmă caracterele tinerilor noștri eroi.

Face puternic simțită intenția regizorilor de a însuflețea filmul cu un vibrant realism revoluționar caracteristic lui Ostrovski și de a-l îmbina organic cu așezarea luptei, cu bărbăția severă și vitejia eroilor săi. Sînt scene admirabile, în care dialogul și se împletesc reușita intenției regizorilor cu cea a jocului actoricesc și cu a operatorului de luat vederi.

E noapte. Străzile orașului sînt înfățișate în tăcere. Doar pașii patrulilor inasacate mai aud, sacadat, înfricoșător. Doi

tineri — o fată și un băiat — se strecoară pe străduțele întunecate: sînt Olesia și Raimond — fiii unor muncitori revoluționari. Cînd zgomotul pașilor patrulii se îndepărtează, ei lipsesc fulgerător pe zidul manifest. Apoi, încă unul și încă unul. Un ofițer neamț o zărește, la lumina lanternei, pe Olesia, pitită într-un gang. Dă să o cuprindă în brațe. Într-o frîntură de secundă, Raimond îi aruncă ofițerului un pumn de tutun în ochi și fuge, apoi, cu Olesia. Scena are încordare dramatică, gravitate, dar și poezie romantică.

... Andria Ptaha e un flăcău vesel și bun la suflet — deși puțin cam nepăsător uneori, alteori chiar arțăgos și prea independent — căruia îi place să cînte din armonică și să bea poate un păhărel. O iubeste pe Olesia și s-ar părea că rivalitatea dintre el și Raimond îl va îndepărta de organizația comunistă pe care o întemeiază în orașul Raimond. Și totuși... Atunci cînd este ucis vecinul său, lăcătușul Glușko, Andria va răspunde, în felul lui impulsiv și anarhic, dar cu un eroism în care deslușești și caracterul său tare, și ura neîmpăcată împotriva capitaliștilor. El se va baricada în încăperea cazanelor, unde se află sirena fabricii, și o va face să urle continuu, amenințător, luptînd apoi singur și împotriva gloanțelor, și împotriva focului pus pentru a-l sili să se predea. Scena aceasta, intensă, cutremurătoare, este una din cele mai puternice ale filmului. Iar Andria dovedește aici acea forță de neînfrînt pe care o au numai firile animate de idealuri înalte, dovedește acea noblețe sufletească de care vorbea Ostrovski.

Nu-i lipsesc filmului nici scenele de luptă pe baricade — surprinse de operator în freacățul lor plin de încordare — nici momentele lirice ale iubirii lui Raimond și Olesia, nici acelea amintind — oarecum — umorul bune literaturii de aventuri pentru tineret: scenele petrecute în pavilionul de vînătoare al moșierului Moghelnițki (cînd tinerii ce păzesc pe cele două contese luate drept ostăteci adorm, lăsînd-o astfel să fugă pe una dintre ele) sînt dramatice, dar nu lipsite de o duioasă persiflare a lipsei de experiență revoluționară a tinerilor.

Pe aceeași linie se înscrie și finalul, pe care realizatorii filmului și-au permis să-l interpreteze într-un mod personal și să-l completeze conform viziunii lor proprii, respectînd totuși spiritul cărții lui Ostrovski: tinerii izbutesc să fugă din pavilionul înconjurat de soldații panilor și să ajungă în mijlocul muncitorilor revoluționari.

Luminos, optimist, finalul transmite ceva din forța de neînfrînt a tineretului sovietic „născut în furtună”.

Reîntîlnim în film un actor cunoscut și îndrăgit de publicul nostru: Serghei Gurzo (în rolul lui Andria). Il vedem și pe Oleg Jakov (Sigismund, conducătorul grupului de muncitori revoluționari). Și facem cunoștință cu doi tineri actori talentați: Olga Bgan (Olesia) și A. Ivanov (Raimond).

S.F.D.

Olesia (Olga Bgan) și Raimond (A. Ivanov) lipind, în tăcerea nopții, așteptînd revoluționare pe zidurile orașului.

Olga Bgan, în rolul Olesiei.

Serghei Gurzo, în rolul lui Andria Ptaha.

Oare rivalitatea dintre Raimond și Andria, care o iubesc amîndoi pe Olesia, se va simți în activitatea lor revoluționară comună?

Muncitorii revoluționari din oraș luptă vitejește pe baricade (scenă din filmul „Născuți în furtună”).

incărcătură de... muzică ușoară" coboară din macheta unui autobus și, pe scena Teatrului de Operetă, poposec niște drumeți veseli. Numai că, în locul celor

„25 de puncte“, răsună în sală doar aplauzele. Și asta pentru că oaspeții, care nu sînt alții decît actorii unui teatru în permanență drumeție, Ansamblul de estradă al regiunii București, au venit să prezinte un nou spectacol: „Primul concert-spectacol“. (Și aci o paranteză: teatrul ar putea invita spectatorii și la sediul său din Capitală. Numai că... nu prea are unde, sala care-i ține acum loc de reședință fiind total neîncăpătoare).

Tabloul sugestiv cu care începe recenta premieră evocă spectatorului însăși geneza acestui original teatru de estradă. Un singur element, și epitetul „original“ se motivează: în primăvara anului 1952, Teatrul de Estradă al regiunii București și-a început prima stagiune prin... a se sui într-o „Skodă“ încăpătoare, avînd ca destinație șatele și orașele din jurul Capitalei. Aici stă diferența dintre acest teatru bucureștean și celelalte — pe cînd alte ansambluri teatrale pleacă din cînd în cînd în turneu, Teatrul de Estradă al regiunii București vine, din cînd în cînd, în Capitală.

Primit cu plina și sarea aplauzelor, teatrul a devenit, în scurt timp, la Bolintin, la Afumaș sau la Turnu Măgurele, „teatrul nostru“. Denumire acordată spontan acestui teatru al tuturor, pentru că în fiecare zi poposește pe scena altei case de cultură, a altui club sau cîmin cultural, îmbogățindu-și momentele muzicale și satirice din sat în sat, din oraș în oraș, cu fapte anume aflate în aceste localități.

Și din aproape 150 de spectacole cite a prezentat acest teatru numai în cel de-al doilea semestru al anului trecut, de pildă, e lesne de dedus că momentele cu inspirație locală n-au lipsit.

Cîntecele, cupletele satirice sau scenetele celor 10 premiere, cite a dat pînă acum teatrul (fără a mai pomeni seria spectacolelor ocazionale, printre care e demn de menționat spectacolul închinat Unirii, în regia lui I. Babeș), au căutat să fie mereu în actualitate. Alături de scene și motive satirice din viața actuală a satului, spectacolele prezintă și noutăți din viața Capitalei și a orașelor vizitate, devenind astfel un veritabil jurnal de bord, prin cîntec și dans, al evenimentelor actualității.

Un palmares cu... medalie de bronz

Ca de obicei, un spectacol nou aduce, după premieră, inevitabilă lui trecere prin gradele de comparație:

— E mai bun ca celelalte... mai slab... foarte bun...

Cum Teatrul de Estradă al regiunii București a fost prima instituție de acest fel din țară, merită să joace un rol deosebit în educarea artistică și politică a țărănimii muncitoare din regiunea noastră, exigența în aprecierea calității este cu atît mai sporită.

În primele spectacole, printre care „Cîntecul nostru“, „Tinere, e vremea ta“ sau „Dați-i zor“,

Un teatru de „drumeți veseli“

s-a resimțit lipsa de experiență a începutului de drum. Gustul și preferințele spectatorilor au început apoi să fie treptat cunoscute. Au urmat premierele de succes: „Cîntecul Bărăganului“, „Întîlniri la estradă“ sau „O surpriză la estradă“.

Să ne oprim puțin la ultimele două, mai bine cunoscute în urma celor două turnee prin țară. Ceea ce le deosebește net față de înaintașe este tendința unei desfășurări unitare, fără treceri bruște de la un număr la altul, cu alte cuvinte, tendința introducerii unui comperaj superior.

Comentariile satirice ale binecunoscutului Păcală, prezentatorul „Surprizei la estradă“, sînt primite cu aprobare și hohote de rîs și cînd e vorba de superstiții (sceneta „S-a vărsat cafeaua“), și de „Povestea unui tractor“ lăsat în părăsire sau de proasta întreprindere a unor cămine culturale.

Concesiile făcute comicalului ieftin — concesiile existente într-o măsură mai mică sau mai substanțială în mai toate spectacolele de acest gen — se văd și aci. Așa, de pildă, un personaj îndoit de șale înseamnă că... se îndoiește de spusele interlocutorului; la concluzia inedită că „Teatrul nu-i colivă“ s-a ajuns din pricină că... sînt prea mulți amatori de bilete gratuite. Rîmele îndoielnice și, pe alocuri, stridențele de ritm devin supărătoare. Nu se poate spune însă același lucru despre sceneta „Noul socotitor“ sau despre cupletul „Vin-

zătorul de baloane“, care au intrat imediat și în repertoriul echipelor artistice de amatori, fenomen devenit acum din cele mai frecvente.

Celălalt spectacol, „Întîlniri la estradă“, pornind de la satirizarea întîlnirilor neplăcute (cu birocrății, ședințomanii sau cu tractoristul care-și plimbă mîndra cu tractorul prin sat) și ajungînd pînă la întîlnirile plăcute („Întîlnire la sfatul popular“ sau „Întîlnire la Hanul Ancuței“), suferă de aceeași diferență calitativă între părțile care îl compun. Spectacolul mai păcătuiește și din punctul de vedere al actualității, a cărei ștafetă trebuie să fie toate spectacolele acestui gen de teatru. Cu toate că „numerele“ din program nu sînt toate definitive, tocmai pentru a ușura introducerea unor momente din ce în ce mai apropiate de preocupările oamenilor, autorii textelor acordă destul de puțină atenție acestei libertăți atît de importantă.

Să facem cunoștință cu cîțiva drumeți

Ansamblul Teatrului de Estradă al regiunii București (format din mai bine de 60 actori) aparține aproape exclusiv tinerețului. Un tineret cu o istorie multiplă și pasionantă. Din ateliere, din birouri și, mai ales, de pe scenele căminelor culturale, indiferent de unde au venit, pe toți îi ține strîns legați aceeași dorință: de

a afla cît mai repede „secretele artei pe care o promovează. Și cum se împlină deseori, în n-au reușit cu toții.

Cei veniți mai de mult în teatru dovedesc însă că „secretele“ descoperă lesne, cînd nu prege să muncească temeinic. Iată-l Fănică Băcanu, de exemplu, ca într-o bună zi și-a părăsit năvul pe malul Ialomiței natale a devenit interpretul nr.1 cîntece populare al ansamblului Studiile la Institutul de folclor și continua lui preocupare a-și perfecționa „stilul“ i-au atît popularitatea peste tot. Mer mai dornică de a se desăvîr Stela Rîuceanu, colega lui în muzică ușoară, cere mereu sfaturi de preferință Dorinei Drăghici care-i vizitează destul de des. alte nume tinere, ca cel al Mirei Babeș, Cocăi Gheorghiu, Ilicăi Zorini sau al lui And Armancu, pot figura printre care au început să-și cîștige experiență și... talent.

Cele 12 perechi de dansatori bat recordul în tinerețe și, mai ales, în calitatea execuției: Mădălina Frîculescu, Elena Băciu, Teodora Lungănu sau Florica Iordănescu sînt cîteva... eșantioane.

Satira o intruchipează, cu mai mult succes, Gh. Papanico care, cu veșnicu-i zîmbet în cîșul gurii, anunță soarta celor care joacă la „loto-cîntar“, a chingailor sau a birocrăților.

La urmă, și nu în ordinea vitei, cum s-ar putea crede, i-l lăsat pe cei pentru care prezentațiile sînt de prisos. E vorba de dirigijorul și compozitorul ce mai multe din cîntecele executate de ansamblu, Emanoil Nescu, de Nicu Stoenescu și Pe Gusti. Cine nu le fredonează acum, la Bolintin sau la Turnu Măgurele, melodiile? De mulți ori, întîlnim aci și alte veșnicu-tinere: pe Floria Capsali pe Oleg Danovschi (în calitate de maestri de balet) și, de cele mai multe ori, pe „Alo, aici...“ ghicit: pe N. Stroe! (Ca direc de scenă).

Profesori, așadar, există. Iată mai că, de la un timp, nu există în teatru preocuparea pentru promovarea de noi elemente talentate. Oare echipele artistice de amatori nu pot furniza cadrele tinere, de care, firește, simte nevoia?

Recenta premieră a teatrului „Primul concert-spectacol“, care nu se poate lăuda cu un tablou original, constituie totuși în evoluția colectivului un pas înaintea ce anunță un apropiat salt calitativ. Închegat din punct de vedere artistic, cu un comperaj cu mai mare actualitate, spectacolul mai are încă puține lungsupărătoare (cum e cazul cupletului „Fotografu“). Comicalul tin e mai puțin prezent ca celelalte spectacole. Sperăm va dispărea cu totul și, o dată cu el, poate și textul tangoului „Vreau să mă uit înapoi“ sau cîntecului intitulat „Peste ore“, ambele de o calitate bioasă.

Debutînd în Capitală, la premieră a Teatrului de Estradă al regiunii București va fi barcată peste puțin timp în diul cu roți al teatrului.

Așteptăm ca, la viitoarea premieră (pe care teatrul o poate pentru 1 Mai, cu spectacolul „Și-am încălecat pe-o șă“), acordăm din toată inima med de aur. Adică... 25 de puncte.

María PRE

Iată-l pe Fănică Băcanu interpretînd un cîntec oltenesc.

La sfîrșitul spectacolului, Stela Rîuceanu primește felicitările Dorinei Drăghici.

„HANGIȚA” și critica teatrală

„Hangița” nu mai e un spectacol adolescent. În cele câteva luni de când naționalul ni-l prezintă, a avut timp să se „rodeze”, să-și înlățească traciul rimelor reprezentării și, eventual, să-și ivezeze asperitățile ori să-și înlăture eficiențele semnalate. Presa, prin rubricile-i de specialitate, a reacționat cu promptitudine deosebită în fața acestei premiere și și-a spus opiniile hotărât, așându-și judecățile de valoare pe o argumentație temeinică. I s-a recunoscut acestui spectacol, la timpul său, aloarea citorva interpretări actoricești: „Hangița” facea cunoștință publicului curentean cu o tinără actriță de mari abilități, cu sensibilitate și temperament scenic — Sanda Toma — și cu noul comediant original, personal — h. Rautchi. Și fără îndotăală că ei n-nt aceia care dau spectacolului —

atunci când aceasta se întâmplă — viza de trecere peste rampă.

Dincolo de această recunoaștere, s-a arătat însă că spectacolul este deficitar — și încă grav deficitar — în însași orientarea lui, că viziunea regizorală (Sică Alexandrescu) duce la o falsificare a caracterului eroilor și a intențiilor satirice ale celebrei comedii goldoniene. Cităm din „Scinteia”: «În concepția ce stă la baza spectacolului, Mirandollina nu este femeia din popor care-și bate joc de niște nobili orgolioși, ci este prezentată ca „eterna” femeie cochetă, ale cărei farmece au fost, sînt și vor fi în vece „irezistibile” pentru reprezentanții sexului „tare”. Satira suculentă și incisivă a lui Goldoni a fost lăsată în mare măsură să se risipească, pe primul plan fiind împinse elementele picante ale intrigii».

Acesta era adevărul: pe scena Teatrului Național bucureștean, în anul 1959, „Hangița” apare ca o piesă a cochetăriei și seducției feminine. Timp de peste două ore, li se serveau spectatoarelor din sălă lectii teoretice și practice de felul în care pot fi „sucite” capetele bărbaților, mai ales ale celor misogini și îndărătnici. Tocmai pentru că Mirandollina a fost oarecum scoasă din contextul social-istoric, pentru că a fost văzută ca un simbol al „eterneli” seducătoare nemiloase — și nu ca o femeie din popor, inteligentă și plină de umor, care-și bate joc de „adoratorii” ei nobili, amatori de escapade amoroase — tocmai din această pricină și finalul (căsătoria ei cu ospătarul Fabrizio) apare convențional și neașteptat.

Spuneam că observațiile acestea nu fost făcute răs-picat și cu cuvenita demonstrație. Ar fi fost de așteptat ca realizatorii spectacolului să fie cel puțin puși pe gânduri de criticile făcute și să precadă, pe baza unei atente analize a spectacolului și a posibilităților sale de înnoire, la revizuirea acestuia. Pentru că atât critica teatrală, cât și, mai ales, creatorii „Hangiței” aveau scopul comun de a oferi publicului un spectacol cât mai consistent ca idee, un cânt mai autentic Goldoni, cât mai artistic lucrat. Ce s-a întâmplat?

Revăzând la câteva săptămîni de la apariția respectivelor cronici teatrale, spectacolul își menține, fără nici o „alterare”, configurația sa inițială atât de puternic criticată. (Ba, poate, a adus în plus — la spectacolul din 2 martie, de pildă — o penibilă nesigurantă în rostirea replicilor de către actorul Al. Alexandrescu-Vrancea, care, printr-un ciudat proces de inversare, în loc să-și cunoască mai bine rolul, părea că-i uitase!). Nu se face simțită nici o încercare de a restitui piesei sensurile ei satirice, de a se muta accentul de pe cochetăria agresivă și gratuită din punct de vedere social a Mirandollinei, și

Fotografia de interior la lumină artificială

Mulți amatori începători în fotografie cred că nu se pot face fotografii bune decît la lumina zilei, în plin soare. Pentru ei, „lumina artificială” înseamnă: aparate ultramoderne de mare luminozitate, lămpi speciale și, pe deasupra tuturor, o tehnică de laborator complicată. Toate aceste complicații fac pe mulți amatori să nu pătrundă în acest domeniu al fotografiei, care dă tot atîtea satisfacții ca și fotografia la lumina zilei. Lumina artificială oferă amatorului fotograf posibilitatea de a fi reglată după voință, în ceea ce privește intensitatea și direcția de iluminare, putîndu-se astfel obține efecte artistice din cele mai reușite.

Pentru a fotografia în interior, la lumină artificială, nu este neapărat necesar un echipament costisitor, ci, după cum vom vedea mai jos, el se poate compune din:

A — un aparat fotografic cu deschidere relativă maximă 1/3.5;

B — lămpi electrice de incandescență obișnuite, de 100 W sau 200 W;

C — trepid, declanșator flexibil, un ecran reflector care poate fi confecționat de amator, din carton acoperit cu foiță de staniol sau vopsit cu pulbere de aluminiu;

D — un film pancromatic de sensibilitate 21°/10 DIN: este recomandabil, de exemplu, Agfa ISS sau altul similar.

Sursa de lumină poate fi unică, totuși este de preferat ca subiectul să fie iluminat de mai multe surse de lumină, din care una va da iluminarea principală, alta va lumina regiunile umbrite; eventual a treia sursă va da o lumină de efect pe subiectul fotografiat sau va lumina fondul, după cum dictează considerentele de plastică ce se au în vedere.

Ca o orientare a amatorului în acest domeniu, putem spune că se poate obține un negativ acceptabil, dacă se fotografiază pe un film de 21°/10 DIN, cu 2 becuri de 60 W, diafragma 1/3.5, cu un timp de poză 1/2 din secundă, lămpile fiind la circa 1,5 m de subiect iar dezvoltarea fiind făcută cu un revelator methol-hidrochinon. De asemenea, cu o lampă de plofon cu 3 becuri a 25 W, pe un film de 21°/10 DIN, într-o încăpere luminoasă, la diafragma 1/4.5 este necesar timpul de poză de 1 sec., dezvoltarea în methol-hidrochinon.

Dăm, cu caracter informativ, o tabelă de expunere pentru film pancromatic 21°/10 DIN, dezvoltare și lămpi de incandescență obișnuite.

TABELA I — Coeficient de iluminare

DISTANȚA LAMPĂ SUBIECT m.	COEFICIENT DE ILUMINARE PENTRU 1 LAMPĂ DE		
	100 W	200 W	300 W
0,80	110	250	425
1,-	70	160	270
1,50	30	70	120
2,-	20	40	65
2,50	10	25	45
3,-	8	20	30

TABELA II — Timp de poză în secunde

COEFICIENT TOTAL	D I A F R A G M A			
	1/2,8	1/4	1/5,6	1/8
25	1/2	1	2	5
50	1/5	1/2	1	2
100	1/10	1/5	1/2	1
250	1/25	1/10	1/5	1/2
500	1/50	1/25	1/10	1/5
1000	1/100	1/50	1/25	1/10

În cazul filmului de 17°/10 DIN, timpii se dublează

EXEMPLU: 1 bec de 200 W la 1,5m de subiect coeficient 70

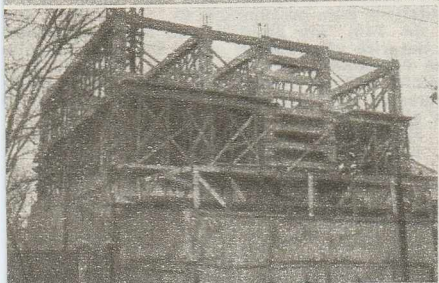
1 bec de 100 W la 1,0m de subiect coeficient 70

Coeficient total 140

În tabelă II, pentru diafragma, de exemplu, 1/8 la coeficientul total 100 (se alege coeficientul cel mai apropiat, 140 nefiind în tabelă) timpul de poză este de 1 secundă.

ing. A. BUBULAC

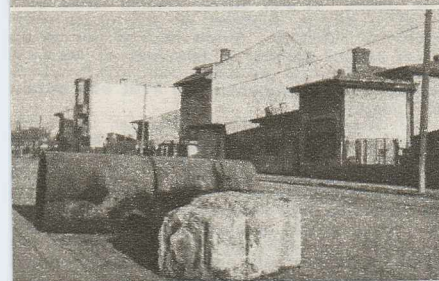
VĂD... TE VĂD

GHICII

Unde e Librăria Noastră nr. 78? Simplu! Dați la o parte rogojinile care o coperă de un an de zile, de când au început și totodată s-au și oprit lucrările de supraetajare imobilului din bd. Tolbuhin nr. 152. Ori, și mai simplu: întrebați Sfatul popular al raionului 23 August.

Fotografia de Violet BURLACU

CINE ȘTIE... CIȘTIGĂ

Cine știe la ce servește cazanul mîncat de gînd, care așteaptă de luni și luni de zile în atele hanelor Obor, ciștigă concursul-ghicire, ce are ca premiu acest cazan pe care îl-revendică nimănui.

ARHEOLOGIE...

... Straveche lucrare, începută și părăsită de astă-văară de I.C.L. pe scara principală a imobilului din strada Dumbrava Roșie nr. 5. „Lucrarea” mai poate fi admirată astăzi, în ciuda nenumăratelor sezișuri și ervenții făcute de locatari.

Fotografiat de G. AGAPIAN

Portret executat în cameră, la lumină artificială. Placă Agfa Isopan 17/10 DIN, lumină: 7 bec de 100 W la 2 metri distanță; diafragma 1/5,6 — timp de expunere 4 sec. Dezvoltare: methol-hidrochinon.

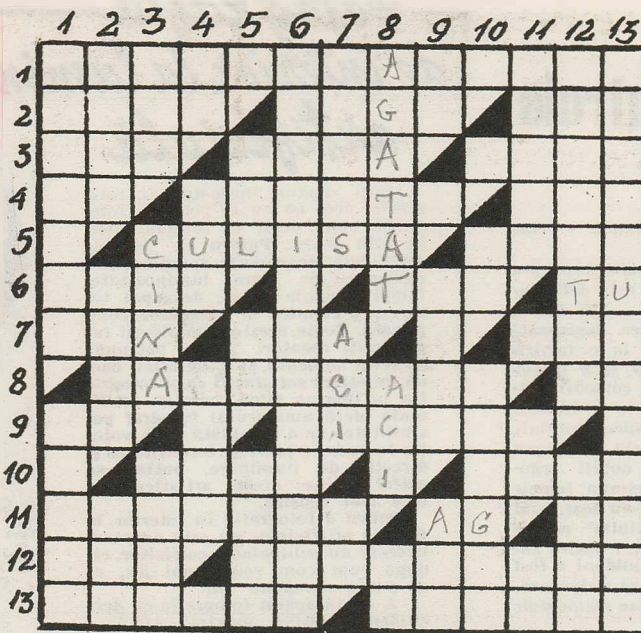
COLTUL FOTOGRAFULUI AMATOR

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

DIN REPERTORIUL CINEMATOGRAFELOR

ORIZONTAL: 1) DRUMUL SPRE STELE. 2) LUMINI VERZI — RICHARD al III-lea — ÎN MĂRILE SUDULUI (pl.) 3) NIMENI NU ȘTIE NIMIC — CÎNDVA LA PARIS (continuă a fi și astăzi) — ALEK-SANDR MATROSOV. 4) Filmele, în careul nostru (monoverb) — UNDEVA ÎN EUROPA (munți) — Prefixul egalului. 5) În spatele scenei (sing.) — UN VIS IMPLINIT. 6) PRĂPASTIA — IVAN CEL GROAZNIC — Teu! 7) COPILUL DUNĂRII (frate cu crapul) — TOREN-TUL PRIMĂVERII — ÎN MUNTII APUSENI. 8) MINCIUNA — A aduce DIN NOU ÎMPREUNĂ (monoverb). 9) BONJOUR ELEFANT — PEA MULȚĂ MINTE STRICĂ. 10) ÎN DELTA DUNĂRII — RAIUL PE PĂMÎNT. 11) ACTRIȚA cu talent recunoscut — Argint — Pe CALUL NĂZDRĂVAN. 12) FIUL — PUMNUL DE FIER. 13) Verbul la CĂLĂTORIE ÎN TINERETE — DOI ACRII DE PĂMÎNT neroditor (pl.).

VERTICAL: 1) PRIMUL PUNCT — ȘURUBUL LUI MARINICĂ. 2) MIZERABILII (sing.) — LA CASA MULT VISA-TĂ încă nerminată — CU FAȚA LA PUBLIC însă... mut. 3) Pentru scris PAGINI ISTORICE

— Masa de seară — Trăiesc aproape de OCEANUL ÎNGHEȚAT DE NORD. 4) Literă slavonă — ALITET PLEACĂ ÎN MUNTII — ACTRIȚA. 5) Înfășurat — GHIMPELE — BALADA SIBERIEI. 6) VOCATIE (pl.). 7) MARINICĂ — Aici — ROMA, ORELE 11. 8) Altnat — Tot aici. 9) Pronume — Nici dulce, nici amară — DOSARUL 303. 10) Bir! — O CÎNTĂ ÎNIMA Intristată. 11) PUMNUL DE FIER — Prepoziție latină — Perete! 12) SUB JUG — Fabulist grec. 13) CEI DIN KRONSTADT.

(Definițiile date cu litere mari sînt titluri de filme)

DEZLEGAREA JOCULUI "MONOVOCALICĂ" apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Galantar — Cap. 2) Avar — Plasată. 3) Lăcaș — Trasat. 4) Alabala — L — Ma. 5) Tăt — Carnaval. 6) An — Maț — Asana. 7) Stal — Fi — S — M. 8) Cart — Farfara. 9) A — Aca — Tarla. 10) Păpară — Ma — Sr. 11) Tra — Aplanată. 12) Ac — Amar — Tras. 13) Tartar — Salvă.

Prima expoziție filatelică din București

Acum 35 de ani, în 1924, a fost deschisă la București o mare expoziție filatelică, cu prilejul primului congres al filateliștilor romini.

Punctele de atracție au fost cele patru colecții cu mărci „Cap de bour”, printre care cele ale lui Gh. Mateescu și C.R. Geblescu. 27 exemplare din prima emisiune, din care o serie completă neștampilată și două piese de 81 parale ștampilate, n-au mai fost văzute de atunci în țară.

Gh. Mateescu, de plidă, a prezentat 12 „Cap de bour I”, coii întregi de 5 par. și 40 par. „Cap de bour II”, precum și o mare varietate de mărci Principatele Unite și Cuza. C.R. Geblescu a expus 5 „Cap de bour I” (printre care unul din cele două 81 par.) și 126-buche-uri de 40 și 80 par.

Plic purtînd unul din „Capetele de bour” din colecția Mateescu, expus în expoziția din 1924 (reproducere din presa vremii).

Posta redacției

EMILIA ONISIE, Rm. Sărat. Medicul care v-a recomanda carne de vită de calitate a doua n-a făcut o glumă — cum presupuneți dv. — ci prin această rețetă a dovedit că e la curent cu ultimele revelații ale științei. Dv. vă plîngeți de o proastă funcțiune a țesuturilor. Or, s-a constatat că tocmai carnea de calitate a doua conține mai multe amino-acide, care sînt necesare hranei țesuturilor. (Vă sfătuim totuși să nu împărtașiți tuturor măcelarilor acest secret, ci numai celor pe care-i știți cinstiți, astfel ați da poate prilejul celor ce le place să umble „e ocaua mică” să justifice „științific” anumite jonglerii pe care le fac uneori cu calitatea cărnii...)

A. BRAVERMAN, sofer, Bacău. Abuzul nu e indicat, firește în nici o împrejurare. Masașele și dușurile reci sînt folositoare sănătății, dar fără să exagerați în practicarea lor. Așa cum n-trebuie să exagerați nici cu băile de aburi. Timpul maxim de staț într-o baie de aburi este de 15 minute — și aceasta numai în cazul cînd sînteți obișnuit cu asemenea băi. Oricum, nu vă sfătuim să vă ureați la volan imediat ce ați ieșit din baia de aburi; s-ar putea în cazul acesta, să nu vă mai fie de loc folositoare, ci dimpotrivă.

SIMION CÎNCU, Vatea Cîlugărească, reg. Ploești. Activă micșoasă este o boală provocată de o ciupercă microscopică. Ea atinge în special vîtele, dar se poate transmite și la om. Curios e că omul nu o ia atît prin contactul direct cu vîta, cît prin mestecarea, di amuzament, a firelor de iarbă din locurile în care a păscut vaci bolnavă. Tratamentul clasic cu iod, care se aplică, e bun, dar și mai eficace s-a dovedit tratamentul cu penicilină în doze de ordinul 5.000.000 de unități.

RAPPAPORT MUNDI, Moinești, reg. Bacău. Pentru lipsirea obiectelor de cristal sparte, preparați următoarea soluție fierbinte într-un vas o bucată de sticlă albă; după ce s-a încălzit bine treceți-o brusă într-un vas cu apă rece (operația are ca scop să de sticlei proprietatea de a se sfărîma ușor); pisați apoi bine această sticlă, treceți-o printr-o sită fină și amestecați-o cu albul de ou frământați amestecul cu o lopățică de metal, pe o bucată de marmură, pînă cînd devine consistent ca o pastă groasă. Apoi lipiți cu această pastă obiectele sparte. Obiectele nu se vor dezlipi niciodată. Mai curînd se vor sparge în alt loc, decît acolo unde a fost sudate.

Vă mulțumim pentru frumoasele cuvinte pe care le adresa revistei noastre.

STEFANIA POP, Oradea. Curmalele nu sînt chiar atît de lipsite de valoare nutritivă cum presupuneți dv. O curmală conține, în proporție de 75% din greutatea ei, zahăr concentrat și direct asimilabil, datorită vitaminei B care-l însoțește. În plus curmala mai conține vitamina A și cîteva săruri minerale, printre care fosfor și calciu, alte de necesare organismului omeneș. Și ceea ce e mai interesant e că, prin uscarea, curmala nu-și pierde nimic din valoarea ei nutritivă.

C. MARICICA, Piatra-Neamț. Sperăm că n-ați așteptat e balonșelul-păt, pînă la primirea răspunsului nostru și că ați găsit între timp o soluție. Totuși, vă dăm rețetele cerute: pete de sînge vechi se scot cu un amestec de 1 parte iodură de potasiu și 4 părți apă, iar petele de vin roșu, cu zeamă de lămîie, cu oțet concentrat sau cu lapte fierbinte.

VALERIU SÂNDULESCU, student, București. Se pare că expresiile „om al grotelor” sau „om preistoric” nu mai sînt valabile pentru ilustrarea noțiunii de „sălbatic”. Ultimele descoperiri ale savanților care se ocupă cu studiul preistoriei ne-au adus de vezi că oamenii care trăiau pe pămînt acum 15.000-20.000 de ani erau destul de avansați în inteligență, cu să producă unele lucruri și arme ingenioase, ba chiar și opere de artă uimitoare de reșită cum, într-o grotă descoperită recent în regiunea Lascaux de Franța, s-au găsit sculpturi și picturi de o excepțională frumusețe executate de oamenii primitivi cu 15.000 de ani înaintea noastră. Așa că, specialistul în preistorie pe care l-ați citit a dreptul să elogieze calitățile aceluia „homo sapiens” al grotelor primitive.

VIORTEL TODEA, reg. Oradea. Renii nu trăiesc în clima țării noastre, oricît de „aspră” vi s-ar părea această climă în regiunea muntoasă pe care o locuiți, deoarece se pare că nu numai „asprimea” le condiționează existența. Avem însă și noi un animal mai înrudit cu renul, și anume cerbul. E adevărat că acesta mai trage la sanie ca renul, dar nici noi n-am prea fost în situația de a-l forța la o asemenea muncă, deoarece am avut alte animale de tracțiune, de mult domestice.

ELIZA ROTH, Tg. Mureș. Fenomenul „femeia cu barbă” aparține trecutului unei societăți care cultiva senzaționalul și specula în tarabele de bilci. Aci, nici vorbă nu poate fi de așa ceva. Știința medicală cunoaște azi hiperandrogenia feminină posibilității și știe că acest fenomen este datorit unei dereglări hormonale, care poate fi corectată prin tratament. Nu neglijați însă o arătați pe fiica dv. unui medic specialist în endocrinologie.

VASILE NOVAC, Valenii de munie, reg. Ploești. Apariția viel pe pămînt nu mai e chiar un „mister”, din moment ce știința a ajuns să explice cum se poate face trecerea de la mineral la vivanț. Savanții sovietici Oparin a fost primul care a făcut această demonstrație arătînd că sub acțiunea unor agenți externi (ca radiații ultraviolete, descărcări electrice etc.) asupra substanțelor minerale stare gazoasă, apar diferiți compuși organici. Cu această teorie a originii fotochimice a vieții au fost de acord, la rîndul lor, savanții englez Haldane, savantul american Urey și savantul francez Dauvillier. Acesta din urmă a scris de curînd și o carte cu acest subiect, intitulată „L'origine photochimique de la vie”.

TANȚI TĂNASE, Iași. Vă rugăm să repetați întrebarea marelui. Nu înțelegem exact ce vreți să aflați din domeniul plantelor curative. Iar ca să enumerăm toate bolile care pot fi tratate cu plante curative, cu indicația rețetelor respective, ne-ar trebui spațiul unui volum de multe pagini. Spuneți-ne concret ce anume vă interesează ca tratament.

RECTIFICARE

În „Sfaturile practice” din numărul 12 se vorbea despre plantarea în grădini din jurul casei a bordurilor de petunii chiparoase. Or, dintr-o greșită de corectură, în loc de „chiparoase” a apărut „chiparosi”. Giștea dînd naștere unei confuzii poate stîrni multe nedumeriri socotim că e necesar s-o rectificăm.

Sfaturi practice

RĂSPUNS UNEI CITITOARE

„Neglijați la rubrica dumneavoastră o problemă care pe noi, femeile, ne interesează foarte mult — ne scrie, într-o corespondență, tovarășă Irina Bernath din Cluj — și anume îngrijirea picioarelor. N-am văzut nici un sfat practic în privința îngrijirii picioarelor, deși, după părerea mea, asemenea sfaturi ar fi foarte utile”.

Ne pare rău că trebuie să o contrazicem pe cititoarea noastră din Cluj, atrăgîndu-i atenția că n-am fost chiar atît de vitregi cu capitolul care o interesează și că am publicat asemenea sfaturi, bineînțeles în limita pe care ne-a permis-o diversitatea acestei rubrici. Am arătat astfel cum trebuie îngrijite picioarele după un mers oboșitor, cum să le tratăm cînd prezintă simptome de proastă circulație a sîngelui la periferie, cum să evităm — și să tratăm — insolația, răceala, degerăturile etc.

Cititoarea noastră vrea, spre exemplu, să afle care e cel mai bun procedeu de extirpare a părului de pe picioare. Apreciem această deosebită grijă, dar să ne fie iertat dacă noi considerăm, totuși, problema cu totul minoră. După părerea noastră, cel mai important lucru e ca picioarele să fie sănătoase, fiindcă sănătoase fiind, ele au și linie frumoasă, și grație în mișcare, și suplețe în mers. Cît despre firisoarele de păr care cresc uneori în mod supărător pe ele, noi nu sîntem nici pentru depilare — fie ea electrică sau cu ajutorul compozițiilor de ceară — nici pentru ras. Și într-un caz, și în altul părul va continua să crească. Ba, abia după ras, va deveni într-adevăr supărător, prin asprimea lui. Nu mai vorbim că metoda depilării prin aplicarea compozițiilor de ceară mai prezintă și riscul unei infecții a epidermei.

Dacă cititoarea noastră ține totuși la acest exces de cochetărie, îi putem recomanda un singur lucru, și anume decolorarea. O dată pe săptămîna, va trece pe porțiunile acoperite de păr cu un tampon de vată înmuiat într-o soluție compusă din 5 linguri de apă oxigenată și 10 picături de amoniac. Va lăsa timp de cinci minute, apoi va spăla cu apă rece (niciodată cu apă caldă sau cu alcool). Un scurt masaj cu o cremă grasă este cel mai indicat pentru a reda epidermei elasticitatea necesară, după efectul astringent al soluției aplicate.

Astfel decolorat, părul va deveni invizibil.

În ceea ce privește îndepărtarea petelor roșii sau violacee de pe pielea picioarelor — de care cititoarea noastră din Cluj se interesează, de asemenea — îi recomandăm atenție. Astfel de pete pot proveni adeseori dintr-o tulburare a funcțiilor organice. Înainte de a aplica un tratament local, e bine să fie consultat un medic. Și recomandăm această este valabilă pentru toate femeile care obișnuiesc să atribuie asemenea pete numai oboselii sau unor accidente trecătoare ale epidermei.

O asigurăm pe tovarășă Irina Bernath că e mult mai util pentru sănătatea și frumusețea ei să consulte un medic în această ultimă problemă, decît să caute o soluție pentru îndepărtarea părului de pe picioare.

JOSIANA

În goana după clientelă

Toată lumea știe că ambalarea mărfurilor (mai ales a celor comestibile) are rostul să le ferească de alterare, de murdărie, de praf, de microbi. Acest lucru se face însă că nu-i știu unii negustori ingenioși din Occident.

Crisele de supraproducție și subconsumație și, o dată cu ele, concurența și goana după clienți, din lumea capitalului, îi determină pe capitaliști să găsească fel de fel de soluții pentru a atrage clientela. Printre acestea, la loc de cinste stă atracția pe care o prezintă ambalajul. Pe această linie, unor capitaliști elvețieni le-a venit ideea să ambaleze produsele alimentare în ambalaje comestibile, care să fie consumate împreună cu alimentele cuprinse în ele. S-au produs pelicule plastice cu adaos de mirodenii și vitamine, care să adere perfect la produsul ambalat, putînd fi consumate o dată cu acesta. Unele din aceste

ambalaje se pot minca crude, altele, după ce au fost fierite.

În acest mod, ambalajul, deși plin de praf, de microbi etc., ar urma să fie consumat cu tot ce a reușit să adune din mediul înconjurător. Aceasta presupune apariția, la un moment dat, a unor ambalaje ale ambalajelor. Apoi, ambalajele ambalajelor vor deveni și ele comestibile. Se vor propune, desigur, ambalaje pentru ambalajele ambalajelor. Și așa mai departe...

Porcul înțelegător

Un țaran japonez, lipsit de vite pentru lucrarea pămîntului, a dresat un porc, pe care-l folosește ca animal de tracțiune la jug. Porcul înțelege perfect rostul său în gospodăria țaranului și a învățat să răspundă la „hăis” și la „cea”, într-un cuvînt, să se poarte ca un... bou.

IANUS-NATO.

a împlinit zece ani

Discurs la aniversarea
blocului atlantic

de Horia LIMAN

○ aniversare este, de obicei, un prilej de amabilități. Sărbătoritului i se oferă flori, cadouri și discursuri — pe cât posibil „de la inimă”. Zeul Ianus, însă, are două fețe: una plină de candoare și alta rinjită. Celei din-
tăi, nu mă îndoiesc, îi vor înălța osanale toți aceia că-
vora uruitul tunurilor ato-
mice le sună ca un menuet
de Mozart. Noi, însă, care
vedem reversul chipului, ne
vom îngădui să spunem lu-
crurilor pe nume.

Dacă ar fi s-o credem pe
nămica lui, ar trebui să
fîm de acord cu teza că
nașterea i se datorește nu
înui act de dragoste, ci
înui gest de dușmănie.
Mai pe românește, lucruri-
e s-au petrecut cam așa:
Uniunea Sovietică a înche-
at, încă în toiul războiui,
un tratat de prietenie
și asistență mutuală cu
Cehoslovacia, pentru a pre-
veni o eventuală nouă agre-
siune din partea militaris-
mului german. În 1945, un
tratament similar a fost sem-
nat cu Polonia, iar în 1948,
cu România și Bulgaria. În
Ruhr, coșurile uzinelor lui
Krupp începuseră din nou
să fumege. La Bonn, Kon-
rad Adenauer — aflat în
relații intime cu... cerul
— declama patetic: „Ger-
mania a primit din partea
lui Dumnezeu misiunea de
a salva Europa”. Magnatul
industriei chimice germa-
ne, Duisberg, același Duis-
berg care l-a adus la pu-
ere pe Adolf Hitler și care
a dat bani grei pentru ve-
nirea la putere a lui Kon-
rad, proclama ceva mai
oușin extatic, dar mai ex-
plicit: „Pentru a realiza
visul secular al Reichului,
trebuie să folosim mira-
cul paneuropean”. Ce în-
eamnă „visul secular al

Reichului” se știe foarte
bine. Liedul acesta l-a mai
răcnit și Hitler. În urma
lui au rămas câteva zeci de
milioane de morminte și
un continent în ruină. Azi
cancelarul cu „idei europene”
și aspirații prusace îl
reia — și vocea lui nu-i
de loc mai melodioasă. Nu
Schiller vorbește prin el,
ci Bismarck și Wilhelm al
II-lea, și Hitler I. Iar „mi-
rajul paneuropean” este
N.A.T.O. — blocul agresiv
al Atlanticului de Nord.

Erau îndreptățite țările
lagărului socialist să-și ia
măsuri de prevedere? Ră-
spunsul afirmativ se impu-
ne, fără posibilitate de re-
plică.

Conducătorii N.A.T.O.
— a cărui aniversare a
pus acum la contribuție, în

Occident, multe trîmbițe
și multe tobe asurzitoare
— afirmă că nașterea lui
Ianus-N.A.T.O., în 1949,
ar fi fost determinată toc-
mai de măsura aceasta de
prevedere. Ei consideră tra-
tatele mai sus amintite
drept „o amenințare la a-
dresa Occidentului”. Ian-
us are însă două chipuri:
unul care știe foarte bine
cum stau lucrurile și al-
tăl care încearcă să ne con-
vingă că și-a pierdut me-
moria. Se știe bine că, în
anul 1942, Anglia a înche-
iat un acord similar cu
Uniunea Sovietică, un a-
cord menit s-o apere de pri-
mejdia unei noi agresiuni
germane. În anul 1944,
acordul semnat de genera-
lul De Gaulle la Moscova
semăna ca o picătură de

apă cu acela semnat de
Winston Churchill. Pe a-
tunci, actele acestea se nu-
meau „preîntîmpinarea u-
nei agresiuni din partea
Germaniei”. Azi ele au
căpătat un nume cu totul
diferit: „amenințare la a-
dresa Occidentului”. Ger-
mania revanșardă este iden-
tificată cu Occidentul. Sau
— Ianus, Ianus, mare pi-
șicher ai devenit! — nu
cumva Occidentul se identi-
fică cu Germania revanșar-
dă? Răspunsul nu este prea
greu de găsit. El se impu-
ne, cu o perfectă claritate.

De ani și ani de zile
guvernul sovietic, pentru
a spulbera „temerile” cel-
lor de la N.A.T.O., a ve-
nit cu noi și noi propuneri
constructive, pașnice și
perfect realizabile. Dacă
Ianus ar fi fost cu adevărat
convins că s-a
născut din teama de o „a-
gresiune sovietică”, răspun-
sul n-ar fi putut să fie
decît afirmativ. Dar el nu
a fost pronunțat nici pînă-n
zilele noastre. Printre altele
guvernul sovietic a propus
un pact de neagresiune în-
tre țările N.A.T.O. și ace-
lea din sistemul Tratatului
de la Varșovia. Aceasta
ar fi dus la crearea unui
sistem eficace de securitate
colectivă în Europa și ar
fi alungat negurile război-
ului. A răspuns Ianus pî-
nă acum? Nu a răspuns.
Poate că opinia lui Ianus
trebuie desprinsă dintr-o
declarație ca aceea a ban-
cherului Averell Harriman,
care sună de altfel destul
de lămuritor: „La baza ac-
tualii noastre politici de
apărare și a diplomației
noastre se află ideea for-
ței pe care o asigură arma
atomică de care dispunem...
De la prăbușirea Romei,
nici o țară nu a dominat
economia lumii civilizate
în măsura în care o domină
astăzi Statele Unite... Eco-
nomia noastră este princi-

pala roată a mașinii eco-
nomice mondiale (capita-
liste—n.a.), care determină
viteza de rotație a tuturor
celorlalte roțițe”.

Or, harabaua economiei
americane este o mașină
de război, după cum în-
suși Harriman o caracteri-
zează.

Și atunci, este destul de
limpede de ce Ianus—adică
blocul agresiv al Atlanti-
cului de Nord — răspunde
tuturor propunerilor de pa-
ce cu chipul cel de-al doi-
lea, cu chipul care rinjește
într-una.

Este drept că, într-o noap-
te fără lună, niște giște au
salvat — prin gîgîitul lor
alarmat — Capitolul ro-
man. De atunci a trecut
însă cam multă vreme. În
zilele noastre, cînd întregul
sistem capitalist suferă de
boala incurabilă a crizei
economice, unde se află
giștele care să poată salva
de la pieire căruța atlantică
ale cărei osii se ung nu atît
cu petrol, cît cu sînge?!

Era o vreme cînd moașele
lui Ianus-N.A.T.O. susți-
neau cu înverșunare că ne-
vinovatul lor prunc este
numai lapte și miere, că nu
nutrește decît intenții de-
fensive. Germania? Nici
nu voiau să audă de ea.
N.A.T.O. — spuneau ei — a
fost creat pentru a apăra lu-
mea occidentală împotriva
unui atac, de oriunde ar veni
el. Dar Ianus are două fețe:
una suride cu ipocrizie de-
mocratice și păcii, în vreme
ce cealaltă face cu ochiul
fascismului și războiului
atomic. N-au trecut decît
cîteva luni, și John Foster
Dulles bătea cu pumnul în
masă la Paris, pentru inte-
grarea Germaniei occiden-
tale în blocul Atlanticului
de Nord. „Ratificați —
striga el — și voi reînarma
Germania. Dacă nu ratifi-
cați, tot o voi reînarma”.
Chipul nr. 1 al lui Ianus

GARDEROBA N. A. T. O.

Desen de Boris EFIMOV

vorbea, transfigurat, despre „pacea și civilizația Europei”, chipul nr. 2 simula un miopism congenital: el „nu vedea” că în Bundestagul de la Bonn mișună oamenii lui Hitler, că în Bundeswehrlul din Germania occidentală se află zeci de generali hitleriști. El nu l-a văzut nici pe generalul Speidel, cocoțat în însuși comandamentul militar al blocului atlantic.

„Telul N.A.T.O. — scrie ziarul vest-german „Nurnberger Nachrichten” — este intimidarea U.R.S.S. prin presiune exterioară, pentru ca, în loc ca rușii să obțină un rezultat în problema dezarmării, să fie nevoiți să se supună planului apusean și să accepte înaintarea bazelor pentru lansarea rachetelor ca și a aeroporturilor N.A.T.O., pînă la Elba”. În 1957, conducătorii N.A.T.O. se jurau pe toți sfinții: „Noi nu vom livra niciodată Germaniei arme atomice”. În același an, tunurile atomice americane erau instalate la Kassel, la Regensburg, la Hanovra. Ianus nr. 1 declară cu candoare: „Noi sintem pentru dezarmare. Noi sintem pentru destindere în arena internațională”. Dar chiar în timp ce el predică, cu privirile înălțate cucernic spre cer, Ianus nr. 2 țiface cu ochiul lui Adenauer: „Nici o grijă...!” Oare doarește el cu adevărat dezarmarea, destinderea? Răspunsul apare limpede, ca untdelemnul deasupra apei.

Nașul lui, guvernul american, pretinde că crearea de baze militare pe teritorii străine aflate la mii de kilometri de S.U.A. ar fi o măsură de securitate, o măsură defensivă. Ciudat! Nu cumva Indonezia, de pildă, pentru a-și asigura independența, ar trebui să-și trimită avioanele deasupra Washingtonului? Și nu cumva staționarea de arme și armate americane în Germania occidentală, Anglia, Franța, Italia, Grecia, Turcia, constituie un omagiu adus de guvernul american suveranității acestor țări? Răspunsul nu trebuie căutat cu lumina. El e foarte ușor de găsit.

Uniunea Sovietică propune acorduri peste acorduri în vederea prevenirii unui atac prin surprindere. Ianus nr. 1 răspunde, tulburat pînă la lacrimi: „Vai de mine, nici că s-ar putea altfel!” Ianus nr. 2 are însă rezerve: „Să începem prin a institui un sistem de inspecție”. Uniunea Sovietică merge mai departe: ea propune plafonarea forțelor armate ale marilor puteri, interzicerea armelor nucleare, distrugerea stocurilor atomice existente, interzicerea experiențelor cu arma atomică. Dacă N.A.T.O. nu este de acord cu aceste propuneri, fie: să începem cu inspecția aeriană. Dar Ianus nr. 1 n-a citit încă nota sovietică, pentru că n-a tradus-o încă. Iar cînd a tradus-o

și a citit-o, n-a aprofundat-o. Ianus nr. 2 își ia sarcina să răspundă el, după o bucată de vreme. Și îngină foarte jenat: „Acest control implică inspecția, dar inspecția singură nu implică controlul”. Farfuridi, nu mai puțin versat în ale diplomației, ar fi răspuns: „...ori să se revizuiască — primesc! — dar să nu se schimbe nimic; ori să nu se revizuiască — primesc! — dar atunci să se schimbe pe ici pe colo, și anume în punctele... esențiale!”. Este drept, Ianus otează pentru prima formulă: el primește, de ani și ani de zile, să se „revizuiască”, dar cu condiția „să nu se schimbe nimic”.

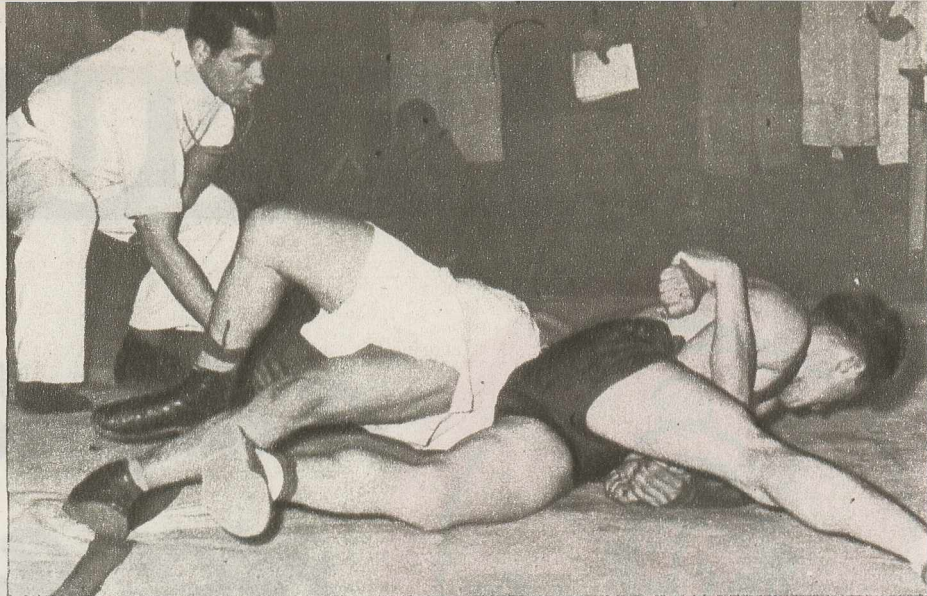
Nu mai departe decît la 30 martie, guvernul sovietic a făcut o nouă propunere, elocventă: „realizarea între țările membre ale N.A.T.O. și statele participante la Tratatul de la Varșovia a unei înțelegeri în problema nesprijinirii agresorului”. Nu este prima propunere de acest fel, ci a doua. La cea dintîi Ianus nu a dat răspuns. Oare va răspunde la aceasta din urmă?

Pînă una-alta, își încearcă puterile cînd în Egipt, cînd în Algeria, cînd în Liban, cînd în Kenia, Nyassaland sau Congo belgian. Ianus nr. 2 își dă arama pe față în asemenea măsură, încît îl contaminează și pe frațele lui siamez. Iar mulțimile, din ce în ce mai numeroase, îl fluieră, pentru că în dosul minciunii cu care se acoperă se întrezăresc nu numai cele două capete, ci și copitele și, mai ales, tunurile uci-gașe. Americanii îi preferă pe Walt Whitman și Benjamin Franklin lui John Foster Dulles și Rockefeller; pe englezi îi emoționează mai curînd un sonet de Shakespeare, decît „Memoriile” lui Winston Churchill; francezii îl ascultă cu mai multă plăcere pe Racine, decît pe Soustelle, ei preferă să contemple tablourile Louvre-ului, decît cizmele teutone întinse din nou pe mesele restaurantelor din Paris.

Cît despre noi, romîni, nu putem uita că, într-o zi de 4 aprilie, un stol de avioane „atlantice” au semănat moartea și prjolul pe străzile Bucureștiului. Cinci ani mai tîrziu, tot într-o zi de 4 aprilie, aceiași „atlantici” aveau să scoată cu forcepsul un monstru cu două capete: N.A.T.O. Ce sinistră coincidență!

Cartaginezii îi sacrificau lui Saturn, zeul timpului, pe proprii lor fii. Dar după cum se știe, timpul a acoperit cu praful uitării ruinele Cartaginei. Vremurile zeilor au trecut de mult, iar în zilele noastre fiii nu se mai lasă sacrificați. Umbra Cartaginei acoperă tot mai mult făptura odioasă a lui Ianus cel cu două chipuri. Și N.A.T.O. n-a împlinit decît zece ani...

Îi urăm să nu mai aibă mulți înainte!

Mai insistent, A. Marian (reg. Oradea) l-a învins prin tuș pe Gh. Calia (reg. Bacau) — ambii din categoria 55 kg.

TREI ZILE

Timp de trei zile, vineri, sîmbătă și duminică, în centrul atenției gălățenilor s-au situat finalele de trîntă din cadrul Spartachiadelor de iarnă a tineretului. O bună propagandă ce a precedat acest eveniment sportiv a făcut ca sala în care s-au înfruntat cei mai buni trîntași din țară să fie plină în tot timpul cît au durat întrecerile. Dirzenia cu care concurenții și-au disputat înfîșetatea precum și cunoștințele tehnice și pregătirea de care au dat dovadă trîntașii au produs o bună impresie în rîndurile spectatorilor și ale delegațiilor forului de specialitate din cadrul U.C.F.S. Calitățile deosebite ale onora dintre finaliști au dat prilejul celor de la Federația de lupte să vadă la ei perspectivele unor luptători să devină, ce vor îmbogăți rîndul membrilor asociațiilor sportive în această disciplină.

Fotografii de Romulus SCURTU

1) În dimineața celei de-a doua zile a întrecerilor, finaliștii au luat parte la o excursie pe Dunăre, cu remorcherul „Cicerone”.

2) În confruntarea dintre D. Sasz (oraș București) și C. Zamfir (reg. Stalin), primul a învins la puncte (categoria 76 kg).

3) Un aspect de la meciul de fotbal C.C.A. — Rapid, disputat duminică pe stadionul „23 August”. Dungu — portarul feroviarilor — a încercat să rețină balonul, dar acesta, „neascultător”, a intrat în plasă. Înch un punct pentru militari!

BOXERII ROMINI în SCOȚIA

De curind, o reprezentativă de box a țării noastre a susținut o dublă întâlnire pugilistică în compania boxerilor scoțieni. După cum este cunoscut, prima întâlnire, desfășurată la Glasgow, s-a soldat cu un rezultat de egalitate (5-5), rezultat ce dezavantajează echipa noastră, dat fiind unele decizii eronate acordate de arbitrii scoțieni. Cel de-al doilea meci a avut loc la Dundee și rezultatul final a fost favorabil reprezentanților noștri (6-4), deși ei erau aceiași care susținuseră partida de la Glasgow, în timp ce reprezentativa Scoției a aliniat o formație superioară celei de la Glasgow.

Trebuie subliniat faptul că, în prima întâlnire, patru din cele cinci victorii ale reprezentanților noștri au fost obținute înainte de limită, prin K. O., și ele se datoresc lui Puiu Nicolae, Dumitru Gheorghiu, Gheorghe Negrea și Vasile Mariușan.

Dublă întâlnire dintre boxerii romini și cei scoțieni, pe lângă rezultatele multumitoare pe care ni le-a adus, a avut calitatea de a constitui un criteriu de verificare a pugiliștilor noștri, pe care îi așteaptă o mare și dificilă confruntare: campionatele europene de la Lucerna.

În pagina de față, prezentăm câteva fotografii din timpul acestor întâlniri.

1. Boxînd cu J. Adamson în cadrul categoriei grele, V. Mariușan a terminat învingător prin K. O. tehnic, în repriza a II-a.

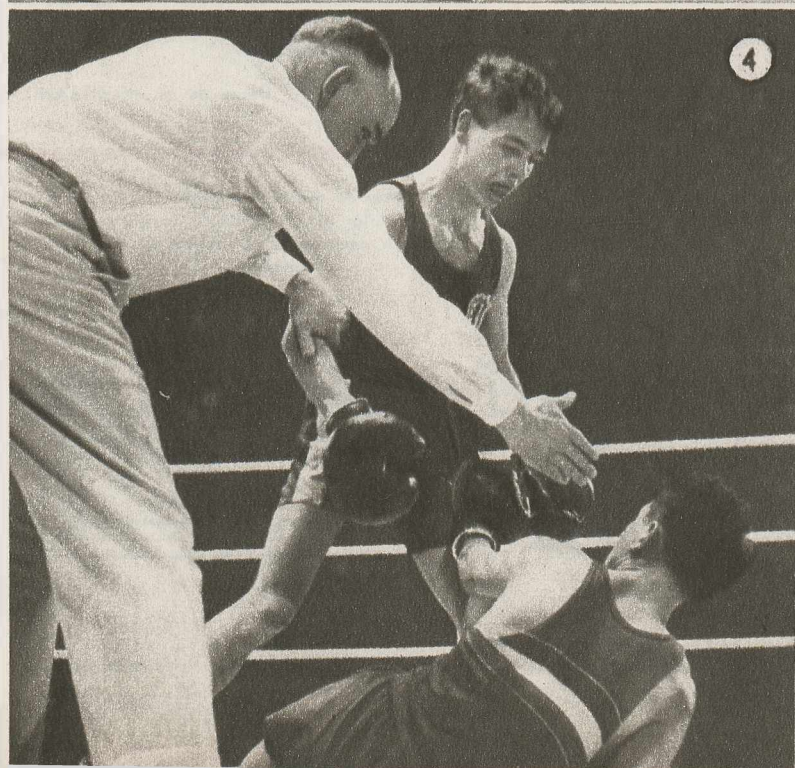
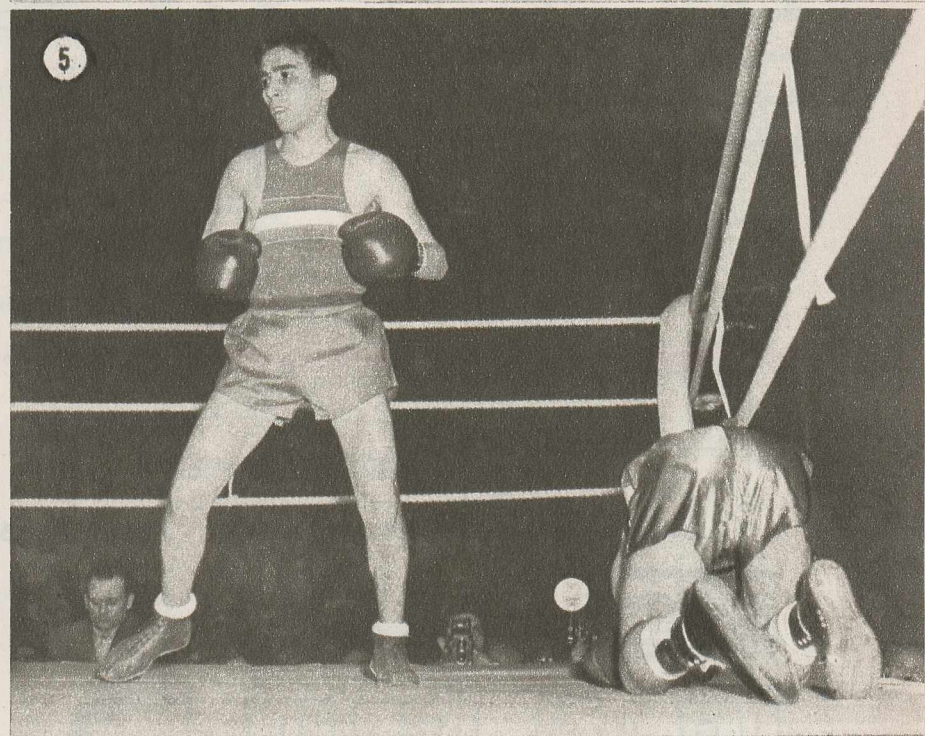
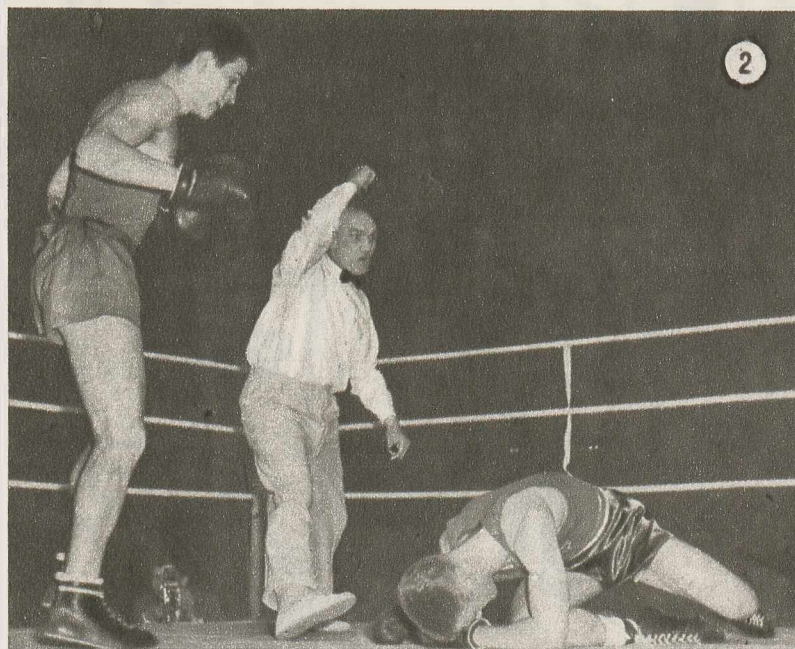
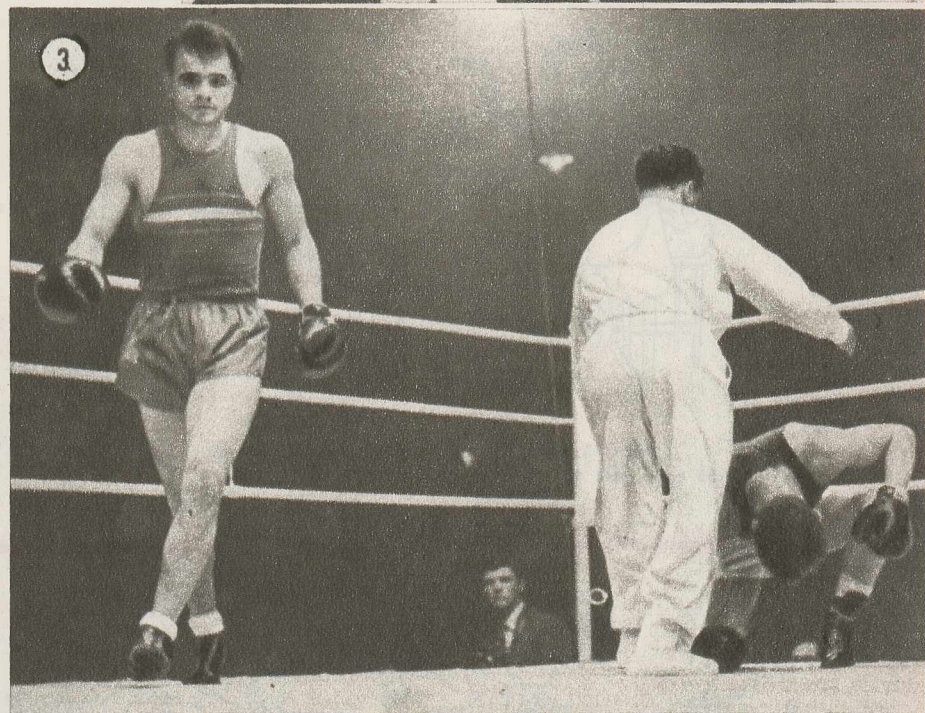
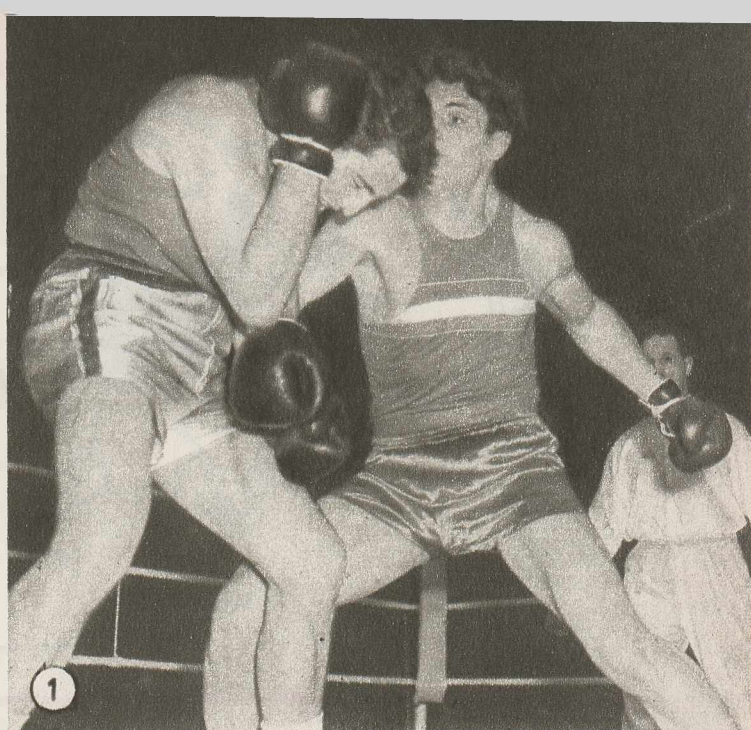
2. O decizie eronată a fost dată la mijlocie- ușoară, în meciul dintre M. Balaș și W. Fischer. Deși reprezentantul nostru și-a trimis adversarul de trei ori la podea, arbitrii au acordat victoria la puncte lui W. Fischer.

3. La categoria semi-grea, Gheorghe Negrea a întâlnit la Glasgow pe A. Thomson, pe care l-a învins prin K. O. în repriza a II-a.

4. În partida A. Farkas-G. Judge, din cadrul categoriei pand, reprezentantul nostru a trebuit să cedeze la puncte. Adversarul său a practicat un box obstrucționist și a lovit după „breck”, fără ca arbitrii scoțieni să intervină.

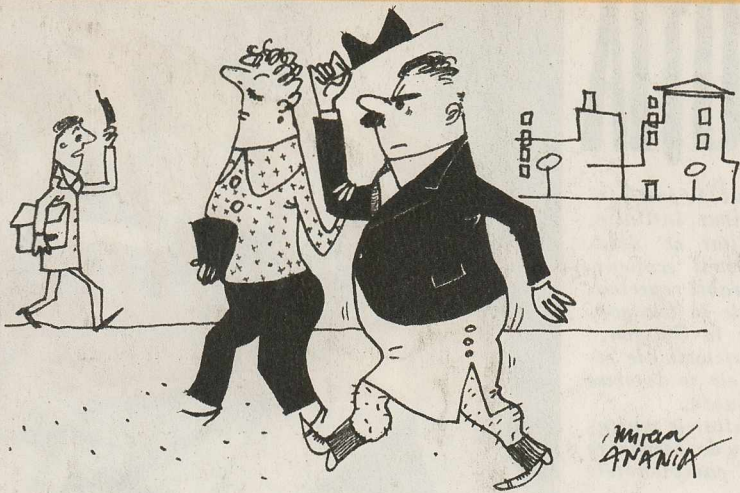
5. Seria K. O.-urilor în favoarea reprezentativei noastre a fost deschisă la Glasgow de Puiu Nicolae care, întâlnindu-l la categoria muscă pe S. McAlvenna, l-a scos din luptă în prima repriză.

Fotografii KEYSTONE

REDACȚIA: București, Piața Scintei, Casa Poștală 5507 of. 33. Tel. 17.60.10 Int. 1744. ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

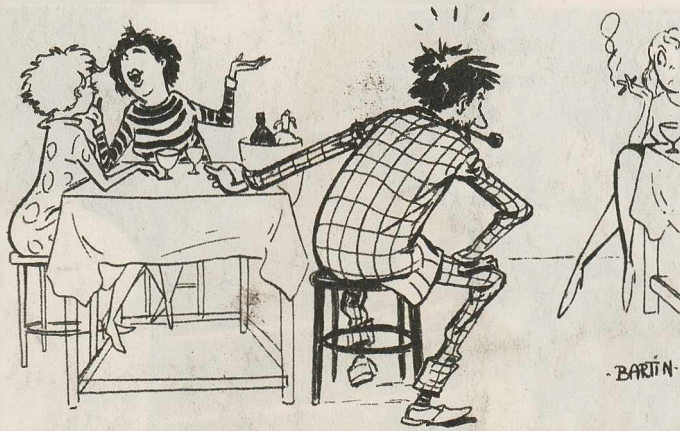
PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei. Prezentarea grafică: Viad MUȘATESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scintei „I. V. Stalin”

Sacrificatul

Desen de Mircea ANANIA

UMOR

...După 2 ani de căsătorie, ne înțelegem atât de bine !!
..Și este atât de atent !!...

Desen de B. ARTIN

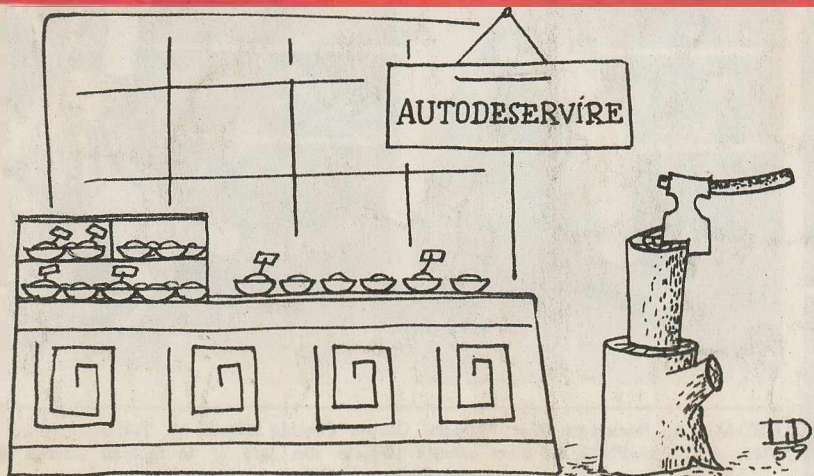
A înflorit!!!
Alurea!... Propagandă!

Desen de St. MUNTEANU

Tovarășe ospătar, d-ta faci ceva repede în viață?
Da, obosesc repede.

Desen de ARNO

Sugestie pentru unele bufete, în care nu se găsesc scobitorii.

Desen de L. DARIAN

Pantofii noștri sînt scumpi...
Ai mei, nu. Eu port numai din cei produși de alte fabrici.

Desen de Fred GHENĂDESCU